

Hallituksen esitys Eduskunnalle Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Valenciassa 22 päivänä huhtikuuta 2002 allekirjoitetun Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen. Sopimus on jaetun toimivallan sopimus, jonka määräykset kuuluvat osittain jäsenvaltioiden ja osittain yhteisön toimivaltaan.

Sopimuksen perustana on vuonna 1995 hyväksytyllä Barcelonan julistuksella käynnistetty Euro-Välimeri -kumppanuus Euroopan yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja kahdentoista Välimeren alueen kumppanin kesken (Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Kypros, Libanon, Malta, Marokko, Syyria, Tunisia ja Turkki sekä palestiinalaishallinto). Kumppanuuden päämääränä on edistää alueen rauhaa ja turvallisuutta sekä kehittää keskinäistä kauppaa ja taloussuhteita. Sopimuksella käynnistetään säännöllinen poliittinen, taloudellinen ja yhteiskunnallinen vuoropuhelu sopimuspuolten välillä. Johtavana kauppapoliittisena tavoitteena on Maailman kauppajärjestön sääntöjä noudattavan vapaakauppa-

alueen asteittainen perustaminen. Myös maataloustuotteiden ja palvelujen kauppaa on tarkoitus vapauttaa. Sopimuspuolet sitoutuvat laaja-alaiseen yhteistyöhön, jonka piiriin kuuluvat muun muassa tulliasiat, energia, tiede, koulutus, tietoyhteiskunta, liikenne, ympäristö, kuluttajansuoja sekä rahanpesun, huumerikollisuuden ja terrorismin torjunta. Sopimus käynnistää myös siirtolaisuuden hallintaan liittyvän vuoropuhelun ja sisältää takaisinottovelvoitteen.

Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen omien hyväksymismenettelyjensä loppuunsaattamisesta. Voimaan tullessaan sopimus korvaa Alger'issa 26 päivänä huhtikuuta 1976 allekirjoitetun Euroopan talousyhteisön ja Algerian yhteistyösopimuksen sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön jäsenvaltioiden ja Algerian välisen sopimuksen. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYSLUETTELO.....	2
YLEISPERUSTELUT	4
1. Johdanto.....	4
2. Nykytila	4
2.1. Sopimuksen merkitys	4
2.2. Euro-Välimeri -assosiaatiosopimusten tila	4
2.3. Algerian talous.....	4
2.4. Euroopan yhteisön ja Algerian kauppasuhteet	5
2.5. Suomen ja Algerian kauppasuhteet.....	5
2.6. Kahdenvälinen sopimustilanne	6
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	6
4. Esityksen vaikutukset.....	7
4.1. Taloudelliset vaikutukset.....	7
4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset.....	7
4.3. Ympäristövaikutukset.....	7
4.4. Yritysvaikutukset	7
4.5. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan	7
5. Asian valmistelu.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	9
1. Sopimuksen sisältö	9
I osasto: Poliittinen vuoropuhelu	9
II osasto: Tavaroiden vapaa liikkuvuus.....	9
1 luku: Teollisuustuotteet	9
2 luku: Maataloustuotteet, kalataloustuotteet ja jalostetut maataloustuotteet	10
3 luku: Yhteiset määräykset.....	10
III osasto: Palvelujen kauppa.....	11
IV osasto: Maksut, pääoma, kilpailu ja muut taloudelliset määräykset	11
1 luku: Juoksevat maksut ja pääomanliikkeet	11
2 luku: Kilpailu ja muut taloudelliset asiat.....	11
V osasto: Yhteistyö talouden alalla	12
VI osasto: Yhteistyö sosiaali- ja kulttuurialalla	13
1 luku: Työntekijöihin liittyvät määräykset	13
2 luku: Vuoropuhelu sosiaaliajalla	13
3 luku: Yhteistyötoimet sosiaaliajalla.....	14
4 luku: Yhteistyö kulttuurin ja koulutuksen aloilla.....	14
VII osasto: Rahoitusyhteistyö.....	14
VIII osasto: Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa	14
IX osasto: Institutionaaliset, yleiset ja loppumääräykset.....	15

2. Lakiehdotuksen perustelut 16
3. Voimaantulo..... 16
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys..... 17

LAKIEHDOTUS

- Algerian kanssa tehdyn Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen lainsäädännön
alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 20**

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Euroopan yhteisön (jäljempänä 'yhteisö') Välimeri-politiikka sai nykyisen muotonsa vuonna 1995 hyväksytyllä Barcelonan julistuksella. Sen seurauksena käynnistettiin monenvälinen Euro-Välimeri -kumppanuus Euroopan yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja kahdentoista Välimeren alueen kumppanin kesken. Yhteistyö rakentuu kolmen pilarin varaan, jotka ovat politiikka ja turvallisuus, talous ja rahoitus sekä kumppanuus sosiaalisten, sivistyksellisten ja inhimillisten kysymysten alalla. Euro-Välimeri -kumppanuiden odotetaan omalta osaltaan tukevan Lähi-idän rauhanprosessia.

Yhteistyön toteuttamiseksi Euroopan yhteisö suuntaa mittavaa ulkosuhderahoitusta MEDA-ohjelman välityksellä. Rahoituskaudelle 2000—2006 on varattu 5,35 miljardia euroa lahja-apua, minkä lisäksi Euroopan investointipankki on varannut 7,4 miljardia euroa lainapääomaa Välimeren alueen valtioita varten.

Kahdenvälisillä assosiaatiosopimuksilla korvataan Euroopan talousyhteisön 1970-luvulta peräisin olevat kahdenväliset yhteistyösopimukset seuraavien maiden kanssa: Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko, Syyria, Tunisia. Palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön kanssa on toistaiseksi voimassa väliaikainen sopimus. Euroopan yhteisön suhteita Barcelonan prosessiin niin ikään osallistuvien jäsenyys ehdokasmaiden Kyproksen, Maltan ja Turkin kanssa säätelevät 1960—70 -luvulla tehdyt ensimmäisen sukupolven yhteistyösopimukset.

2. Nykytila

2.1. Sopimuksen merkitys

Välimeren alueen merkitys Suomelle on kasvanut Euroopan yhteisöön liittymisen seurauksena. Euroopan yhteisön tavoitteena Vä-

limeren alueella on varmistaa rauhanomainen kehitys sekä edistää vakautta ja myönteistä taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä. Yhteisön Välimeri-strategia pyrkii luomaan uuden ulottuvuuden suhteisiin Euroopan ulkopuolisten Välimeren maiden kanssa ja tukemaan poliittista, taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä näissä maissa. Yhteisön ja Algerian välisen kaupan asteittainen vapauttaminen vahvistaa yhteisön jäsenvaltioiden kilpailuasemaa suhteessa kolmansiin maihin.

2.2. Euro-Välimeri -assosiaatiosopimusten tila

Tämän esityksen kohteena oleva Algerian assosiaatiosopimus on yhteisön seitsemäs Euroopan ulkopuolisen Välimeren maan tai viranomaisen kanssa allekirjoitettu sopimus. Assosiaatiosopimukset Tunisian, Marokon, Israelin ja Jordanian kanssa ovat jo tulleet voimaan, minkä lisäksi palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön kanssa on tehty väliaikainen assosiaatiosopimus. Tasavallan presidentti hyväksyi Egyptin assosiaatiosopimuksen 21 päivänä helmikuuta 2003. Sopimus Libanonin kanssa allekirjoitettiin vuonna 2002. Väliaikaiset kaupallisia artikloja koskevat sopimukset tulivat voimaan Libanonin osalta 1 päivänä maaliskuuta 2003 ja Egyptin osalta 1 päivänä tammikuuta 2004. Sopimusneuvottelut Syyrian kanssa saatettiin päätökseen joulukuussa 2003.

2.3. Algerian talous

Algerian talous pohjautuu fossiilisten polttoaineiden tuotantoon, erityisesti maakaasuvarat ovat valtavat. Sektori kattaa yli 95 % vientituloista, 30 % bruttokansantuotteesta (BKT) ja 65 % valtion budjetista. Kansantalouden riippuvuus fossiilisista polttoaineista aiheuttaa sen, että talouden tasapaino on hyvin riippuvainen maailmanmarkkinahintojen vaihteluista. Maataloussektori kattaa puoles-

taan vain noin 10 % BKT:sta ja poikkeuksena alueen muista valtioista Algeria on elintarvikkeiden nettotuojaja. Muuhun kuin hiilivetyyn perustuva teollisuus on mittavista toimista huolimatta vähäistä.

Algerian taloudellinen tilanne kärsii yhä edelleen 60- ja 70-luvuilla harjoitetusta valtiotalousosialismista. Hallituksen tämän hetken polttavimpia tehtäviä onkin monipuolistaa talouden rakennetta ja avata markkinoita yksityisille investoinneille. Algeria hyötyi 70-luvun öljyhintojen rajusta kasvusta, mutta talouden tehottomuus ja laaja korruptio estivät hyödyn jakautumista laajemmalle yhteiskuntaan. Öljyn hinnan romahtaessa 80-luvun puolessavälissä kasvoivat paineet talouden vapauttamista kohtaan. Vaikka öljyn ja maakaasun hinnat ovat tällä hetkellä suhteellisen korkealla tasolla, kasvava talous ei ole edesauttanut köyhyyden vähentämisessä, työttömyyden alentamisessa eikä elinolosuhteiden paranemisessa.

Vuonna 2000 käynnistettiin talousohjelma, jonka päätavoitteena on kiihdyttää talouskasvua työttömyyden vähentämiseksi, ja julkistettiin köyhyyden vastainen kansallinen strategia sekä viisivuotinen toimintasuunnitelma, jolla pyrittiin muun muassa lisäämään ja monipuolistamaan maataloustuotantoa, parantamaan työttömien nuorten koulutusta, rakentamaan uusia asuntoja ja takaamaan mikro-lainoja köyhille. Koska mainitut ohjelmat eivät tuottaneet toivottuja tuloksia, julkistettiin vuonna 2001 vuoteen 2004 ulottuva talouden elvyttämisohjelma.

Viimeisen kolmen vuoden aikana vaihtotase on pysynyt ylijäämäisenä, valuuttavaran-to on kasvanut ja ulkomainen velka on hiljalleen laskenut. Suorat ulkomaiset sijoitukset ovat viime vuosina kasvaneet voimakkaasti.

Talouden rakenteellinen uudistaminen on edennyt muun muassa posti- ja telekommunikatiosektorilla sekä kaivossektorilla. Myös energiasektorin uudistukset ovat edistyneet suhteellisen hyvin. Koti- ja ulkomaisen investointien lisäämisen eteen on tehty paljon työtä mm. uudistamalla investointilakeja ja perustamalla uusi keskitetty virasto ulkomaisen investointien hoitamiseen. Suurimmat esteet talouden elpymiselle ovat viivästykset koulu-, oikeusjärjestelmä- ja maa-reformien toimeenpanossa. Jotta hallitus voi-

si saavuttaa tavoitteensa taloudellisen kasvun suhteen, tulisi sen edistää yhteiskunnan rakenteellisia uudistuksia, sillä viime vuosina saavutettu talouskasvu on lähes kokonaan ollut tulosta öljyn maailmanmarkkinahinnan noususta.

2.4. Euroopan yhteisön ja Algerian kauppasuhteet

Yhteisön osuus Algerian ulkomaankaupasta on noin kaksi kolmasosaa. Vuonna 2002 yhteisön tuonnin arvo oli 14,3 miljardia euroa ja viennin arvo 8,1 miljardia euroa. Kauppatase Algerian eduksi oli 6,2 miljardia euroa. Vuoden 2003 ensimmäinen puolisko ennakoii edellisvuoden suuruista kauppavaihtoa koko vuodelle. Algeria on yhteisön suurin yksittäinen maakaasun toimittaja, ja 70 %:ia yhteisön tuonnista on energiaa. Yhteisön viennin tärkeimmät tuoteryhmät ovat koneet ja laitteet, kuljetusvälineet, maataloustuotteet ja kemian teollisuuden tuotteet. Yhteisömaista tärkeimmät kauppakumppanit ovat Italia, Ranska, Espanja ja Belgia.

2.5. Suomen ja Algerian kauppasuhteet

Kaupallemme Algerian kanssa on luonteenomaista suuri vientilyijäämä. Vuonna 2002 kokonaisvientimme Algeriaan oli 77 miljoonaa euroa, eli runsaat 20 %:ia Pohjois-Afrikan kokonaisviennistämme, kun taas tuontia ei käytännöllisesti katsoen ollut ollenkaan (25 000 euroa). Algeria on harvalle suomalaisyritykselle ensisijainen vientikohte, mutta kaupan arvo osoittaa, että maa on kuitenkin suhteellisen tärkeä markkina-alue. Vientimme alueelle on noussut tasaisesti 90-luvun alusta lähtien (vuosina 1995-2000 32 miljoonasta eurosta 75 miljoonaan euroon) pysyen viime vuosien aikana 75 miljoonan euron paikkeilla.

Vienti Algeriaan koostuu 90-prosenttisesti metsäteollisuuden tuotteista, pääasiassa sahatavaraista, mutta myös pienistä paperi- ja pahvieristä. Muita vientituotteita ovat mittauslaitteet, puhelimet ja tietotekniikka sekä matkustajaläiväteknologia. Tuonti koostuu lähes kokonaan öljy- ja kaasualan tuotteista sekä vähäisemmässä määrin hedelmistä ja vihanneksista.

Siitä huolimatta, että Algeria ei ole helpoimpia markkina-alueita, kannattaisi suomalaisyritysten lisätä panostustaan maahan. Algeriassa on suhteellisen ostovoimainen väestö, öljytulot ovat tällä hetkellä suuret ja maassa on toimeenpantu markkinataloutta vahvistavia uudistuksia. Markkinuudistuksista ja yksityistämispolitiikastaan huolimatta Algerialla on kuitenkin vielä pitkä matka toimivaan markkinatalouteen. Julkinen sääntely ja byrokraatia häiritsevät tuntuvasti ulkomaisten yritysten toimintaa maassa. Oman ongelmansa muodostaa terrorismi. Lisäksi ranskan kielen taito on lähes välttämättömyys Algeriassa toimimiselle.

Algerian kasvavat öljytulot ovat lisänneet useiden maiden yritysten kiinnostusta maahan. Toistaiseksi suomalaisyritykset ovat epäroineet tarttua tarjoutuviin tilaisuuksiin. Algerian viranomaiset ovat viime vuosina ilmoittaneet kiinnostuksesta tuoda Suomesta lääke-, kemianteollisuus-, kuljetus-, puolustusmateriaali-, valvontalaitte- ja ympäristöteknologiaa. Suomalaisen yritysten kannalta mielenkiintoisia kohteita ovat esimerkiksi asuntojen ja moottoriteiden rakentaminen ja vesihydrauliikkasektori. Suomalaiset yritykset ovat osoittaneet kiinnostustaan energia-, tuotanto-, terveys- ja paperisektoreille.

2.6. Kahdenvälinen sopimustilanne

Suomen ja Algerian välillä solmittiin jo 60-luvulla viisumivapaussopimus (SopS 31/1964), jonka soveltaminen tosin keskeytettiin väliaikaisesti (SopS 15/1991). Lisäksi on voimassa taloudellista, teollista, tieteellistä ja teknistä yhteistyötä koskeva sopimus (SopS 13/1984).

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen perustana on vuonna 1995 hyväksytyllä Barcelonan julistuksella käynnistetty monenvälinen Euro-Välimeri -kumppanuus yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja kahdentoista Välimeren alueen kumppanin kesken, jotka ovat Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Kypros, Libanon, Malta, Marokko, Syy-

ria, Tunisia ja Turkki sekä palestiinalaishalinto. Kumppanuuden tarkoituksena on edistää alueen rauhaa ja turvallisuutta ja kehittää keskinäistä kauppaa ja taloussuhteita.

Sopimuspuolten välillä aloitetaan säännöllinen poliittinen, taloudellinen ja yhteiskunnallinen vuoropuhelu, jonka toimeenpanoa valvoo ministeritasolla kokoontuva assosiaationeuvosto ja virkamiestasolla kokoontuva assosiaatiokomitea. Sopimus luo edellytykset poliittisen vuoropuhelun aloittamiseksi Euroopan parlamentin ja Algerian parlamentin välillä. Poliittisen vuoropuhelun keskeisiä osa-alueita ovat rauha, turvallisuus, ihmisoikeudet, demokratia ja alueellinen kehitys.

Sopimus vahvistaa tavaroiden, palvelujen ja pääomien kaupan asteittaisen vapauttamisen edellytykset. Tavoitteena on vapaakauppa-alueen perustaminen enintään 12 vuoden pituisen siirtymäkauden aikana. Algeriasta peräisin olevilta tuotteilta ei peritä lainkaan tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja. Euroopan yhteisöstä peräisin olevien teollisuustuotteiden tullien aleneminen tapahtuu sopimukseen kirjatussa aikataulussa ja maataloustuotteiden sekä palvelujen kauppaa pyritään asteittain vapauttamaan. Yritysten toimintaedellytyksiä puolestaan parantavat sijoittautumisoikeutta, kilpailun esteiden poistamista sekä vapaampia pääomanliikkeitä koskevat määräykset.

Sopimuksessa vahvistetun taloudellisen yhteistyön piiriin kuuluvat seuraavat yhteistyöalat: yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, yhteistyö tieteen ja tekniikan alalla, ympäristö, yhteistyö teollisuuden alalla, investoinnit ja investointien edistäminen, standardointi ja vaatimustenmukaisuuden arviointi, lakien lähentäminen, rahoituspalvelut, maatalous ja kalastus, liikenne, tietoyhteiskunta ja televiestintä, energia, matkailu, tulli ja tilastoalan yhteistyö. Sisäasioiden osalta yhteistyön piiriin kuuluu rahanpesun, huumausainneiden ja terrorismin torjunta. Yhteiskunnallisten ja oikeudellisten asioiden alalla käynnistettävän vuoropuhelun tarkoituksena on parantaa sopimuspuolten alueella laillisesti oleskelevien työntekijöiden olosuhteita samalla kun laitonta maahanmuuttoa pyritään ehkäisemään, myös takaisinottoon sitoutuen. Yhteistyötä tehdään myös kulttuurin ja audiovisuaalisten viestintien alalla sekä tiedon-

välityksessä. Sopimuksen tavoitteiden toteutumista edistetään edellä mainitulla MEDA-rahoitusyhteistyöllä.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Algeria on Pohjois-Afrikassa yksi Suomen merkittävistä kauppakumppaneista. Kauppavaihdon vähäisyydestä huolimatta sopimuksen vaikutus Suomen ja Algerian väliseen kauppaan on Suomen tavoitteiden mukainen. Sopimuksessa määritelty tullien poistaminen antaa kilpailuedun suomalaisille vientiyrityksille suhteessa yhteisön ulkopuolisten maiden yrityksiin.

4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisaatioon tai henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Sopimuksen hallinnointiin liittyvät assosiaationeuvoston ja -komitean kokoukset voidaan hoitaa nykyisellä henkilöstöllä.

4.3. Ympäristövaikutukset

Ympäristönsuojelulla on sopimuspuolten välisessä yhteistyössä tärkeä osuus. Algerian ympäristöongelmat ovat vakavia.

Sopimuksessa ympäristöyhteistyön tavoitteiksi on asetettu ympäristön tilan heikkenehmissen ehkäisy, sen saastumisen hallinta ja luonnonvarojen järkevän käytön varmistaminen kestävän kehityksen takaamiseksi. Sopimuksessa mainittuja yhteistyökohteita ovat Välimeren saastumisen ehkäisy, vesivarojen hallinta, energiahuolto, jätehuolto, maaperän suolapitoisuuden lisääntyminen, arkojen rannikkoalueiden ympäristöasiat, teollisuuden ympäristövaikutukset ja teollisuuslaitosten turvallisuus sekä maatalouden vaikutus maaperän ja veden laatuun. Myös energiayhteistyöllä pyritään myönteisiin ympäristövaikutuksiin uusiutuvia energiamuotoja, energian säästämistä ja energiatehokkuutta edistämällä.

Suomi tukee YK:n aavikoitumissopimuksen täytäntöönpanoa ja toimenpideohjelman yhtenä kohdemaana on myös Algeria.

4.4. Yritysvaikutukset

Monilla sopimuksessa kirjatulla yhteistyöaloilla saavutettava kehitys voi vaikuttaa suotuisasti yritysten toimintamahdollisuuksiin Algeriassa, joskaan sopimuksen voimaantulo tuskin tuo mukanaan välittömiä muutoksia. Tullimaksujen poistaminen siirtymäaikojen päättyessä parantaa yhteisön yritysten vientimahdollisuuksia Algeriaan. Tulli- ja standardiyhteistyön voidaan odottaa keventävän muodollisuuksia ja yhtenäistävän käytäntöjä. Sopimuksen tarkoituksena on parantaa maan investointi-ilmastoa ja helpottaa pääomasijoituksia yrityksiin samoin kuin voittojen kotiuttamista. Kilpailusääntöjen kehittäminen ja valtioneuvoston käytäntöjen avoimuuden turvaaminen parantavat liiketoimintaympäristöä samoin kuin valtion kaupallisten monopolien erikoisaseman poistaminen. Kaupan esteitä pyritään purkamaan myös kulltalainsäädäntöä lähentämällä.

4.5. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Sopimus sisältää määräyksiä koulutusyhteistyöstä, jossa erityistä huomiota kiinnitetään naisten pääsyyn korkeasteen yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen. Sopimuksessa korostetaan sopimuspuolten alueella laillisesti oleskelevien työntekijöiden tasapuolista kohtelua. Sopimuspuolet voivat tehdä aloitteen työntekijöiden olosuhteita ja sosiaaliturvaa koskevien vastavuoroisten kahdenvälisen sopimusten tekemisestä. Yhteiskunnallista vuoropuhelua käydään erityisesti siirtolaisyhteiskunnissa vallitsevista olosuhteista, siirtolaisuudesta, laittomasta maahanmuutosta ja sopimuspuolten kansalaisten tasavertaista kohtelua edistävästä toimista. Hankkeissa etusijalle asetetaan naisten aseman tukeminen, perhesuunnittelu ja lastensuojelu, elinolosuhteiden parantaminen köyhillä alueilla ja nuorten kulttuurivaihto.

Sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan takaisin toisen sopimuspuolen alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa. Sopimuksen voimaantulon jälkeen sopimuspuolet voivat neuvotella ja tehdä toistensa kanssa kahdenvälisiä sopimuksia, joilla säännellään sopimuspuolten kansalaisten takaisinottovelvollis-

suuksia. Näillä sopimuksilla voidaan säännellä myös kolmannen maan kansalaisten takaisinottojärjestelyjä, jos jokin sopimuspuoli katsoo sen tarpeelliseksi.

5. Asian valmistelu

Euroopan yhteisön ja Algerian välillä on toistaiseksi voimassa Alger'ssa 26 päivänä huhtikuuta 1976 Euroopan talousyhteisön ja Algerian välillä allekirjoitettu yhteistyösopimus sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön jäsenvaltioiden ja Algerian välinen sopimus. Euroopan unionin neuvosto antoi neuvotte-

luohjeensa kesäkuussa 1996 ja Euroopan komissio aloitti neuvottelut virallisesti vielä samana vuonna. Sopimus parafoitiin 19 päivänä joulukuuta 2001 ja allekirjoitettiin 22 päivänä huhtikuuta 2002.

Hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiainministeriössä virkatyönä. Sopimuksesta on pyydetty lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, oikeusministeriöltä, opetusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, tullihallitukselta, työministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja ympäristöministeriöltä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

Sopimuksen johdannossa viitataan sopimuspuolten välisiin perinteisiin siteisiin ja toivomukseen vahvistaa näitä sekä luoda kestävät kumppanuuteen ja vastavuoroisuuteen perustuvat suhteet. Lisäksi muistutetaan sopimuspuolten Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteille antamasta painoarvosta, taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen eroista Algerian ja yhteisön välillä sekä tarpeesta vahvistaa taloudellista ja yhteiskunnallista kehitysprosessia Algeriassa. Assosiaatiosopimus ottaa huomioon yhteisön ja Algerian sitoutumisen vapaakauppaan ja tullitariffien noudattamiseen sekä ne oikeudet ja velvoitteet, jotka seuraavat Maailman kauppajärjestön (WTO) määräyksistä.

1 ja 2 artikla. Sopimuksella perustetaan yhteisön ja sen jäsenmaiden sekä Algerian välille assosiaatioksi kutsuttu yhteistyöjärjestely. Sen tarkoituksena on luoda puitteet poliittiselle vuoropuhelulle, asteittain vapauttaa tavaroiden, palvelujen ja pääomien kauppaa, edistää Algerian taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä, kannustaa alueelliseen yhteistyöhön sekä suosia sopimuspuolten tasapainoisia suhteita. Sopimuksen perustana on kansanvallan periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen.

I osasto: **Poliittinen vuoropuhelu**

3 artikla. Sopimuksella aloitetaan sopimuspuolten välinen säännöllinen poliittinen vuoropuhelu. Vuoropuhelun tavoitteena on vahvistaa sopimuspuolten välisiä suhteita, lisätä molemminpuolista ymmärtämystä ja solidaarisuutta sekä vahvistaa alueellista turvallisuutta ja vakautta. Yhteistyön päämääränä on lisäksi lähentää näkökohtia osapuolten kannalta merkittävässä kansainvälisissä kysymyksissä ja edistää yhteisiä aloitteita.

4 artikla. Poliittiseen vuoropuheluun kuuluvat kaikki sopimuspuolten etua koskevat aiheet ja erityisesti rauhan ja turvallisuuden varmistaminen sekä alueellisen kehityksen edistäminen.

5 artikla. Vuoropuhelua käydään assosiaationeuvostossa ministeritasolla ja assosiaatiokomiteassa korkealla virkamiestasolla. Vuoropuhelua toteutetaan myös käyttämällä täysimääräisesti diplomaattisia yhteyksiä ja muita vuoropuhelun kehittämisen kannalta hyödyllisiä keinoja.

II osasto: **Tavaroiden vapaa liikkuvuus**

6 artikla. Yhteisö ja Algeria perustavat asteittain vapaakauppa-alueen enintään kaksitoista vuotta kestävästä siirtymäkaudesta.

1 luku: **Teollisuustuotteet**

7—8 artiklat. Artiklassa 7 määritellyjä Algeriasta peräisin olevia teollisuustuotteita voidaan artiklan 8 mukaisesti tuoda yhteisöön ilman tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja.

9 artikla. Algeria poistaa sopimuksen voimaantulon jälkeen asteittain yhteisöstä peräisin olevilta tuotteilta tuontitullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut sopimuksessa sovitun aikataulun mukaisesti. Sopimus antaa Algerialle mahdollisuuden pyytää siirtymäaikataulun uudelleentarkastelua assosiaatiokomiteassa, mikäli tietyn tuotteen kohdalla ilmenee vakavia vaikeuksia. Artiklassa selostetaan uudelleentarkastelun käytännön soveltamista.

10 artikla. Tuontitullien poistamista koskevia määräyksiä sovelletaan myös fiskaaliin tulleihin.

11 artikla. Artikla selostaa sellaisten ajallisesti ja määrällisesti rajattujen poikkeustoimenpiteiden soveltamista, joita Algerialle on sallittua toteuttaa korottaakseen tai ottaakseen uudelleen käyttöön tulleja. Tällaisia toimenpiteitä saa soveltaa ainoastaan alkuasteella olevaan teollisuuteen tai aloihin, joilla on meneillään rakennemuutos tai joilla on vakavia vaikeuksia, etenkin jos vaikeudet voivat aiheuttaa vakavia yhteiskunnallisia ongelmia.

2 luku: **Maataloustuotteet, kalataloustuotteet ja jalostetut maataloustuotteet**

12 ja 13 artikla. Määritellään maa- ja kalatalouden tuoteryhmät, joihin sopimusta sovelletaan. Maa- ja kalataloustuotteiden kauppa vapautetaan asteittain sopimuspuolten etujen mukaisesti. Yhteisöstä peräisin olevien kalataloustuotteiden kauppaan sovellettavat määräykset ovat pöytäkirjassa 4, jalostettujen maataloustuotteiden kaupan määräykset taas pöytäkirjassa 5.

14—16 artiklat. Maataloustuotteiden kauppa koskevat määräykset on lueteltu pöytäkirjoissa 1—3. Viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta sopimuspuolet tarkastelevat tilannetta vahvistaakseen mitä vapauttamistoimenpiteitä sovelletaan sopimuksen voimaantuloa seuraavan kuudennen vuoden jälkeen. Assosiaationeuvosto tutkii lisäksi mahdollisuuksia tehdä uusia molemminpuolisia myönnytyksiä. Jos toisen sopimuspuolen maatalouspolitiikan täytäntöönpanon tai sen voimassa olevien määräysten muuttaminen johtaa sopimuksesta aiheutuvien järjestelyjen muuttamiseen kyseisten tuotteiden kohdalla on asiasta neuvoteltava assosiaationeuvostossa.

3 luku: **Yhteiset määräykset**

17 artikla. Uusia tuonnin ja viennin määrällisiä tai vaikutukseltaan vastaavia rajoituksia ei oteta käyttöön keskinäisessä kaupassa ja olemassa olevat rajoitukset poistetaan sopimuksen tullessa voimaan. Algeria poistaa liitteessä 4 luetelluilta tuotteilta väliaikaisen lisätullin viimeistään 1 tammikuuta 2006.

18 artikla. Artiklassa määrätään sopimuspuolten väliseen tuontiin sovellettavista tulleista. Perustulli, josta alennukset tehdään on 1 tammikuuta 2002 voimassa ollut tulli. Mikäli Algeria liittyy WTO:hon perustullina pidetään WTO:n sidottua tullia tai liittymishetkellä voimassa ollutta alemmaa sovellettua tullia.

19 artikla. Algeriasta peräisin oleviin tuotteisiin ei niitä yhteisöön tuotaessa sovelleta edullisempaa kohtelua kuin se, jota jäsenvaltiot soveltavat keskenään.

20 ja 21 artikla. Sisäisen verotuksen luon-

teiset toimenpiteet tai käytännöt, jotka asettaisivat toisen sopimuspuolten tuotteet keskenään eriarvoiseen asemaan ovat sopimuksen nojalla kiellettyjä. Sopimus ei ole este tulliliittojen, vapaakauppa-alueiden tai rajakauppajärjestelyiden ylläpitämiselle tai perustamiselle, sikäli kuin ne eivät muuta sopimuksessa määrättyjä kauppajärjestelyjä. Niitä koskevista asioista samoin kuin kolmansien maiden kohdalla sovellettavasta kauppapolitiikasta neuvotellaan assosiaatiokomiteassa.

22 artikla. Polkumyyntitapauksissa voidaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan soveltamisesta tehdyn WTO-sopimuksen ja sisäisen lainsäädännön mukaisesti.

23 artikla. Sopimuspuolten välillä sovelletaan WTO:n tukia ja tasoitustulleja koskevaa sopimusta. Artiklassa selostetaan menettelyä tukien torjumiseksi sopimuksen sääntöjen ja sisäisen lainsäädännön mukaisesti.

24 artikla. Artiklassa käsitellään suojatoimenpiteitä. Sopimuspuolten välillä sovelletaan GATT 1994 -sopimuksen XIX artiklan ja WTO:n suojalausekkeita koskevan sopimuksen määräyksiä. Mahdollisia suojatoimenpiteitä käsitellään ensin assosiaatiokomiteassa. Suojatoimenpiteestä on tarjottava hyvitys vapauttamalla toisen sopimuspuolen tuontia.

25 ja 26 artikla. Artikla käsittelee tapauksia, joissa tuotteen vienti saattaa johtaa jälleenvientiin kolmanteen maahan, jonka osalta viejä soveltaa määrällisiä vientirajoituksia tai tulleja tai tilanteeseen, jossa viejänä olevalle sopimuspuolelle aiheutuu tärkeän tuotteen vakava puute. Tällöin voidaan toteuttaa tilannetta korjaavia toimenpiteitä, jotka eivät saa olla syrjiviä ja jotka on poistettava olosuhteiden muuttuessa.

27 artikla. Sopimus ei estä sellaisia tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja mm. julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden tai elämän suojelemiseksi, tiettyjen kansallisten kulttuuristen arvojen sekä henkisen omaisuuden suojelemiseksi tai kultaa ja hopeaa koskevien sääntöjen perusteella. Kieltoja ei saa kuitenkaan soveltaa mielivaltaisesti.

28 ja 29 artikla. Artikloissa määritellään tavaroiden luokitteluperusteet ja sopimuksessa käytetty alkuperäkäsité.

III osasto: **Palvelujen kauppa**

30 artikla. Sopimus vahvistaa sopimuspuolten palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) mukaiset sitoumukset ja erityisesti sitoumuksen myöntää toisilleen suosituimmuuskohtelu palvelukaupan alalla GATS-sopimuksessa mainituin poikkeuksin.

31 ja 32 artikla. Algeria myöntää yhteisön palveluntarjoajille suosituimmuuskohtelun kolmannen maan yhtiöihin nähden riippumatta siitä, ovatko nämä fyysisesti edustettuina maassa vai eivätkö. Maassa sijoittuneena olevien yhteisön yhtiöiden kohtelu on vähintään yhtä edullista kuin Algerian omien yhtiöiden. Suosituimmuuskohtelu koskee sekä maassa olevia että sopimuksen voimaantulon jälkeen maahan sijoittuvia yhtiöitä.

33 artikla. Algerian alueelle sijoittautunut yhteisön yhtiö tai yhteisön alueelle sijoittautunut Algerian yhtiö saa ottaa väliaikaisesti palvelukseensa avaintehtäviin Algerian tai yhteisön kansalaisia. Artiklassa määritellään, ketkä kuuluvat näihin yrityksen avainhenkilöihin.

34 artikla. Sopimuksen 30-33 artiklan määräykset eivät koske lento-, sisävesi- ja maaliikennettä. Kansainvälisen meriliikenteen osalta täysi sijoittautumisoikeus ja suosituimmuuskohtelu on voimassa. Sopimuspuolet sitoutuvat vapaaseen kilpailuun ja poistavat kaikki esteet kansainvälisten merikuljetuspalvelujen vapaalta tarjonnalta. Sopimuksen tultua voimaan osapuolet voivat harkita sopimuksia vastavuoroisesta vapaasta markkinoillepääsystä lento-, maantie-, rautatie ja sisävesiliikenteessä.

35 artikla. Sopimuspuolet voivat estää kolmansien maiden markkinoillepääsyä koskevien säännösten kiertämisen tämän sopimuksen avulla.

36 artikla. Artiklassa määritellään käsitteet 'palveluntarjoaja', 'yhteisön yhtiö', 'algerialainen yhtiö', 'tytäryhtiö', 'sivuliike', 'sijoittautuminen', 'liiketoiminta', 'taloudellinen toiminta' ja 'jäsenvaltion tai Algerian kansalainen'.

37 artikla. Sopimuspuolet pidättäytyvät toimista, joilla sijoittautumista toisen osapuolen alueelle rajoitettaisiin laajemmin kuin se oli sopimuksen allekirjoittamista edeltävänä päivänä. Sopimuksessa sitoudutaan harkitsemaan III osaston kehittämistä kohti GATS-sopimuksen V artiklan tarkoittamaa taloudellisen yhdentymisen sopimusta. Asiaa tarkastellaan ensimmäisen kerran assosiaationeuvostossa viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta.

IV osasto: **Maksut, pääoma, kilpailu ja muut taloudelliset määräykset**

1 luku: **Juoksevat maksut ja pääomaliikkeet**

38—40 artiklat. Sopimuspuolet antavat luvan kaikkiin vaihdettavina valuuttoina suoritettaviin maksuihin. Samoin taataan pääoman vapaa liikkuvuus yrityksiin Algeriaan tehtäviä suoria sijoituksia varten sekä kyseisten sijoitusten realisoiminen tai kotiuttaminen ja niistä saatavien voittojen kotiuttaminen. Taavoitteena on pääomaliikkeiden vapauttaminen yhteisön ja Algerian välillä kokonaan heti kun se on mahdollista. Mikäli jollakin sopimuspuolella on vakavia maksutasevaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat sitä, yhteisö tai Algeria voi GATT-sopimuksessa vahvistettujen edellytysten ja Kansainvälisen valuuttarahaston sääntöjen mukaisesti ottaa käyttöön juoksevia maksuja koskevia rajoituksia. Asiasta on viipymättä ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle ja toimitettava aika-tila rajoitusten poistamiseksi.

2 luku: **Kilpailu ja muut taloudelliset asiat**

41 artikla. Sopimuksen mukaan ovat yritysten kilpailunrajoitus sopimukset, määräävän markkina-aseman väärinkäyttö ja kilpailua vääristävät julkiset tukitoimet yhteensopimattomia sopimuksen moitteettoman toiminnan kanssa sikäli kuin ne voivat vaikuttaa yhteisön ja Algerian väliseen kauppaan. Mikäli jommankumman sopimuspuolen käytäntöä pidetään sopimusmääräysten vastaisena voidaan aiheellisiin toimenpiteisiin ryhtyä assosiaatiokomitean käsiteltäviä asioita.

42 artikla. Jäsenvaltiot ja Algeria mukauttavat asteittain valtion kaupalliset monopolit viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta siten, ettei tavaroiden hankinnan ja kaupan pitämisen edellytyksissä enää esiinny syrjintää sopimuspuolten kansalaisten välillä.

43 artikla. Assosiaationeuvosto varmistaa, että sopimuksen viidennen voimassaolovuotteen mennessä kaikki kauppaa häiritsevät toimenpiteet on poistettu julkisten yritysten ja erityis- tai yksinoikeuksia omaavien yritysten osalta. Määräys ei koske näiden yritysten lakisääteisten tai tosiasiallisten erityistehävien suorittamista.

44 artikla. Artiklan ja sopimusliitteen 6 nojalla taataan teollis- ja tekijänoikeuksien tehokas suoja voimassa olevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Täytäntöönpanoa tarkastellaan säännöllisesti ja vaikeissa tapauksissa pyritään pikaisesti löytämään neuvoteluratkaisu.

45 artikla. Henkilötietojen suoja varmistetaan, jotta näiden tietojen vaihto olisi mahdollista sopimuspuolten välillä.

46 artikla. Sopimuspuolten tavoitteena on julkisten hankintojen asteittainen vapauttaminen.

V osasto: **Yhteistyö talouden alalla**

47—49 artiklat. Sopimuksen tarkoituksena on tiivistää taloudellista yhteistyötä sopimuspuolten välillä ja tukea Algerian omia pyrkimyksiä kestäväan taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen. Yhteistyö kohdistuu erityisesti aloille, jotka kärsivät vaikeuksista tai joihin Algerian talouden sekä yhteisön ja Algerian kaupan vapauttamiskehitys vaikuttaa. Keskeisiä ovat myös alat, joilla yhteisön ja Algerian talouksia voidaan lähentää, luoda kasvua ja parantaa työllisyyttä. Taloudellisella yhteistyöllä kannustetaan myös Maghreb-maiden välistä yhteistyötä ja otetaan huomioon ympäristönsuojelu ja ekologisen tasapainon säilyttäminen. Yhteistyömuotoina ovat mm. säännöllinen taloudellinen vuoropuhelu, tietojenvaihto, neuvonta ja asiantuntija-apu, tekninen apu sekä yksityisten toimijoiden kumpanuuden tukeminen.

50 artikla. Sopimuspuolet suosivat kaikkia alueellisesti vaikuttavia toimia erityisesti taloudellisen yhdentymisen, taloudellisten infrastruktuurien kehittämisen, ympäristön, tutkimuksen, koulutuksen, kulttuurin, tullin ja alueellisten instituutioiden aloilla.

51 artikla. Artikla käsittelee yhteistyötä tieteen ja tekniikan alalla. Tavoitteena on pysyvien yhteyksien luominen ja teknologian ja taitotiedon siirron tehostaminen. Algerialle tarjotaan mahdollisuus osallistua yhteisön tutkimus- ja kehitysohjelmiin ja sen tutkimustoiminnan valmiuksia pyritään parantamaan.

52 artikla. Ympäristöyhteistyön tavoitteina ovat ympäristön heikkenemisen ehkäiseminen, saastumisen hallinta ja luonnonvarojen järkevä käyttö kestävän kehityksen takaamiseksi. Artiklassa on lueteltu ympäristöyhteistyön osa-alueet.

53 artikla. Teollisuusyhteistyön tavoitteena on edistää suoria sijoituksia Algeriaan ja yhteisyrittäjiä. Tavoitteena on edelleen taata Algerialle pääsy erilaisiin yritys yhteistyötä edistäviin verkostoihin ja edistää sen teollisuuden nykyaikaistamista, inhimillisten voimavarojen ja yksityisyritteliäisyyden kehittymistä sekä algerialaisten teollisuustuotteiden viennin kehittämistä.

54 artikla. Investointiyhteistyön tarkoituksena on luoda suotuisa ilmapiiri sijoituksille. Tähän pyritään yhdenmukaistamalla ja yksinkertaistamalla menettelyjä ja luomalla mekanismi yhteissijoituksia varten, parantamalla tiedonsaantia ja kehittämällä oikeudellista ympäristöä mm. jäsenvaltioiden ja Algerian välisiä investointisuoja ja kaksinkertaisen verotuksen estäviä sopimuksia tekemällä.

55 artikla. Artiklassa käsitellään yhteistyötä standardoinnin ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla. Eroja käytännössä pyritään vähentämään ja Algerian laboratorioita ajanmukaistamaan. Tulevaisuuden tavoitteena on keskinäisten vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevien sopimusten tekeminen. Yhteistyötä tehdään myös laadunhallinnan alalla.

56 artikla. Sopimuspuolet pyrkivät lähentämään lainsäädäntöjään helpottaakseen sopimuksen soveltamista.

57 artikla. Sopimuspuolet vaihtavat tietoja rahoitusalan käytännöistä ja säännöistä sekä tukevat Algerian pankki- ja rahoitusjärjes-

telmien uudistamista ja osakemarkkinoiden kehittämistä.

58 artikla. Maataloutta ja kalastusta koskevalla yhteistyöllä pyritään alojen nykyaikaistamiseen ja tuotannon monipuolistamiseen samalla ottaen huomioon ympäristön kunnioittaminen. Tiiviimpiä yhteyksiä alan yritysten, ammattiryhmien ja -järjestöjen välillä kannustetaan ja yhteistyötä eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualalla edistetään. Maatalouden yksityistämistä tuetaan.

59 artikla. Artiklassa selostetaan liikenehteyhteistyötä. Sen tavoitteena on muun muassa Euroopanlaajuisiin liikennereitteihin yhteydessä olevan kuljetusinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja parantaminen sekä standardien lähentäminen.

60 artikla. Yhteistyö tietoyhteiskunnan ja televiestinnän alalla käsittää alaa koskevan vuoropuhelun sekä tietojen vaihtoa ja teknistä apua. Yhteisiä tutkimus- ja kehityshankkeita voidaan toteuttaa, ja algerialaisille järjestöille tulee varata mahdollisuus osallistua eurooppalaisiin ohjelmiin. Päämääränä on yhteisön ja Algerian verkkojen yhteenliittäminen.

61 artikla. Energia- ja kaivosyhteistyössä keskeisiä aloja ovat energia- ja kaivosalan instituutioiden, lainsäädännön ja sääntelyn muuttaminen markkinatalouteen, alojen teknisen tason nostaminen yritysten valmisteluksi markkinatalouden vaatimuksiin ja alojen julkisten yritysten uudelleenjärjestelyjen tukeminen. Algerian energiaverkkoja nykyaikaistetaan ja tuetaan niiden liittämistä yhteisön verkkoihin.

62 artikla. Matkailualaa ja käsiteollisuutta pyritään kehittämään koulutusta, osaamista ja tiedonkulkua edistämällä. Alojen yksityistämistä tuetaan.

63 artikla. Tulliyhteistyön tarkoituksena on vapaakauppajärjestelmän toiminnan takaaaminen. Päämääränä on menettelyjen yksinkertaistaminen ja yhteisön ja Algerian passitusjärjestelyjen yhtenäistäminen. Hallintoviranomaisten keskinäistä avunantoa säätelee sopimuksen pöytäkirja 7.

64 artikla. Tilastoyhteistyöllä pyritään luomaan luotettava perusta sopimuksen soveltamisalaaan liittyvälle tilastoinnille.

65 artikla. Kuluttajansuojan alalla pyritään saattamaan yhteisön ja Algerian kuluttajan-

suojaohjelmat yhteensopiviksi lähentämällä lainsäädäntöä ja kehittämällä vaarallisten tuotteiden pikavaroitusjärjestelmiä.

66 artikla. V osastossa sovittujen yhteistyömuotojen toteuttamiskeinoja ja niitä koskevia sääntöjä tarkastellaan assosiaationeuvoston asettamassa työryhmässä.

VI osasto: **Yhteistyö sosiaali- ja kulttuurialalla**

1 luku: **Työntekijöihin liittyvät määräykset**

67 artikla. Jäsenvaltiot ja Algeria myöntävät alueellaan työskenteleville toisen sopimuspuolen kansalaisille sellaiset työoloja, palkkaa ja irtisanomista koskevat järjestelyt, jotka eivät syrji näitä työntekijöitä maan omiin kansalaisiin nähden. Artikla koskee niin pysyviä kuin tilapäisiä työntekijöitä.

68 artikla. Sopimuspuolet myöntävät alueellaan työskenteleville toisen sopimuspuolen kansalaisille myös sosiaaliturvan alalla järjestelyn, joka ei aseta heitä eriarvoiseen asemaan maan omiin kansalaisiin nähden. Algerialaisen työntekijän eri jäsenmaissa kertyneet vakuutus-, työskentely- ja oleskelukaudet lasketaan yhteen erilaisten etuuksien myöntämistä varten. Tätä sääntöä ei sovelleta jäsenmaiden kansalaisiin, jotka työskentelevät Algeriassa.

69 artikla. Luvun 1 määräykset koskevat vain vastaanottajamaan alueella laillisesti työskenteleviä ja oleskeleviä toisen sopimuspuolen kansalaisia.

70 ja 71 artikla. Artiklan 68 periaatteiden toteutumisen varmistamiseksi assosiaationeuvosto antaa sopimuksen ensimmäisenä voimassaolovuonna tarvittavat määräykset. Näitä ei kuitenkaan sovelleta mikäli Algerian ja jäsenvaltioiden välillä on kahdenvälisiä sopimuksia, joissa Algerian tai jäsenvaltioiden kansalaisille määrätään edullisemmasta järjestelystä.

2 luku: **Vuoropuhelu sosiaalialalla**

72 ja 73 artikla. Yhteiseen etuun kuuluvista yhteiskunnallisista asioista aloitetaan säännöllinen vuoropuhelu. Tarkoituksena on

saavuttaa edistystä työntekijöiden liikkuvuuden, tasavertaisen kohtelun ja yhteiskunnallisen sopeutumisen osalta. Sopimuksessa pidetään tärkeänä, että toisen sopimuspuolen alueella laillisesti oleskelevat ja työskentelevät työntekijät saavat tasapuolisen kohtelun. Vuoropuheluun sisältyvät erityisesti työntekijöiden elin- ja työskentelyolosuhteet, siirtolaisuus, laitton maahanmuutto, Algerian ja yhteisön kansalaisten tasavertaista kohtelua edistävä toimet, molemminpuolinen kulttuuria ja sivistystä koskeva tietämys, suvaitsevaisuus ja syrjinnän poistaminen. Vuoropuhelua käydään sekä ministeri- että virkamies-tasolla.

3 luku: **Yhteistyötoimet sosiaalialalla**

74–76 artiklat. Hankkeita ja ohjelmia kaavailaan toteutettavan jäsenvaltioiden ja kansainvälisten järjestöjen voimin seuraavilla aloilla: siirtolaisuuspaineiden vähentäminen parantamalla elinolosuhteita, tulonhankintamahdollisuuksia ja koulutusta, naisten aseman tukeminen, Algerian perhesuunnittelua ja äitien ja lasten suojelua koskevien ohjelmien tukeminen, sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmän kohentaminen, elinolosuhteiden parantaminen köyhillä alueilla sekä nuorisovaihto. Assosiaationeuvoston vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta perustama työryhmä arvioi lukujen 1-3 määräysten toimeenpanoa.

4 luku: **Yhteistyö kulttuurin ja koulutuksen aloilla**

77 artikla. Artiklassa selostetaan sivistyksellistä yhteistyötä, jonka puitteissa sopimuspuolet aloittavat säännöllisen kulttuurivuoropuhelun. Sen tarkoituksena on mm. edistää historiallisen ja kulttuuriperinnön säilyttämistä ja entistämistä, monipuolista henkilö- ja tapahtumavaihtoa sekä kulttuurialalla työskentelevien henkilöiden kouluttamista. Audiovisuaalisten viestinten alalla pyritään yhteistuotantoon ja yhteiseen koulutukseen. Lisäksi pyritään edistämään kaupallista kulttuuriyhteistyötä. Toiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota mm. nuorisoon, kulttuuriperinnön säilyttämiseen, kulttuurin levittämiseen ja kommunikaatiotaitoihin.

78 artikla. Artiklassa käsitellään yhteistyötä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tilanteen parantamiseksi. Pääkohteena ovat julkishallinnon ja yksityisyrittäjien edustajat. Naisten korkea-asteen koulutukseen pääsyyn kiinnitetään erityistä huomiota. Päämääränä on myös yhteyksien ja tietovaihdon luominen yhteisön ja Algerian asianaisten elinten välille.

VII osasto: **Rahoitusyhteistyö**

79–81 artiklat. Algerialle tarjotaan rahoitusyhteistyötä sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Rahoitusyhteistyötä suunnataan Algerian talouden nykyaikaistamiseen, sen infrastruktuurin parantamiseen, yksityisten investointien edistämiseen ja teollisuuden sopeuttamiseen vapaakauppa-alueen perustamisvaiheessa. Yhteisö tukee Välimeren alueen rahoitusohjelman puitteissa ja yhteistyössä muiden kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa Algerian viranomaisten rakennemuutokseen tähtäviä toimia. Sopimuspuolten välisessä vuoropuhelussa kiinnitetään erityistä huomiota kaupan ja rahoituksen kehitysuuntausten valvomiseen.

VIII osasto: **Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa**

82 artikla. Korostetaan oikeusvaltioperiaatetta ja toisen sopimuspuolen alueella olevien kansalaisten oikeuksien kunnioittamista ja syrjimättömyyttä.

83 artikla. Sopimuspuolet pyrkivät helpottamaan henkilöiden liikkumista ja hoitamaan viisumimuodollisuudet joutuisasti. Ne tarkastelevat niinkään sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvien henkilöiden viisumien myöntämismenettelyiden yksinkertaistamista ja nopeuttamista. Artiklan täytäntöönpanoa tarkastellaan assosiaatiokomiteassa.

84 artikla. Sopimuksen tarkoitus on estää ja valvoa laitonta maahanmuuttoa. Tähän liittyen jäsenvaltiot ja Algeria suostuvat ottamaan takaisin toisen sopimuspuolen alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa. Sopimuspuolet myöntävät kansalaisilleen näihin tarkoituksiin asianmukaiset henkilöllisyystodistukset. Sopimuspuolet voivat neuvotella kahdensivisistä sopimuksista, joilla säädel-

lään kansalaisten takaisinottovelvollisuuksia tai, niin haluttaessa, myös kolmannen maan kansalaisten takaisinottojärjestelyjä. Assosiaationeuvosto tutkii muita yhteisiä toimia laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

85 artikla. Sopimuspuolet myöntävät, että oikeudellinen yhteistyö on olennaisen tärkeä ja tarpeellinen lisä muulle tässä sopimuksessa määrätylle yhteistyölle. Siviilioikeudellinen yhteistyö koskee erityisesti keskinäisen avunannon vahvistamista siviili-, kauppa- tai perheoikeuteen liittyvien oikeustapausten käsitelyssä. Rikosoikeudellinen yhteistyö koskee erityisesti luovuttamista koskevien järjestelyjen vahvistamista sekä vaihtojen kehittämistä, erityisesti yksilön oikeuksien ja vapauksien suojelemisen, järjestäytyneen rikollisuuden torjumisen ja rikoslainkäytön tehostamisen alalla. Yhteistyöhön sisältyy myös koulutusjaksojen luominen.

86 artikla. Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehdään yhteistyötä erityisesti ihmiskaupan, seksuaalisen hyväksikäytön, laittomien tuotteiden kaupan ja vaarallisia aineita koskevien laittomien liiketoimien, korruption, varastettujen autojen kaupan, tuliaseiden ja räjähteiden laittoman kaupan, tietokonerikollisuuden ja kulttuuriesineiden laittoman kaupan alalla. Yhteistyö voi käsittää koulutusta, viranomaisten toimintakyvyn lisäämistä sekä toimenpiteitä rikosten ehkäisemiseksi.

87 artikla. Rahanpesun estämistä koskevan yhteistyön kohteena on rikollisesta toiminnasta yleensä ja huumausaineiden kaupasta erityisesti saatu tuotto. Tarkoituksena on luoda tehokkaat standardit rahanpesun vastaista toimintaa varten.

88 artikla. Sopimuspuolet estävät kaikenlaisen rotuun, etniseen alkuperään tai uskontoon perustuvat syrjinnän muodot kehittämällä tiedotus ja valistustoimia. Syrjinnän kohteeksi joutuneet voivat turvautua oikeudellisiin tai hallinnollisiin menettelyihin.

89 artikla. Huumausaineiden torjunnassa pyritään tehostamaan aineiden tarjonnan ja laittoman kaupan vastaisia toimia ja vähentämään aineiden väärinkäyttöä ja kysyntää. Sopimuspuolet määrittelevät strategiat ja yhteistyömenetelmät yhdessä omien lainsäädäntöjensä mukaisesti. Toiminta-alueita ovat

lainsäädännön kehittäminen, laitosten ja tiedotuskeskusten perustaminen, koulutus ja tutkimus, erilaisten hankkeiden toteutus sekä laittomassa valmistuksessa käytettävien aineiden leviämisen ehkäiseminen.

90 artikla. Yhteistyö terrorismin torjunnan alalla käsittää tietojen ja kokemusten vaihdon ja yhteisen tutkimus- ja selvitystyön.

91 artikla. Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä torjuakseen korruptiota kansainvälisissä liiketoimissa. Ne antavat toisilleen apua korruptiota koskevissa rikostutkimuksissa.

IX osasto: **Institutionaaliset, yleiset ja loppumääräykset**

92—94 artiklat. Artikloissa selostetaan sopimuksella perustettavan assosiaationeuvoston toimintaperiaatteita. Assosiaationeuvosto kokoontuu ministeritasolla tarvittaessa puheenjohtajansa aloitteesta. Se tarkastelee kaikkia sopimukseen liittyviä tärkeitä kysymyksiä ja voi ottaa tarkasteluun myös muita yhteisen edun mukaisia asioita. Assosiaationeuvosto muodostuu Euroopan unionin neuvoston jäsenistä ja Euroopan komission jäsenistä sekä Algerian hallituksen jäsenistä. Neuvosto voi tehdä sitovia päätöksiä ja antaa suosituksia sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

95—97 artiklat. Artikloissa selostetaan sopimuksella perustettavan assosiaatiokomitean toimintaperiaatteita. Assosiaatiokomitea kokoontuu virkamiestasolla ja vastaa sopimuksen täytäntöönpanosta. Assosiaationeuvosto voi siirtää toimivaltansa assosiaatiokomitealle kokonaan tai osittain. Assosiaatiokomitea tekee sitovia päätöksiä sopimuksen hallinnoinnista sopimuspuolten keskinäisessä yhteisymmärryksessä.

98 ja 99 artikla. Assosiaationeuvosto voi päättää sopimuksen täytäntöönpanossa tarvittavan työryhmän tai toimielimen perustamisesta ja toimenkuvasta. Se edistää yhteistyötä ja yhteyksiä Euroopan parlamentin ja Algerian parlamentin välillä sekä yhteisön talous- ja sosiaalikomitean ja vastaavan Algerian elimen välillä.

100 artikla. Riitojen ratkaisu tapahtuu assosiaationeuvostossa, tarvittaessa välimiesten avustuksella.

101 artikla. Artiklassa luetellaan sopimuspuolten turvallisuusetujen, sotatarviketuotannon ja yleisen järjestyksen ylläpitämisen edellyttämiä toimia, joita sopimuspuolilla on tietyin edellytyksin oikeus toteuttaa.

102—110 artiklat. Artiklat sisältävät syrjimättömyysmääräyksiä ja välittömään verotukseen liittyviä rajoituksia sekä määräyksiä sopimuksen soveltamisesta ja menettelystä sopimusrikkomusten ilmetessä. Pöytäkirjat 1-7 ja liitteet 1-6 ovat sopimuksen erottamaton osa. Sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Sopimuksen kaikki kaksitoista kieliversiota ovat yhtä todistusvoimaiset. Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sisäisten hyväksymismenettelyjensä päätökseen saattamisesta.

Sopimuksen liitteet ja pöytäkirjat

Sopimuksessa on kaikkiaan kuusi liitettä ja seitsemän pöytäkirjaa, jotka 105 artiklan mukaisesti ovat erottamaton osa sopimusta.

Liitteet ovat:

Liite 1 Luettelo 7 ja 14 artiklassa tarkoitettuista harmonoidun järjestelmän (HS) 25—97 ryhmään kuuluvista tuotteista

Liite 2 Luettelo 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tuotteista

Liite 3 Luettelo 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista tuotteista

Liite 4 Luettelo 17 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tuotteista

Liite 5 Sopimuksen 41 artiklan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Liite 6 Henkinen omaisuus sekä teollinen ja kaupallinen omaisuus ja pöytäkirjat ovat:

Pöytäkirja nro 1 Algeriasta peräisin olevien maataloustuotteiden tuontiin yhteisössä sovellettavista järjestelyistä

Pöytäkirja nro 2 Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuontiin Algeriassa sovellettavista järjestelyistä

Pöytäkirja nro 3 Algeriasta peräisin olevien kalastustuotteiden tuontiin yhteisössä sovellettavista järjestelyistä

Pöytäkirja nro 4 Yhteisöstä peräisin olevien kalastustuotteiden tuontiin Algeriassa sovellettavista järjestelyistä

Pöytäkirja nro 5 Algerian ja yhteisön välisestä jalostettujen maataloustuotteiden kaupasta Pöytäkirja nro 6 Käsitteen "peräisin olevat tuotteet" (alkuperätuotteet) määrittelyistä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä

Pöytäkirja nro 7 Hallintoviranomaisten keskinäinen avunanto tulliasioissa.

Sopimuspuolet ovat lisäksi antaneet yhteiset julistukset sopimuksen 44 artiklasta, henkilövaihdosta, 104 artiklasta ja 110 artiklasta. Yhteisö on antanut julistukset Turkista, Algerian liittymisestä Maailman kauppajärjestöön, käsitteestä "kansalaiset", niin kuin se määrittellään yhteisön tarkoituksia varten (84 artikla) sekä sopimuksen 88 artiklasta (rasismi ja muukalaisviha). Algeria on antanut julistukset sopimuksen 9 artiklasta, Euroopan yhteisön ja Turkin tulliliitosta, sopimuksen 41 artiklasta sekä 84 artiklasta (takaisinotto).

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 § sisältää tavanomaisen blankettisäännöksen, jolla saatetaan voimaan laille sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Nämä määräykset on selostettu eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Lain 2 §:n mukaan lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisten hyväksymismenettelyjensä päätökseen saattamisesta. Sopimuksen tullessa voimaan se korvaa Alger'issa 26 päivänä huhtikuuta 1976 allekirjoitetut Euroopan talousyhteisön ja Algerian yhteistyösopimuksen sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön ja Algerian välisen sopimuksen.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta erinäisissä taloudellista toimintaa koskevissa asioissa, jotka EY:n perustamissopimuksen mukaan kuuluvat yhteisön toimivaltaan. Esitykseen liittyvän lakiehdotuksen osalta pyydetään Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n 2 momentin mukaisesti. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Algerian Euro-Välimeri -assosiaatiosopimus on luonteeltaan jaetun toimivallan sopimus eli niin sanottu sekasopimus, jonka määräykset kuuluvat osittain jäsenvaltion ja osittain yhteisön toimivaltaan. Yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen toimivallan raja ei ole selväpiirteinen. Sopimuksessa itsessään ei ole määräyksiä, jotka osoittaisivat, miten tämä toimivalta tarkkaan ottaen jakautuu. Lopullisen arvion tekeminen toimivallanjaosta on tässä vaiheessa mahdotonta myös siitä syystä, että toimivallanjako sekasopimuksissa riippuu periaatteessa paitsi yhteisön toimivallan laajuudesta myös siitä, päättääkö yhteisö käyttää muuta kuin yksinomaista toimivaltaansa sopimusta hyväksyttäessä. Tämän vuoksi on mahdollista esittää vain yleisluontoinen arvio toimivallan jakautumisesta yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä.

Yhteisöllä voidaan katsoa olevan yksinomainen toimivalta ainakin sopimuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten osalta. Sama koskee myös sopimuksen vaihdettavina valuuttoina tileille suoritettavia maksuja sekä maksutasevaikeuksiin liittyviä rajoituksia koskevia määräyksiä. Yhteisöllä on yksinomainen toimivalta niinkään sopimuspuolten hallintoviranomaisten keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevien määräysten osalta.

Yhteisöllä ei ole toimivaltaa toteuttaa niin sanottua poliittista vuoropuhelua kolmansien valtioiden kanssa, joten sopimuksen asiaa koskevat määräykset kuuluvat jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan.

Myöskään oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa ei kuulu yhteisön toimivaltaan. Näin ollen on katsottava, että toimivalta terrorismin torjumista, korruption torjumista ja muuta oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevat määräykset kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Muilta kuin edellä mainituilta osin sopimuksen määräykset kuulunevat osittain yhteisön ja osittain jäsenvaltioiden toimivaltaan. Jäsenvaltioilla on merkittävässä määrin toimivaltaa palvelujen tarjoamista ja sijoitautumista sekä pääomanliikkeitä koskevien määräysten osalta. Sama koskee myös eräitä taloudellisen ja muun alakohtaisen yhteistyön muotoja sekä yhteiskunnallisten asioiden (muun muassa työntekijät, kulttuuri, koulu- tus) alalla tehtävää yhteistyötä. Myös rahoitusyhteistyö kuuluu ainakin osittain jäsenvaltioiden toimivaltaan. Siltä osin kuin yhteisöllä on toimivaltaa oikeus- ja sisäasioiden suhteen, ei tämä toimivalta lähtökohtaisesti sulje pois jäsenvaltioiden rinnakkaista toimivaltaa.

Seuraavassa käsitellään sopimuksen artikloja siltä osin kuin ne hallituksen käsityksen mukaan kuuluvat jäsenvaltion toimivaltaan ja Suomessa lainsäädännön alaan.

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksessä tarkoitettua asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksessä tarkoitettua asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja 45/2000 vp).

Sopimuksen 20 artikla koskee välillistä velotusta. Perustuslain 81 §:n mukaan valtion

verosta säädetään lailla, minkä vuoksi määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksen 63 artikla koskee yhteistyötä tulliasioissa. Artiklassa ei ole velvoittavaa sisältöä, mutta siinä viitataan sopimukseen liitettyyn hallinnollista yhteistyötä tullialalla koskevaan pöytäkirja nro 7:ään. Kyseinen pöytäkirja sisältää tullihallinnolla olevien tietojen, muun muassa henkilötietojen, luovuttamista koskevia määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Niinkään sopimuksen henkilötietojen suojaa koskevan 45 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Maksujen ja pääomien liikkuvuutta koskevat 38—40 artiklat kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen sijoittautumisoikeutta ja palveluiden tarjontaa koskevan III osaston määräykset näyttäisivät sisältävän Suomessa lainsäädännön alaan sekä kansalliseen toimivaltaan kuuluvia asioita. Sopimuksen 33 artiklassa mainitut Maailman kauppajärjestön palvelukaupan yleissopimuksen mukaiset sitoumukset koskevat muun muassa tilapäisen työluvan myöntämistä yritysten sisäisinä siirtoina toiseen maahan palvelujen tarjonnan puitteissa siirtyville yritysten avainhenkilöille. Sopimuksen 67 ja 68 artiklan määräykset työntekijöiden yhdenvertaisesta kohtelusta kuuluvat Suomessa lainsäädännön alaan. Samoin 85 ja 88 artiklassa olevat määräykset rikollisten luovuttamista koskevien sopimusten tekemisestä ja rasismien sekä muukalaisvihan torjumisesta kuuluvat lainsäädännön alaan. Kansalaisuudesta riippumaton yhdenvertainen kohtelu kuuluu muiden kuin ETA-valtioiden kansalaisten osalta kansalliseen toimivaltaan. Myös jäsenvaltioiden ja Algerian välisen, asiaa koskevan kahdenvälisen sopimuksen mahdollinen neuvottelemine kuuluu kansalliseen toimivaltaan. Suomen työlainsäädännössä, muun muassa työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 2 §:ssä kielletään työnantajaa asettamasta työntekijää eri asemaan muun muassa kansallisen ja etnisen alkuperän tai muun näihin verrattavan seikan vuoksi.

Sopimuksen 89 artiklassa mainitut huumausaineiden kysynnän vähentämistoimenpiteet kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan ja lainsäädännön alaan. Huumausaineiden, mukaan lukien huumaavat lääkkeet ja psykotrooppi-

set aineet, torjunta kuuluu kansalliseen toimivaltaan. Huumaavien lääkkeiden ja psykotrooppisten aineiden valvonnasta säädetään huumausainelaisissa (1289/1993), joka perustuu pääosin kansainvälisiin, huumausaineiden valvontaa koskeviin sopimuksiin. Sopimuksen 91 artiklassa tarkoitettujen tehokkaiden korruption vastaisten toimien toteuttaminen edellyttää lainsäädäntötoimia ja kuuluu siis lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 92—100 artiklaan sisältyvät määräykset assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean perustamisesta ja toiminnasta. Assosiaationeuvosto on sopimuksen hallinnointia varten perustettava toimielin, jonka tehtävänä on valvoa sopimuksen täytäntöpanoa ja soveltamista. Assosiaationeuvosto koostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission sekä Algerian hallituksen jäsenistä. Jäsenvaltio on siis assosiaationeuvostossa edustettuna vain Euroopan unionin neuvoston kautta, joka kuitenkin jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvissa asioissa käyttää puheenvaltaa asianomaisen jäsenvaltion puolesta ja nimissä. Assosiaationeuvosto voi paitsi antaa suosituksia myös tehdä sopimuspuolia sitovia päätöksiä. Päätökset tehdään ja suositukset annetaan sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella. Kumpikin sopimuspuoli voi saattaa assosiaationeuvoston käsiteltäväksi kaikki sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat erimielisyydet. Assosiaationeuvosto voi ratkaista riidan sitovalla päätöksellään. Assosiaationeuvosto voi siirtää osan toimivallastaan assosiaatiokomitealle.

Ottaen huomioon sopimuksen sisältö voidaan arvioida, että sopimus sisältää verrattain vähäisenä pidettävän mahdollisuuden siihen, että assosiaationeuvoston päätökset koskevat kysymyksiä, jotka kuuluvat jäsenvaltion toimivaltaan ja Suomen perustuslain kannalta valtiosäännön alaan. Kun tällaisessa jäsenvaltion toimivaltaan kuuluvassa asiassa kanta assosiaationeuvostossa muodostetaan sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella, tällainen menettely juuri noudatettavan yksimielisyysvaatimuksen vuoksi vaikuttaa kokonaisarvion perusteella Suomen täysivaltaisuuteen vain vähäisessä määrin eikä ole näin ollen ongelmallinen perustuslain kannalta (PeVL 31/2001 vp). Koska assosiaationeuvosto kui-

tenkin saa sopimuspuolia sitovaa päätösvaltaa, sopimuksen määräykset assosiaationeuvoston perustamisesta ja toiminnasta kuuluvat lainsäädännön alaan.

Edellä olevan perusteella sopimuksen hyväksymisestä voidaan hallituksen käsityksen mukaan päättää äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsiksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Valenciassa 22 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Algerian kanssa tehdyn Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Valenciassa 22 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen Euro-Välimeri -assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 2004

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Vt. ulkoasiainministeri
Pääministeri *Matti Vanhanen*

EURO-VÄLIMERI-SOPIMUS

**ASSOSIAATIESTA EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ
ALGERIAN DEMOKRAATTISEN KANSANTASAVALLAN VÄLISESTÄ
ASSOSIAATIESTA**

BELGIAN KUNINGASKUNTA,
TANSKAN KUNINGASKUNTA,
SAKSAN LIITTOTASAVALTA,
HELLEENIEN TASAVALTA,
ESPANJAN KUNINGASKUNTA,
RANSKAN TASAVALTA,
IRLANTI,
ITALIAN TASAVALTA,
LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,
ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,
ITÄVALLAN TASAVALTA,
PORTUGALIN TASAVALTA,
SUOMEN TASAVALTA,
RUOTSIN KUNINGASKUNTA,
ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,
Euroopan yhteisön perustamissopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja
EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö',
sekä
ALGERIAN DEMOKRAATTINEN KANSANTASAVALTA, jäljempänä 'Algeria', jotka

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian välillä vallitsevan läheisyyden ja keskinäisen riippuvuuden, jotka perustuvat historiallisiin siteisiin ja yhteisiin arvoihin,

KATSOVAT yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian haluavan vahvistaa näitä siteitä ja luoda vastavuoroisuuden, solidaarisuuden, kumppanuuden ja yhteisen kehityksen pohjalta kestävät suhteet,

KATSOVAT osapuolten antaman merkityksen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden noudattamiselle ja erityisesti ihmisoikeuksien sekä poliittisten ja taloudellisten vapauksien kunnioittamiselle, joka on myös assosiaation perusta,

OVAT TIETOISIA toisaalta Euroopan ja Välimeren koko alueen suhteiden merkityksestä ja toisaalta Maghreb-maiden välisestä yhdentymistavoitteesta,

HALUAVAT saavuttaa täysimääräisesti assosiaationsa tavoitteet panemalla täytäntöön tämän sopimuksen olennaiset määräykset yhteisön ja Algerian taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen tason lähentämiseksi,

OVAT TIETOISIA tämän sopimuksen merkityksestä ja sen perustana olevasta etujen vastavuoroisuudesta, molemminpuolisista myönnytyksistä, yhteistyöstä ja vuoropuhelusta,

HALUAVAT aloittaa poliittisen yhteistoiminnan molempia osapuolia kiinnostavien kahdenvälisten ja kansainvälisten kysymysten alalla sekä syventää sitä,

OVAT TIETOISIA siitä, että terrorismi ja kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus uhkaavat kumppanuuden tavoitteiden saavuttamista ja alueen vakautta,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA yhteisön haluun tukea merkittävästi Algerian ponnisteluja taloutensa ja yhteiskunnallisen kehityksensä uudistamiseksi ja sopeuttamiseksi,

KATSOVAT yhteisön ja Algerian kannattavan Uruguayn kierroksen tuloksena tehdyn vapaakauppaa, tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) oikeuksien ja velvoitteiden noudattamista,

HALUAVAT aloittaa yhteistyön säännöllisen vuoropuhelun avulla talouden, tieteen, teknologian, sosiaaliasioiden, kulttuurin, audiovisuaaliasioiden ja ympäristön aloilla saavuttaakseen paremman molemminpuolisen ymmärtämyksen,

VAHVISTAVAT, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston soveltamisalaan kuuluvat tämän sopimuksen määräykset sitovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia erillisinä osapuolina eivätkä yhteisön jäsenvaltioina, kunnes Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti (tapauksen mukaan) ilmoittaa Algerialle, että määräykset sitovat sitä yhteisön jäsenvaltiona Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti; sama koskee myös Tanskaa mainittuihin sopimuksiin liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti,

OVAT VAKUUTTUNEITA, että tämä sopimus muodostaa otolliset puitteet kehittyvälle kumppanuudelle, joka perustuu yksityisiin aloitteisiin, ja että sillä luodaan suotuisa ilmapiiri niiden talous- ja kauppasuhteiden kehittymiselle ja investoinneille, jotka ovat välttämättömiä talouden rakenneuudistuksen ja teknologisen nykyaikaistamisen tukemiseksi,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

1 ARTIKLA

1. Perustetaan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian välinen assosiaatio.
2. Tämän sopimuksen tavoitteena on
  - luoda asianmukainen kehys osapuolten väliselle poliittiselle vuoropuhelulle suhteiden ja yhteistyön vahvistamiseksi kaikilla aloilla, joiden ne katsovat kuuluvan tällaiseen vuoropuheluun
  - kehittää kauppaa, varmistaa osapuolten välisten tasapainoisten taloussuhteiden ja yhteiskunnallisten suhteiden kehitys sekä vahvistaa tavaroiden ja palvelujen kaupan ja pääomien liikkuvuuden asteittaisen vapauttamisen edellytykset
  - edistää ihmisten välistä vuorovaikutusta, erityisesti hallintomenettelyjen yhteydessä
  - rohkaista Maghreb-alueen yhdentymistä edistämällä alueen sisäistä sekä toisaalta Maghreb-alueen sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välistä kauppaa ja yhteistyötä
  - edistää yhteistyötä talouden, sosiaali-asioiden, kulttuurin ja rahoituksen alalla.

2 ARTIKLA

Demokratian periaatteiden ja perustavien ihmisoikeuksien, sellaisina kuin ne on ilmaistu ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa, kunnioittaminen on osapuolten sisäpolitiikan ja kansainvälisen politiikan lähtökohta ja tämän sopimuksen olennainen osa.

I OSASTO

POLIITTINEN VUOROPUHELU

3 ARTIKLA

1. Osapuolet aloittavat säännöllisen poliittisen ja turvallisuutta koskevan vuoropuhe-

lun. Sen avulla osapuolet voivat luoda kestävästä solidaarisuuden siteet, jotka edistävät vaurautta, vakautta ja turvallisuutta Välimeren alueella ja kehittävät kulttuurien välistä ymmärtämystä ja suvaitsevaisuutta.

2. Poliittisen vuoropuhelun ja yhteistyön tavoitteena on erityisesti

- a) helpottaa osapuolten lähentymistä edistämällä parempaa molemminpuolista ymmärtämystä ja säännöllistä yhteistoimintaa molempia osapuolia kiinnostavissa kansainvälisissä kysymyksissä,

- b) tehdä mahdolliseksi kummallekin osapuolelle ottaa huomioon toisen osapuolen kanta ja edut,

- c) vahvistaa Euro-Välimeren alueen turvallisuutta ja vakautta,

- d) mahdollistaa yhteisten aloitteiden tekeminen.

4 ARTIKLA

Poliittiseen vuoropuheluun kuuluvat kaikki molempia osapuolia kiinnostavat aiheet sekä erityisesti rauhan, turvallisuuden ja alueellisen kehityksen turvaamisen edellytykset, ja sillä tuetaan yhteistyöpyrkimyksiä.

5 ARTIKLA

Poliittista vuoropuhelua käydään säännöllisesti ja tarvittaessa, erityisesti

- a) ministeritasolla, pääasiassa assosiaationeuvostossa,

- b) Algeriaa, neuvoston puheenjohtajaa ja komissiota edustavien korkeiden virkamiesten tasolla,

- c) käyttämällä täysimääräisesti diplomaattisia yhteyksiä, erityisesti säännöllisiä tilan-neselostuksia ja neuvotteluja kansainvälisten kokousten yhteydessä sekä kolmansissa maissa olevien diplomaattisten edustajien yhteyksiä,

d) käyttämällä tarvittaessa kaikkia muita menettelyjä, jotka voivat edistää tämän vuoropuhelun syventämistä ja tehostamista.

II OSASTO

TAVAROIDEN VAPAA LIIKKUVUUS

6 ARTIKLA

Yhteisö ja Algeria perustavat asteittain vapaakauppa-alueen enintään 12 vuoden siirtymäkauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, jäljempänä olevien yksityiskohtaisten sääntöjen sekä vuoden 1994 tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen ja Maailman kauppajärjestön (WTO) perustavan sopimuksen, jäljempänä 'GATT', liitteenä olevien muiden monenkeskisten tavaroiden kauppaa koskevien sopimusten määräysten mukaisesti.

1 LUKU

TEOLLISUUSTUOTTEET

7 ARTIKLA

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan sellaisiin yhteisöstä ja Algeriasta peräisin oleviin tuotteisiin, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön 25—97 ryhmään ja Algerian tullitariffiin, lukuun ottamatta liitteessä 1 lueteltuja tuotteita.

8 ARTIKLA

Algeriasta peräisin olevat tuotteet saadaan tuoda yhteisöön ilman tullia ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja.

9 ARTIKLA

1. Liitteen 2 luettelossa tarkoitettuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin Algeriassa sovellettavat tuontitullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut poistetaan tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen.

2. Liitteen 3 luettelossa tarkoitettuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin Algeriassa

sovellettavat tuontitullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut poistetaan asteittain seuraavan aikataulun mukaisesti:

— Kahden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 80 prosenttiin perustullista.

— Kolmen vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 70 prosenttiin perustullista.

— Neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 60 prosenttiin perustullista.

— Viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 40 prosenttiin perustullista.

— Kuuden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 20 prosenttiin perustullista.

— Seitsemän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jäljellä olevat tullit poistetaan.

3. Muihin kuin liitteiden 2 ja 3 luettelossa tarkoitettuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin Algeriassa sovellettavat tuontitullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut poistetaan asteittain seuraavan aikataulun mukaisesti:

— Kahden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 90 prosenttiin perustullista.

— Kolmen vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 80 prosenttiin perustullista.

— Neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli

ja maksu alennetaan 70 prosenttiin perustullista.

- Viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 60 prosenttiin perustullista.
- Kuuden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 50 prosenttiin perustullista.
- Seitsemän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 40 prosenttiin perustullista.
- Kahdeksan vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 30 prosenttiin perustullista;
- Yhdeksän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 20 prosenttiin perustullista.
- Kymmenen vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 10 prosenttiin perustullista;
- Yhdentoista vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jokainen tulli ja maksu alennetaan 5 prosenttiin perustullista.
- Kahdentoista vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta jäljellä olevat tullit poistetaan.

4. Jos tietyn tuotteen osalta ilmenee vakavia vaikeuksia, assosiaatiokomitea voi yhteisellä sopimuksella tarkistaa 2 ja 3 kohdassa vahvistettuja aikatauluja ottaen huomioon, että tarkistettavaksi pyydettyä aikataulua voidaan pidentää kyseisen tuotteen osalta enintään 6 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden enimmäisajaksi. Jollei assosiaatiokomitea ole tehnyt päätöstä 30 päivän kuluessa Algerian esittämästä aikataulun tarkistus-

pyynnöstä, Algeria voi keskeyttää väliaikaisesti aikataulun noudattamisen enintään yhdeksi vuodeksi.

5. Kuhunkin tuotteeseen sovellettava perustulli, josta 2 ja 3 kohdassa määrätyt perättäiset alennukset tehdään, muodostuu 18 artiklassa tarkoitetusta tullista.

10 ARTIKLA

Tuontitullien poistamista koskevia määräyksiä sovelletaan myös fiskaalisiin tulleihin.

11 ARTIKLA

1. Algeria voi toteuttaa korotettujen tai voimaan palautettujen tullien muodossa ajallisesti rajoitettuja poikkeuksellisia toimenpiteitä, jotka poikkeavat 9 artiklan määräyksistä.

Nämä toimenpiteet voivat koskea ainoastaan alkuasteella olevia teollisuudenaloja tai tiettyjä rakennemuutoksia läpikäyviä tai suurissa vaikeuksissa olevia aloja, erityisesti jos nämä vaikeudet aiheuttavat vakavia sosiaalisia ongelmia.

Näiden toimenpiteiden mukaiset yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin Algeriassa sovellettavat tuontitullit saavat olla enintään 25 prosenttia tullattavan tuotteen arvosta ja niiden on sisällettävä yhteisöstä peräisin olevien tuotteiden etuuskohtelua. Tällaisten toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden kokonaisarvo saa olla enintään 15 prosenttia yhteisöstä peräisin olevien teollisuustuotteiden kokonaistuonnista viimeisen sellaisen vuoden aikana, jolta tilastotietoja on saatavilla.

Näitä toimenpiteitä saadaan soveltaa enintään viiden vuoden ajan, jollei assosiaatiokomitea salli pitempää ajanjaksoa. Toimenpiteiden soveltaminen on lopetettava viimeistään 6 artiklassa tarkoitetun enimmäissiirtymäkauden päättyessä.

Näitä toimenpiteitä ei voida ottaa käyttöön tuotteen osalta, jos kaikkien kyseistä tuotetta

koskevien tullien ja määrällisten rajoitusten tai vaikutukseltaan vastaavien maksujen tai toimenpiteiden poistamisesta on kulunut yli kolme vuotta.

Algeria antaa assosiaatiokomitealle tiedon kaikista poikkeuksellisista toimenpiteistä, jotka se aikoo toteuttaa; yhteisön pyynnöstä käydään ennen toimenpiteiden toteuttamista neuvotteluja näistä toimenpiteistä ja aloista, joita ne koskevat. Jos Algeria ottaa käyttöön tällaisia toimenpiteitä, se toimittaa assosiaatiokomitealle aikataulun tämän artiklan nojalla käyttöön otettujen tullien poistamiseksi. Tässä aikataulussa määrätään asianomaisten tullien poistamista vuosittain tasamääräisesti niin, että poistaminen aloitetaan viimeistään toisen vuoden lopussa tullien käyttöönotosta. Assosiaatiokomitea voi päättää toisenlaisesta aikataulusta.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan neljännessä alakohdassa määrätään, assosiaatiokomitea voi poikkeuksellisesti antaa Algerialle uuden teollisuudenalan luomiseen liittyvät vaikeudet huomioon ottaen luvan pitää voimassa 1 kohdan nojalla jo toteutetut toimenpiteet enintään kolmen vuoden ajan 6 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden jälkeen.

2 LUKU

MAATALOUSTUOTTEET, KALATALOUSTUOTTEET JA JALOSTETUT MAATALOUSTUOTTEET

12 ARTIKLA

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan sellaisiin yhteisöstä ja Algeriasta peräisin oleviin tuotteisiin, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön 1—24 ryhmään, Algerian tullitariffiin, ja liitteessä 1 lueteltuihin tuotteisiin.

13 ARTIKLA

Yhteisö ja Algeria vapauttavat asteittain ja mahdollisimman laajassa määrin maataloustuotteita, kalataloustuotteita ja jalostettuja maataloustuotteita koskevan keskinäisen kauppansa molempien osapuolten etujen mukaisesti.

14 ARTIKLA

1. Algeriasta peräisin oleviin pöytäkirjassa n:o 1 lueteltuihin maataloustuotteisiin sovelletaan niitä yhteisöön tuotaessa mainitun pöytäkirjan määräyksiä.

2. Yhteisöstä peräisin oleviin pöytäkirjassa n:o 1 lueteltuihin maataloustuotteisiin sovelletaan niitä Algeriaan tuotaessa mainitun pöytäkirjan määräyksiä.

3. Algeriasta peräisin oleviin pöytäkirjassa n:o 3 lueteltuihin kalataloustuotteisiin sovelletaan niitä yhteisöön tuotaessa mainitun pöytäkirjan määräyksiä.

4. Yhteisöstä peräisin oleviin pöytäkirjassa n:o 4 lueteltuihin kalataloustuotteisiin sovelletaan niitä Algeriaan tuotaessa mainitun pöytäkirjan määräyksiä.

5. Tämän luvun soveltamisalaan kuuluvien jalostettujen maataloustuotteiden kauppaan sovelletaan pöytäkirjan n:o 5 määräyksiä.

15 ARTIKLA

1. Yhteisö ja Algeria tarkastelevat tilannetta viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta vahvistaakseen 13 artiklassa ilmaistun tavoitteen mukaisesti ne vapauttamistoimenpiteet, joita yhteisön ja Algerian on määrä sovella tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan kuudennen vuoden jälkeen.

2. Ottaen huomioon osapuolten välisen maataloustuotteiden, kalataloustuotteiden ja jalostettujen maataloustuotteiden kauppavaihdon sekä näiden tuotteiden erityisen herkkyyden yhteisö ja Algeria tarkastelevat assosiaationeuvostossa tuotekohtaisesti ja vastavuoroisuutta noudattaen mahdollisuutta uusiin myönnytyksiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan määräysten soveltamista.

16 ARTIKLA

1. Antaessaan erityislainsäädäntöä maatalouspolitiikkansa toteuttamiseksi tai voimas-

sa olevan lainsäädäntönsä muuttamiseksi tai maatalouspolitiikan täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä muutettaessa tai kehitettäessä yhteisö ja Algeria voivat muuttaa niiden kohteena olevien tuotteiden osalta tässä sopimuksessa määrättyä järjestelyä.

2. Muutoksen tekevä osapuoli ilmoittaa asiasta assosiaatiokomitealle. Assosiaatiokomitea kokoontuu toisen osapuolen pyynnöstä ottaakseen asianmukaisesti huomioon tämän osapuolen edut.

3. Jos yhteisö tai Algeria 1 kohdan määräyksiä soveltaessaan muuttaa tässä sopimuksessa määrättyjä maataloustuotteita koskevia järjestelyjä, se myöntää toisen osapuolen alueelta peräisin olevia tuotteita tuotaessa tässä sopimuksessa määrättyä etua vastaavan edun.

4. Tässä sopimuksessa määrätyn järjestelyn muuttamisesta neuvotellaan assosiaationeuvostossa toisen osapuolen pyynnöstä.

3 LUKU

YHTEISET MÄÄRÄYKSET

17 ARTIKLA

1. Yhteisön ja Algerian välisessä kaupassa ei oteta käyttöön uusia tuonti- tai vientitulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja eikä tämän sopimuksen voimaantullessa sovellettavia tuonti- tai vientitulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja koroteta.

2. Yhteisön ja Algerian välisessä kaupassa ei oteta käyttöön uusia tuonnin määrällisiä rajoituksia tai muita vaikutukseltaan vastaavia rajoituksia.

3. Tuonnin tai viennin määrälliset rajoitukset ja muut vaikutukseltaan vastaavat rajoitukset poistetaan yhteisön ja Algerian välisessä kaupassa tämän sopimuksen tultua voimaan.

4. Algeria poistaa viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2006 liitteessä 4 lueteltuihin tuotteisiin sovelletun väliaikaisen lisätullin. Tätä tullia vähennetään lineaarisesti 12 pro-

senttiyksiköllä vuodessa 1 päivästä tammikuuta 2002 alkaen.

Jos Algerian Maailman kauppajärjestöön liittyessään antamissa sitoumuksissa sovitaan lyhyemmästä määräajasta väliaikaisen lisätullin poistamiseksi, sovelletaan tätä lyhyempää määräaika.

18 ARTIKLA

1. Kunkin tuotteen perustulli, jonka perusteella 9 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä 14 artiklassa määrättyt alennukset suoritetaan, on yhteisöön 1 päivänä tammikuuta 2002 tosiasiallisesti sovellettu tulli.

2. Jos Algeria liittyy WTO:hon, osapuolten väliseen tuontiin sovelletaan WTO:ssa sidottua tullia tai liittymishetkellä tosiasiallisesti sovellettua alhaisempaa tullia. Jos mitään tahansa tullia alennetaan WTO:hon liittymisen jälkeen kaikkien osapuolten osalta, sovelletaan tätä alennettua tullia.

3. Edellä 2 kohdan määräyksiä sovelletaan jokaiseen kaikkia osapuolia koskeviin tullialennuksiin, jotka toteutetaan neuvottelujen päättämisen jälkeen.

4. Osapuolet ilmoittavat toisilleen 1 päivänä tammikuuta 2002 soveltamansa perustulit.

19 ARTIKLA

Tuotaessa Algeriasta peräisin olevia tuotteita yhteisöön niihin ei sovelleta edullisempaa kohtelua kuin jäsenvaltiot myöntävät toisilleen.

Tämän sopimuksen määräysten soveltaminen ei rajoita yhteisön lainsäädännön soveltamisesta Kanariansaariin 26 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1911/91 säännösten soveltamista.

20 ARTIKLA

1. Osapuolet pidättyvät sellaisten sisäisen verotuksen kaltaisten toimenpiteiden tai käytäntöjen soveltamisesta, jotka suoraan tai vä-

lillisesti saattavat toisen osapuolen tuotteet ja vastaavat toisen osapuolen alkuperätuotteet keskenään eriarvoiseen asemaan.

2. Osapuolen alueelle viedyille tuotteille ei saa antaa maan sisäisistä välillisistä maksuis- ta palautusta, joka ylittää niistä suoraan tai välillisesti kannetun maksun.

21 ARTIKLA

1. Tämä sopimus ei ole este tulliliittojen, vapaakauppa-alueiden tai rajakauppajärjestelyjen ylläpitämiselle tai perustamiselle, sikäli kuin ne eivät muuta tässä sopimuksessa määrättyjä kauppajärjestelyjä.

2. Osapuolet neuvottelevat assosiaatiokomiteassa tulliliittojen tai vapaakauppa-alueiden perustamista koskevista sopimuksista ja tarvittaessa kaikista osapuolten kolmansien maiden suhteen soveltamaan kauppapoliittikkaan liittyvistä tärkeistä ongelmista. Tällaisia neuvotteluja käydään erityisesti, jos jokin kolmas maa liittyy yhteisöön, jotta varmistetaan tähän sopimukseen kirjatut yhteisön ja Algerian keskinäiset edut.

22 ARTIKLA

Jos osapuoli toteaa, että sen ja toisen osapuolen välisissä kauppasuhteissa harjoitetaan vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklassa tarkoitettua polkumyyntiä, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet tällaista menettelyä vastaan vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklan täytäntöönpanoa koskevan WTO-sopimuksen ja oman asiaa koskevan lainsäädäntönsä mukaisesti sekä 26 artiklassa määrättyjä edellytyksiä ja menettelyjä noudattaen.

23 ARTIKLA

Osapuolten välillä sovelletaan WTO:n tukia ja tasoitustulleja koskevaa sopimusta.

Jos osapuoli toteaa, että sen ja toisen osapuolen välisessä kaupassa harjoitetaan vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI ja XVI artiklassa tarkoitettuja tukikäytäntöjä, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet näiden käytäntöjen estämiseksi WTO:n tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen ja asiaa koskevan oman sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

täntöjen estämiseksi WTO:n tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen ja asiaa koskevan oman sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

24 ARTIKLA

1. Jollei tässä artiklassa toisin määrätä, osapuolten välillä sovelletaan vuoden 1994 GATT-sopimuksen XIX artiklan ja WTO:n suojalausekkeita koskevan sopimuksen määräyksiä.

2. Osapuolet ilmoittavat välittömästi assosiaatiokomitealle suojatoimenpiteen soveltamista koskevista toimistaan tai aikeistaan. Osapuolet toimittavat välittömästi tai viimeistään viikkoa etukäteen kirjallisesti assosiaatiokomitealle kaikki asiaan liittyvät tiedot

- suojatoimenpidettä koskevan tutkimuksen aloittamisesta ja
- tutkimuksen tuloksista.

Toimitettaviin tietoihin on sisällytettävä muun muassa selostus menettelystä, jonka mukaan tutkimus tehdään, ja viitteellinen aikataulu kuulemisille ja muille tilaisuuksille, joissa asianomaiset osapuolet voivat esittää näkemyksiään asiasta. Lisäksi osapuolet toimittavat assosiaatiokomitealle etukäteen kirjallisesti kaikki olennaiset tiedot väliaikaisten suojatoimenpiteiden soveltamista koskevasta päätöksestä. Näiden tietojen on oltava vastaanottajalla vähintään viikkoa ennen toimenpiteiden soveltamista.

3. Osapuolen, joka aikoo soveltaa suojatoimenpiteitä, on tutkimuksen lopullisten tulosten ilmoittamisen yhteydessä, ja ennen suojatoimenpiteiden soveltamista vuoden 1994 GATT-sopimuksen XIX artiklan ja WTO:n suojalausekkeita koskevan sopimuksen määräysten mukaisesti, pyydettävä assosiaatiokomiteaa tarkastelemaan tilannetta perusteellisesti molemminpuolisesti hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi.

4. Osapuolten on neuvoteltava asiasta välittömästi assosiaatiokomiteassa ratkaisun löytämiseksi. Jos osapuolet eivät pääse 30 päi-

vän kuluessa neuvottelujen alkamisesta yksimielisyyteen suojatoimenpiteiden soveltamisen välttämiseksi, se osapuoli, joka aikoo soveltaa suojatoimenpiteitä, voi soveltaa vuoden 1994 GATT sopimuksen XIX artiklan ja WTO:n suojalausekkeita koskevan sopimuksen määräyksiä.

5. Tämän artiklan mukaisia suojatoimenpiteitä valitessaan osapuolten on asetettava etusijalle ne, jotka häiritsevät mahdollisimman vähän tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamista. Toimenpiteet eivät saa mennä pidemmällä kuin on tarpeen ilmenneiden ongelmien ratkaisemiseksi, ja tämän sopimuksen nojalla myönnetty etuuskohtelun taso tai marginaali on säilytettävä.

6. Osapuolen, joka aikoo ottaa käyttöön suojatoimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on tarjottava toiselle osapuolelle korvausta vapauttamalla tuontia tämän toisen osapuolen alueelta. Korvauksen on vastattava pääsääntöisesti toimenpiteiden haitallisia kaupallisia vaikutuksia toiselle osapuolelle niiden soveltamispäivästä alkaen. Tarjous on tehtävä ennen suojatoimenpiteen käyttöönottoa ja samanaikaisesti, kun asiasta ilmoitetaan ja assosiaatiokomitealle esitetään tämän artiklan 3 kohdan mukainen pyyntö. Jos se osapuoli, jonka tuotteisiin suojatoimenpidettä on tarkoitus soveltaa, ei pidä korvaustarjousta tyydyttävänä, osapuolet voivat sopia tämän artiklan 3 kohdassa mainituissa neuvotteluissa muista tavoista suorittaa kaupallinen korvaus.

7. Jos osapuolet eivät pääse 30 päivän kuluessa neuvottelujen alkamisesta yksimielisyyteen korvauksesta, voi osapuoli, jonka tuotteisiin suojatoimenpidettä sovelletaan, ottaa käyttöön korvaavia tariffitoimenpiteitä, joiden kaupalliset vaikutukset vastaavat pääosin tämän artiklan nojalla toteutettua suojatoimenpidettä.

25 ARTIKLA

Jos 17 artiklan 3 kohdan määräysten noudattamisesta seuraa

i) sellaisen tuotteen jälleenvientiä kolmannen maahan, jonka osalta viejänä oleva osa-

puoli soveltaa määrällisiä vientirajoituksia, vientitulleja tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, tai

ii) viejänä olevalle osapuolelle tärkeän tuotteen vakava puute tai sen uhka

ja jos edellä kuvatut tilanteet aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa huomattavia vaikeuksia viejänä olevalle osapuolelle, tämä voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet 26 artiklassa määrättyjen edellytysten ja menettelyjen mukaisesti. Nämä toimenpiteet eivät saa olla syrjiviä, ja ne on poistettava, kun olosuhteet eivät enää edellytä niiden voimassa pitämistä.

26 ARTIKLA

1. Jos yhteisö tai Algeria soveltaa sellaisten tuotteiden tuontiin, jotka ovat omiaan aiheuttamaan 24 artiklassa tarkoitettuja vaikeuksia, hallinnollista menettelyä, jonka tarkoituksena on saada nopeasti tietoja kaupankäynnin kehityksestä, se ilmoittaa tästä toiselle osapuolelle.

Edellä 22 ja 25 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa ennen niissä määrättyjen toimenpiteiden toteuttamista tai tapauksissa, joihin sovelletaan tämän artiklan 2 kohdan c alakohtaa, yhteisö tai Algeria toimittaa assosiaatiokomitealle mahdollisimman pian kaikki merkittävät tiedot kummankin osapuolen kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi.

On valittava ensisijaisesti sellaisia toimenpiteitä, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä tämän sopimuksen toiminnalle.

2. Edellä olevan 1 kohdan toisen alakohdan täytäntöönpanossa sovelletaan seuraavia määräyksiä:

a) Jos on kyse 22 artiklasta, viejänä olevalle osapuolelle on ilmoitettava polkumyynnin harjoittamisesta heti, kun tuojana olevan osapuolen viranomaiset ovat aloittaneet asian tutkimisen. Jos polkumyyntiä ei ole lopetettu vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklan mukaisesti tai jos hyväksyttävää ratkaisua ei

ole löydetty 30 päivän kuluessa asiasta ilmoittamisesta, tuojana oleva sopimuspuoli voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet.

b) Jos on kyse 25 artiklasta, ilmoitetaan mainitussa artiklassa tarkoitetuista tilanteista johtuvat vaikeudet assosiaatiokomitean tarkasteltaviksi.

Assosiaatiokomitea voi tehdä tarvittavan päätöksen vaikeuksien poistamiseksi. Jos se ei ole tehnyt päätöstä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona ongelma on saatettu sen käsiteltäväksi, viejänä oleva osapuoli voi soveltaa aiheellisia toimenpiteitä kyseisen tuotteen vientiin.

c) Jos ennakkoon ilmoittaminen tai ennakkotarkastelu ei ole mahdollista välitöntä toimintaa edellyttävien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, yhteisö tai Algeria voi, tapauksesta riippuen, soveltaa viipymättä 22 ja 25 artiklassa määritellyissä tilanteissa suoja-toimenpiteitä, jotka ovat ehdottomasti tarpeen tilanteen hoitamiseksi, ja se ilmoittaa tästä viipymättä toiselle osapuolelle.

27 ARTIKLA

Tämä sopimus ei estä sellaisten tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevien kieltojen tai rajoitusten soveltamista, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vuoksi, ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän tai kasvien suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi, eikä kultaa ja hopeaa koskevien määräysten soveltamista. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai osapuolten välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

28 ARTIKLA

Tämän osaston määräyksissä käytetyn käsitteen "peräisin olevat tuotteet" tai "alkuperä tuotteet" määrittely sekä siihen liittyvät hallinnollisen yhteistyön menetelmät esitetään pöytäkirjassa n:o 6.

29 ARTIKLA

Tavarat luokitellaan yhteisöön tuontia varten yhdistetyn tavaranimikkeistön mukaisesti. Algeriaan tuontia varten tavarat luokitellaan Algerian tullitariffin mukaisesti.

III OSASTO

PALVELUJEN KAUPPA

30 ARTIKLA

Vastavuoroiset sitoumukset

1. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ulottavat palvelukaupan yleissopimuksen, jäljempänä 'GATS-sopimus', II artiklan 1 kohdan mukaisen kohtelun Algeriaan.

2. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät algerialaisille palveluntarjoajille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin vastaavien palvelujen tarjoajille GATS-sopimukseen liitetyn, Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden erityissitoumuksia koskevan luettelon mukaisesti.

3. Tätä kohtelua ei sovelleta etuihin, joita toinen osapuoli myöntää GATS-sopimuksen V artiklassa määritellyn tyyppisen sopimuksen nojalla, sellaisen sopimuksen soveltamiseksi toteutettaviin toimenpiteisiin eikä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden GATS-sopimukseen liittämän suosituimmuuskohtelulausekkeen poikkeusluettelon mukaisesti myönnettyihin muihin etuihin.

4. Algeria myöntää Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden palveluntarjoajille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin 31—33 artiklassa määrätään.

31 ARTIKLA

Rajat ylittävä palvelujen tarjoaminen

Algeria myöntää sellaisille yhteisön palveluntarjoajille, jotka tarjoavat palveluja Algerian alueella ilman kaupallista edustusta tai 32 ja 33 artiklassa tarkoitettujen luonnollis-

ten henkilöiden läsnäoloa, vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin kolmansien maiden yhtiöille.

32 ARTIKLA

Kaupallinen edustus

1. a) Algeria myöntää alueelleen sijoittautuville yhteisön yhtiöille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin kolmansien maiden yhtiöille.

b) Algeria myöntää alueelleen sen lainsäädännön mukaisesti sijoittautuneiden yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille ja sivuliikkeille niiden toiminnan osalta vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin maan omille yhtiöille tai sivuliikkeille taikka kolmansien maiden yhtiöiden algerialaisille tytäryhtiöille ja sivuliikkeille, jos tämä kohtelu on edullisempi.

2. Edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu kohtelu myönnetään Algeriaan tämän sopimuksen voimaantulopäivänä sijoittautuneille yhtiöille, tytäryhtiöille ja sivuliikkeille sekä maahan myöhemmin sijoittautuville yhtiöille, tytäryhtiöille ja sivuliikkeille.

33 ARTIKLA

Luonnollisten henkilöiden väliaikainen oleskelu

1. Algerian alueelle sijoittautunut yhteisön yhtiö tai yhteisön alueelle sijoittautunut Algerian yhtiö saa ottaa väliaikaisesti palvelukseensa taikka tytäryhtiöidensä tai sivuliikkeidensä palvelukseen sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaisesti yhteisön jäsenvaltioiden tai vastaavasti Algerian kansalaisia, edellyttäen että nämä henkilöt kuuluvat 2 kohdassa määriteltyyn yhtiön avainhenkilöstöön ja että he työskentelevät ainoastaan näiden yhtiöiden ja niiden tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden palveluksessa. Näiden henkilöiden oleskelu- ja työluvut rajoittuvat heidän työskentelynsä keston.

2. Näiden yhtiöiden avainhenkilöstö muodostuu c alakohdassa määritellyistä 'yrityksen sisällä siirretyistä henkilöistä', edellyttäen et-

tä kyseinen yritys on oikeushenkilö ja että nämä henkilöt ovat aiemmin olleet suoraan tämän yrityksen palveluksessa tai ovat olleet osakkaina siinä (enemmistöosakkaita lukuun ottamatta) vähintään siirtoa välittömästi edeltäneiden 12 kuukauden ajan. Kyse on seuraavista henkilöstöryhmistä:

a) yrityksessä johtavassa asemassa olevat henkilöt, joiden päätehtävänä on liiketoimintayksikön johtaminen ja joita valvoo tai ohjaa yrityksen johtokunta tai osakkeenomistajat taikka näitä vastaavat tahot ja joiden toimenkuvaan kuuluu muun muassa

- liiketoimintayksikön tai sen osaston taikka jaoksen johtaminen
- muiden valvomis- tai johtamistehtävissä taikka teknisissä tehtävissä työskentelevien henkilöstön jäsenten työn seuraaminen ja valvominen
- henkilöstön työhönotto ja irtisanominen tai työhönottoa ja irtisanomista koskevien suositusten antaminen taikka tätä koskevien toimenpiteiden hyväksyminen heille annettujen valtuuksien nojalla;

b) yrityksen palveluksessa olevat henkilöt, joilla on palvelun, tutkimusvälineiden, teknologian tai liiketoimintayksikön johtamisen kannalta olennaista erityisosaamista; liiketoimintayksikölle ominaisten erityistietojen lisäksi tällainen osaaminen voi ilmetä korkeana pätevyytenä erityisiä teknisiä tietoja edellyttävään työhön, mistä osoituksena voi olla kuuluminen luvanvaraisten ammattien harjoittajiin;

c) 'yrityksen sisällä siirretty henkilö' on luonnollinen henkilö, joka työskentelee yrityksessä osapuolen alueella ja joka siirretään väliaikaisesti taloudellista toimintaa harjoittaessa toisen osapuolen alueelle; asianomaisen yrityksen päätoimipaikan on sijaittava osapuolen alueella ja siirron on tapahduttava kyseisen yrityksen liiketoimintayksikköön (tytäryhtiö, sivuliike), joka harjoittaa tosiasiallisesti vastaavaa taloudellista toimintaa toisen osapuolen alueella.

3. Yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisten matkustaminen Algerian alueelle ja väliaikainen oleskelu siellä sekä Algerian kansalaisten matkustaminen yhteisön alueelle ja väliaikainen oleskelu siellä sallitaan, jos nämä yhtiöiden edustajat ovat jossain yrityksessä johtavassa asemassa 2 kohdan a alakohdan merkityksessä ja jos he vastaavat algerialaisen yhtiön sijoittautumisesta yhteisöön tai yhteisön yhtiön sijoittautumisesta Algeriaan, kahdella ehdolla:

— kyseiset edustajat eivät harjoita suoraa myyntiä tai tarjoa itse palveluja, ja

— yhtiöllä ei ole muuta edustajaa, toimistoa, tytäryhtiötä tai sivuliikettä yhteisön jäsenvaltion tai Algerian alueella.

34 ARTIKLA

Liikenne

1. Edellä 30—33 artiklan määräyksiä ei sovelleta lento-, sisävesi- ja maaliikenteeseen eikä kansalliseen meriliikenteen kabotaasiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan

2—6 kohdan määräysten soveltamista.

2. Osapuolet sallivat varustamojen harjoittaman kansainvälisen meriliikenteen osalta, mukaan luettuna sellaiset intermodaaliset kuljetuspalvelut, joihin sisältyy meriosuus, toisen osapuolen yritysten tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden sijoittautua alueelleen ja harjoittaa siellä liiketoimintaa vähintään yhtä edullisin ehdoin kuin omien yritystensä tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden taikka kolmansien maiden yritysten tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden, jos näihin sovellettavat ehdot ovat edullisempia. Tällaiseen liiketoimintaan kuuluu muun muassa seuraava:

a) merikuljetuspalvelujen ja niihin liittyvien palvelujen markkinoiminen ja myyminen suorassa yhteydessä asiakkaisiin, hintatarjouksen tekemisestä laskun kirjoittamiseen asti, riippumatta siitä, suorittaako tai tarjoaako palveluntarjoaja nämä palvelut suoraan vai

sellaisten palveluntarjoajien välityksellä, joiden kanssa palvelujen myyjä on tehnyt pysyviä kaupallisia sopimuksia,

b) kokonaispalvelun tarjoamiseksi tarvittavien kuljetuspalvelujen ja niihin liittyvien palvelujen, mukaan luettuna mitä tahansa liikennemuotoa — muun muassa sisävesi-, maantie- ja rautatieliikennettä — käyttävät kuljetuspalvelut, ostaminen ja käyttäminen joko yrityksen tai sen asiakkaiden lukuun (ja jälleenmyynti yrityksen asiakkaille),

c) kuljetusasiakirjojen, tulliasiakirjojen tai muiden kuljetettujen tavaroiden alkuperää ja luonnetta koskevien asiakirjojen laatiminen,

d) kaupallisten tietojen toimittaminen missä muodossa tahansa, myös tietokonejärjestelmien ja sähköisen tiedonvaihdon avulla (jollei televiestintää koskevista syrjimättömistä rajoituksista muuta johdu),

e) kaupallisten sopimusten tekeminen paikallisen kumppanin kanssa niin, että tämä osallistuu yrityksen pääomaan ja paikallisen tai ulkomaisen henkilöstön palkkaamiseen, jollei tämän sopimuksen määräyksistä muuta johdu,

f) yritysten edustaminen, matkalla tehtävien poikkeamisten järjestäminen ja tarvittaessa lastin ottaminen.

3. Meriliikenteen osalta osapuolet sitoutuvat noudattamaan tosiasiallisesti periaatetta kaupallisin edellytyksin tapahtuvasta vapaasta pääsystä markkinoille ja kansainväliseen liikenteeseen.

Kansallisen kabotaasiliikenteen sekä pelastus-, hinaus- ja luotsauspalvelujen alalla kansallislipun oikeuksiin ja etuoikeuksiin sovelletaan kuitenkin osapuolten omaa lainsäädäntöä.

Nämä määräykset eivät vaikuta oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat Yhdistyneiden Kansakuntien linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevasta yleissopimuksesta, jota sovelletaan johonkin tämän sopimuksen osapuoleen. Linjakonferenssiin

kuulumattomat varustamot saavat kilpailla vapaasti konferenssiin kuuluvien yhtiöiden kanssa edellyttäen, että ne noudattavat periaatetta kaupallisin edellytyksin tapahtuvasta terveestä kilpailusta.

Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa vapaaseen kilpailuun, joka on oleellinen tekijä kuivan ja nestemäisen lastin kaupassa.

4. Edellä 3 kohdassa määriteltyjen periaatteiden soveltamiseksi osapuolet

a) pidättyvät sisällyttämästä tuleviin kolmansien maiden kanssa tehtäviin, kuivan ja nestemäisen lastin kuljetusta ja säännöllistä liikennettä koskeviin kahdenvälisiin sopimuksiinsa määräyksiä lastinjakojärjestelystä. Tämä ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta antaa tällaisia määräyksiä säännöllisestä liikenteestä poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa tämän sopimuksen osapuolen varustamoilla ei muuten olisi tosiasiallista mahdollisuutta osallistua asianomaisesta kolmannesta maasta tulevaan ja sinne suuntautuvaan liikenteeseen;

b) kumoavat heti tämän sopimuksen voimaan tullessa kaikki yksipuoliset toimenpiteet sekä hallinnolliset, tekniset tai muut esteet, jotka voisivat rajoittaa peitellysti kansainvälisten merikuljetuspalvelujen vapaata tarjoamista tai vaikuttaa niihin syrjivästi.

5. Sopimuspuolet myöntävät muun muassa toisen osapuolen lipun alla purjehtiville tai toisen osapuolen kansalaisten tai yritysten liikennöimille, tavaroiden tai henkilöiden tai molempien kuljetukseen tarkoitetuille aluksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin omille aluksilleen satamaan pääsyn, satamien perusrakenteiden ja oheispalvelujen käyttömahdollisuuksien, voimassa olevien verojen ja maksujen kantamisen, tullin perusrakenteiden käytön, satamapaikkojen jakamisen ja lastinsiirtorakenteiden käytön osalta.

6. Varmistaakseen osapuolten välisen liikenteen yhteensovitun kehittämisen niiden kaupallisten tarpeiden mukaan, osapuolet voivat tämän sopimuksen tultua voimaan neuvotella yksityiskohtaisia järjestelyjä vas-

taavuoroisen markkinoille pääsyn ja palvelujen tarjoamisen ehdoista lento-, maantie-, rautatie- ja sisävesiliikenteen aloilla.

35 ARTIKLA

Sisäinen sääntely

1. Tämän III osaston määräykset eivät estä osapuolia soveltamasta tarvittavia toimenpiteitä estääkseen kolmansien maiden pääsyä markkinoilleen koskevien säännöstensä ja määräystensä kiertämisen tämän sopimuksen määräysten avulla.

2. Jollei yleisen järjestyksen, turvallisuuden tai kansanterveyden vuoksi aiheellisista rajoituksista muuta johdu, sovelletaan tämän osaston määräyksiä. Niitä ei sovelleta toimintaan, joka jonkun osapuolen alueella edes tilapäisesti liittyy julkisen vallan käyttöön.

3. Tämän osaston määräykset eivät estä osapuolta soveltamasta erityisiä sääntöjä sellaisten toisen osapuolen yhtiöiden sivuliikkeiden sijoittautumiseen ja toimintaan sen alueella, joita ei ole perustettu ensiksi mainitun osapuolen alueella, jos nämä erityiset säännöt ovat perusteltuja sen vuoksi, että nämä sivuliikkeet eroavat oikeudellisesti tai teknisesti ensiksi mainitun osapuolen alueella perustettuihin yhtiöiden sivuliikkeisiin; rahoituspalveluihin erityisiä sääntöjä voidaan soveltaa vakauden ja luotettavuuden turvaamiseen liittyvistä syistä. Kohtelun ero ei saa ylittää sitä, mikä on ehdottomasti tarpeen tällaisten oikeudellisten tai teknisten erojen vuoksi tai rahoituspalvelujen osalta toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamiseksi.

4. Tämän sopimuksen muista määräyksistä huolimatta osapuolella on oltava mahdollisuus toteuttaa toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaavia toimenpiteitä erityisesti sijoittajien, tallettajien, vakuutusnottajien tai omaisuuttaan rahoituspalvelujen tarjoajan säilytettäväksi antaneiden henkilöiden suojelemiseksi sekä rahoitusjärjestelmän luotettavuuden ja vakauden turvaamiseksi. Jos nämä toimenpiteet eivät ole tämän sopimuksen

määräysten mukaisia, niitä ei saa käyttää osapuolelle tämän sopimuksen nojalla kuuluvien velvollisuuksien välttämiseksi.

5. Mikään tämän sopimuksen määräys ei voi velvoittaa osapuolta paljastamaan asiakkaiden liiketoimia ja tilejä koskevia tietoja tai julkisten tahojen hallussa olevia luottamuksellisia tietoja.

6. Mikään tämän sopimuksen määräys ei estä osapuolia soveltamasta maahanpääsyä, oleskelua, työskentelyä, työehtoja, luonnollisten henkilöiden sijoittautumista ja palvelujen tarjoamista koskevia lakejaan ja asetuksiin palveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden liikkumiseen, kunhan ne eivät sovelleta niitä tavalla, joka tähtää toisen osapuolen tämän sopimuksen määräysten nojalla saamien etujen poistamiseen tai vähentämiseen. Nämä määräykset eivät rajoita 2 kohdan soveltamista.

36 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

a) 'palveluntarjoajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa palveluja osapuolen alueelta toisen osapuolen alueelle, osapuolen alueella toisen osapuolen kuluttajalle, toisen osapuolen alueella olevan kaupallisen edustuksen (liiketoimintayksikön) välityksellä ja toisen osapuolen alueella toimivien luonnollisten henkilöiden välityksellä,

b) 'yhteisön yhtiöllä' tai 'algerialaisella yhtiöllä' jäsenvaltion tai Algerian lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön tai Algerian alueella.

Jäsenvaltion tai Algerian lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jolla on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka yhteisön tai Algerian alueella, pidetään kuitenkin yhteisön yhtiönä tai algerialaisena yhtiönä, jos sen toiminnalla on todellinen ja jatkuva yhteisen yhden jäsenvaltion tai Algerian talouteen.

c) yhtiön 'tytäryhtiöllä' yhtiötä, joka on ensin mainitun yhtiön tosiasiallisessa määräysvallassa,

d) yhtiön 'sivuliikkeellä' liiketoimintayksikköä, jolla ei ole oikeushenkilön asemaa mutta jonka toiminta on luonteeltaan pysyvää, esimerkiksi emoyhtiön haarautumisen kautta perustettua liiketoimintayksikköä, jolla on itsenäinen johto ja aineelliset edellytykset käydä liikeneuvotteluja kolmansien osapuolten kanssa siten, että näiden kolmansien osapuolten ei tarvitse olla suoraan yhteydessä emoyhtiöön, vaikka ne ovatkin tietoisia tarvittaessa syntyvästä oikeussuhteesta emoyhtiöön, jonka pääkonttori on ulkomailla, vaan ne voivat harjoittaa liiketoimintaa tämän haarakonttorin muodostavan liiketoimintayksikön kanssa,

e) 'sijoittautumisella' b alakohdassa määriteltyjen yhteisön yhtiöiden tai algerialaisten yhtiöiden oikeutta päästä harjoittamaan liiketoimintaa perustamalla tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä Algeriaan tai yhteisöön,

f) 'liiketoiminnalla' taloudellisen toiminnan harjoittamista,

g) 'taloudellisella toiminnalla' teollista ja kaupallista toimintaa sekä vapaiden ammattinharjoittajien toimintaa,

h) 'jäsenvaltion tai Algerian kansalaisella' luonnollista henkilöä, joka on jonkin Euroopan yhteisön jäsenvaltion tai Algerian kansalainen.

Kansainvälisessä meriliikenteessä, meriosuuden sisältävät intermodaalikuljetukset mukaan luettuina, tämän osaston määräyksiä sovelletaan myös yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneisiin jäsenvaltioiden kansalaisiin tai Algerian ulkopuolelle sijoittautuneisiin Algerian kansalaisiin sekä yhteisön tai Algerian ulkopuolelle sijoittautuneisiin ja jäsenvaltion tai Algerian kansalaisten määräysvallassa oleviin varustamoihin, jos niiden alukset on rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa tai Algeriassa asianomaisen osapuolen lainsäädännön mukaisesti.

37 ARTIKLA

Yleiset määräykset

1. Osapuolet välttävät toteuttamasta toimenpiteitä tai ryhtymästä toimiin, jotka tekisivät niiden yhtiöiden sijoittautumisen ja liiketoiminnan edellytykset rajoittavammiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen allekirjoittamista edeltävänä päivänä.

2. Osapuolet sitoutuvat harkitsemaan tämän osaston kehittämistä kohti GATS-sopimuksen V artiklan mukaisen taloudellista yhdentymistä koskevan sopimuksen tekemistä. Suosituksiaan laatiessaan assosiaationeuvosto ottaa huomioon osapuolten GATS-sopimuksessa ja erityisesti sen

V artiklassa määrättyjen velvollisuuksiensa ja suosituimmuuskohtelun täytäntöönpanosta saadun kokemuksen.

Asiaa tarkastellessaan assosiaationeuvosto ottaa huomioon myös saavutetun edistyksen asianomaisiin toimiin sovellettavien lainsäädännön osien lähentämisessä.

Assosiaationeuvosto tarkastelee tätä tavoitetta ensimmäisen kerran viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta.

IV OSASTO

MAKSUT, PÄÄOMAT, KILPAILU JA MUUT TALOUDELLISET MÄÄRÄYKSET

1 LUKU

JUOKSEVAT MAKSUT JA PÄÄOMANLIIKKEET

38 ARTIKLA

Jollei 40 artiklan määräyksistä muuta johdu, osapuolet sitoutuvat sallimaan vapaasti vaihdettavassa valuutassa kaikki juokseviin suorituksiin perustuvat juoksevat maksut.

39 ARTIKLA

1. Yhteisö ja Algeria varmistavat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen pääomien vapaan liikkuvuuden Algeriaan tehtäviä suoria sijoituksia varten, jotka tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti perustettuihin yhtiöihin, sekä kyseisten sijoitusten realisoinnin ja kotiuttamisen ja niistä saatavien voittojen kotiuttamisen.

2. Osapuolet neuvottelevat keskenään ja toimivat yhteistyössä luodakseen tarvittavat edellytykset pääomien liikkuvuuden helpottamiseksi yhteisön ja Algerian välillä ja pääomanliikkeiden vapauttamiseksi lopulta kokonaan.

40 ARTIKLA

Jos yhdelle tai useammalle yhteisön jäsenvaltiolle tai Algerialle aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavia maksutaseeseen liittyviä vaikeuksia, yhteisö tai Algeria, tapauksen mukaan, voi tullitariffeja ja kauppaa koskevassa yleissopimuksessa vahvistettujen edellytysten ja Kansainvälisen valuuttarahaston sääntöjen VIII ja XIV artiklan mukaisesti soveltaa juokseviin maksuihin tietyn aikaa rajoitettavia toimenpiteitä, jotka eivät saa olla laajempia kuin on ehdottomasti tarpeen maksutasetilanteen korjaamiseksi. Yhteisö tai Algeria, tapauksen mukaan, ilmoittaa asiasta välittömästi toiselle osapuolelle ja toimittaa sille mahdollisimman nopeasti näiden toimenpiteiden käytöstä poistamista koskevan aikataulun.

2 LUKU

KILPAILU JA MUUT TALOUDELLISET ASIAT

41 ARTIKLA

1. Seuraavat toimenpiteet ovat tämän sopimuksen moitteettomaan toimintaan soveltumattomia siltä osin kuin ne voivat vaikuttaa yhteisön ja Algerian väliseen kauppaan:

a) kaikki yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset sekä yritys-

ten yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua,

b) yhden tai useamman yrityksen toimesta tapahtuva määräävän markkina-aseman väärinkäyttö

— koko yhteisön alueella tai merkittävällä osalla sitä,

— koko Algerian alueella tai merkittävällä osalla sitä.

2. Osapuolet tekevät hallinnollista yhteistyötä kilpailulainsäädäntönsä täytäntöönpanossa ja vaihtavat tietoja salassapitovelvollisuuden ja yrityssalaisuuden sallimissa rajoissa tämän sopimuksen liitteessä 5 vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

3. Jos yhteisö tai Algeria pitää jotakin käytäntöä 1 kohdan vastaisena ja jos kyseinen käytäntö aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa vahinkoa toiselle osapuolelle, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet assosiaatiokomiteaa kuultuaan tai 30 työpäivän kuluttua asian saattamisesta assosiaatiokomitean käsiteltäväksi.

42 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ja Algeria mukauttavat asteittain kaikki valtion kaupalliset monopolit taatakseen, että viidennen vuoden loppuun mennessä tämän sopimuksen voimaantulosta tavaroiden hankinnan ja myynnin edellytyksissä ei enää esiinny syrjintää jäsenvaltioiden ja Algerian kansalaisten välillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta GATTin yhteydessä tehtyjen sitoumusten noudattamista. Assosiaatiokomitealle ilmoitetaan tämän tavoitteen saavuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

43 ARTIKLA

Julkisten yritysten osalta ja niiden yritysten osalta, joille on myönnetty erityis- tai yksinoikeuksia, assosiaationeuvosto varmistaa, että tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavasta viidennestä vuodesta alkaen ei oteta

käyttöön tai pidetä voimassa yhtään yhteisön ja Algerian välistä kaupankäyntiä häiritsevää toimenpidettä osapuolten etujen vastaisesti. Tämä määräys ei estä näille yrityksille lainsäädännön perusteella tai tosiasiallisesti kuuluvien erityistehtävien suorittamista.

44 ARTIKLA

1. Osapuolet varmistavat henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen liittyvien oikeuksien asianmukaisen ja tehokkaan suojelun korkeimpien kansainvälisten standardien mukaisesti; tähän sisältyvät myös tehokkaat keinot näiden oikeuksien käyttämiseksi.

2. Osapuolet tarkastelevat säännöllisesti tämän artiklan ja liitteen 6 täytäntöönpanoa. Jos henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden alalla ilmenee kaupankäyntiin vaikuttavia vaikeuksia, neuvottelut aloitetaan pikaisesti osapuolen pyynnöstä osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

45 ARTIKLA

Osapuolet sitoutuvat toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet henkilötietojen suojan varmistamiseksi, jotta poistetaan esteet tällaisten tietojen vaihtamiselta osapuolten välillä.

46 ARTIKLA

1. Osapuolet pyrkivät vapauttamaan julkiset hankinnat vastavuoroisesti ja asteittain.

2. Assosiaationeuvosto toteuttaa 1 kohdan määräysten täytäntöönpanossa tarvittavat toimenpiteet.

V OSASTO

YHTEISTYÖ TALOUDEN ALALLA

47 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Osapuolet sitoutuvat vahvistamaan taloudellista yhteistyötään molemminpuolisten etujen mukaisesti ja tätä sopimusta luonnehtivan kumppanuuden hengessä.

2. Talouden alan yhteistyöllä pyritään tukemaan Algerian toimia kestäväen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi.

3. Taloudellinen yhteistyö toteutetaan Barcelonan julistuksessa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.

48 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Yhteistyötä toteutetaan erityisesti niillä aloilla, joilla on sisäisiä ongelmia ja vaikeuksia tai joihin Algerian koko talouden vapauttamisprosessi ja erityisesti Algerian ja yhteisön välisen kaupan vapauttaminen vaikuttaa.

2. Yhteistyö kohdistuu ensisijaisesti aloihin, jotka voivat edistää Algerian ja yhteisön talouksien lähentämistä, ja erityisesti aloihin, jotka edistävät kasvua ja työllisyyttä sekä kauppaa Algerian ja yhteisön välillä etenkin suosimalla Algerian viennin monipuolistamista.

3. Yhteistyö rohkaisee Maghreb-maiden taloudellista yhdentymistä toteuttamalla kaikki toimenpiteet, jotka edistävät näiden maiden välisiä suhteita.

4. Yhteistyön olennaisena osana taloudellisen yhteistyön eri aloilla on ympäristönsuojelu ja ekologisen tasapainon säilyttäminen.

5. Osapuolet voivat tarvittaessa sopia myös muista taloudellisen yhteistyön aloista.

49 ARTIKLA

Yhteistyömuodot

Taloudellista yhteistyötä toteutetaan muun muassa seuraavin tavoin:

a) osapuolten välisellä säännöllisellä taloudellisella vuoropuhelulla, joka kattaa kaikki makrotaloudspolitiikan alat,

b) tietojenvaihdolla ja viestintätoimilla,

c) neuvonta-, asiantuntija- ja koulutustoitteiden avulla,

d) yhteisesti toteutettavilla toimilla,

e) antamalla teknistä ja hallinnollista apua sekä apua lainsäädännön valmistelussa,

f) tukemalla varsinkin yksityisten toimijoiden kumppanuutta ja suoria sijoituksia sekä yksityistämishoelmia.

50 ARTIKLA

Alueellinen yhteistyö

Jotta tämä sopimus saavuttaisi täyden merkityksensä Euro-Välimeri-kumppanuuden luomisen kannalta ja Maghreb-alueen tasolla, osapuolet sitoutuvat suosimaan kaikkia toimia, joilla on alueellista vaikutusta tai joihin liittyy muita kolmansia maita ja jotka koskevat erityisesti

a) taloudellista yhdentymistä,

b) taloudellisten infrastruktuurien kehittämistä,

c) ympäristöä,

d) tieteellistä ja teknologista tutkimusta,

e) opetusta sekä yleissivistävää ja ammatillista koulutusta,

f) kulttuuria,

g) tullia koskevia asioita,

h) alueellisia instituutioita ja yhteisten tai yhdenmukaisten ohjelmien ja politiikkojen toteuttamista.

51 ARTIKLA

Tieteellinen, tekninen ja teknologinen yhteistyö

Yhteistyön tavoitteena on

a) suosia osapuolten tiedeyhteisöjen pysyvien suhteiden luomista, erityisesti seuraavin keinoin:

- tarjoamalla Algerialle mahdollisuuden osallistua yhteisön tutkimus- ja teknologian kehitysohjelmiin niiden yhteisön säännösten mukaisesti, jotka koskevat kolmansien maiden osallistumista kyseisiin ohjelmiin
- Algerian osallistumisella hajautetun yhteistyön verkkoihin
- edistämällä koulutus- ja tutkimustoiminnan välistä synergiaa

b) parantaa Algerian tutkimustoiminnan valmiuksia,

c) kannustaa teknologista innovaatiota, uuden teknologian ja taitotiedon siirtoa, tutkimushankkeiden ja teknologian kehityshankkeiden toteuttamista sekä tieteellisen ja teknisen tutkimuksen tulosten hyödyntämistä,

d) edistää kaikkea alueellisen yhteisvaikutuksen luomiseen perustavaa toimintaa.

— maatalouden vaikutus maaperän ja veden laatuun

— energian ja kuljetusten asianmukainen käyttö

— teollisuuden kehityksen vaikutus ympäristöön yleensä ja erityisesti teollisuuslaitosten turvallisuuteen

— jätehuolto ja erityisesti myrkylliset jätteet

— herkkien alueiden kokonaisvaltainen hallinta

— kaupunkien ja meren pilaantumisen sekä teollisuuden aiheuttaman pilaantumisen hallitseminen ja ehkäiseminen

— edistyneiden ympäristön hallinta- ja seurantavälineiden sekä erityisesti ympäristöä koskevien tietojärjestelmien käyttö, tilastojärjestelmät mukaan luettuina

— tekninen apu muun muassa biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

52 ARTIKLA

Ympäristö

1. Osapuolet pyrkivät edistämään yhteistyötä ympäristön tilan heikkenemisen estämiseksi, ympäristön pilaantumisen hallitsemiseksi ja luonnonvarojen järkeväksi käyttämiseksi varmistaakseen kestävä kehityksen sekä taatakseen ympäristön laadun ja ihmisten terveyden suojelun.

2. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin asioihin:

- aavikoitumiseen liittyvät kysymykset
- vesivarojen järkiperäinen hallinta
- maaperän suolapitoisuuden lisääntyminen

53 ARTIKLA

Yhteistyö teollisuuden alalla

Yhteistyön tavoitteena on

a) virittää tai tukea toimia, joilla edistetään suoria sijoituksia Algeriaan ja teollisuuden kumppanuuksia,

b) edistää sopimuspuolten taloudellisten toimijoiden välistä suoraa yhteistyötä, mukaan lukien Algerian pääsy yhteisön yritysten lähentämisverkostoihin tai hajautetun yhteistyön verkostoihin,

c) tukea Algerian ponnisteluja julkisella ja yksityisellä sektorilla teollisuuden nykykaistamiseksi ja rakenteelliseksi uudistamiseksi, myös maatalous- ja elintarviketeollisuuden alalla,

d) edistää pienien ja keskisuurien yritysten kehitystä,

e) kannustaa yksityiselle yrittämiselle myönteisen ilmapiirin kehitystä paikallisille markkinoille ja vientimarkkinoille tarkoitettuna tuotannon edistämiseksi ja monipuolistamiseksi,

f) hyödyntää Algerian inhimillisiä voimavaroja ja teollista potentiaalia käyttämällä paremmin innovaatio-, tutkimus- ja teknologisen kehityksen politiikkaa,

g) tukea teollisuuden rakenneuudistusta ja nykyaikaistamisohjelmaa tuotteiden kilpailukykyyn parantamiseksi vapaakauppa-alueen perustamista ajatellen,

h) edistää algerialaisten teollisuustuotteiden viennin kehittämistä.

54 ARTIKLA

Sijoitusten edistäminen ja suoja

Yhteistyön tarkoituksena on luoda suotuisa ilmapiiri sijoituksille, ja sitä toteutetaan muun muassa seuraavasti:

a) luomalla yhdenmukaistetut ja yksinkertaistetut menettelyt, mekanismi yhteissijoituksia varten (erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten välillä) sekä keinoja sijoitusmahdollisuuksien löytämistä ja niistä tiedottamista varten,

b) oikeudellisella ympäristöllä, joka edistää osapuolten välisiä investointeja, tarpeen mukaan tekemällä Algerian ja jäsenvaltioiden välisiä investointisuoja koskevia sopimuksia ja sopimuksia kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi,

c) teknisellä avulla kansallisten ja ulkomaisten sijoitusten edistämiseksi ja takaustomille.

55 ARTIKLA

Standardointi ja vaatimustenmukaisuuden arviointi

Yhteistyön tavoitteena on vähentää eroja standardien ja sertifiointin alalla.

Yhteistyötä toteutetaan erityisesti seuraavin keinoin:

- edistämällä eurooppalaisten standardien käyttöä sekä vaatimustenmukaisuuden arviointimenetelmiä ja -tekniikoita
- nykyaikaistamalla vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja metrologiasta vastaavia Algerian laitoksia sekä avustamalla tarvittavien olosuhteiden luomisessa, jotta tällä alalla voitaisiin myöhemmin neuvotella sopimuksia vastavuoroisesta tunnustamisesta
- yhteistyöllä laadunhallinnan alalla
- avustamalla standardoinnista, laadusta sekä henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojasta vastaavia Algerian rakenteita.

56 ARTIKLA

Lainsäädännön lähentäminen

Yhteistyön tavoitteena on lähentää Algerian ja yhteisön lainsäädäntöä tämän sopimuksen kattamilla aloilla.

57 ARTIKLA

Rahoituspalvelut

Yhteistyön tavoitteena on parantaa ja kehittää rahoituspalveluja.

Yhteistyötä tehdään lähinnä

- vaihtamalla tietoja rahoitusalan sääntelystä ja käytännöistä sekä koulutustoitimista, erityisesti pienien ja keskisuurien yritysten perustamiseen liittyen

- tukemalla Algerian pankki- ja rahoitusjärjestelmien uudistamista, mihin kuuluu myös osakemarkkinoiden kehittäminen.

58 ARTIKLA

Maatalous ja kalastus

Yhteistyön tavoitteena on maatalouden, metsätalouden ja kalastuksen nykyaikaistaminen ja rakenteiden uudistaminen tarvittaessa.

Yhteistyö kohdistetaan erityisesti seuraaviin asioihin:

- tuki politiikoille, joilla pyritään kehittämään ja monipuolistamaan tuotantoa
- elintarvikevarmuus
- maaseudun kokonaisvaltainen kehittäminen, erityisesti peruspalvelujen parantaminen ja erilaisten taloudellisten liitännäistoimintojen kehittäminen
- ympäristöä kunnioittavan maatalouden ja kalastuksen edistäminen
- luonnonvarojen arviointi ja järkipäiväinen hallinta
- tiiviimpien suhteiden luominen vapaaehtoisuuden pohjalta yritysten sekä maataloutta, kalastusta ja maatalous- ja elintarviketeollisuutta edustavien ammattiryhmien ja -järjestöjen sekä eri ammattikuntien välisten ryhmien ja järjestöjen välille
- tekninen apu ja koulutus
- kasvinsuojeluun ja eläinlääkintään liittyvien standardien ja tarkastusten yhdenmukaistaminen
- maaseutualueiden välinen yhteistyö, maaseudun kehittämiseen liittyvien kokemusten ja taitotiedon vaihto

- yksityistämisen tukeminen
- kalakantojen arviointi ja järkipäiväinen hallinta
- tutkimusohjelmien tukeminen.

59 ARTIKLA

Liikenne

Yhteistyön tavoitteina on

- liikenteen rakenneuudistuksen ja nykyaikaistamisen tukeminen
- henkilö- ja tavaraliikenteen kehittäminen
- sellaisten liikennöintiä koskevien standardien määrittelyminen ja soveltaminen, jotka vastaavat yhteisössä sovellettavia standardeja.

Yhteistyön ensisijaiset alat ovat seuraavat:

- maantieliikenne, mukaan lukien kautakuljetusedellytysten asteittainen helpottaminen
- rautatie- ja lentoasemien ja satamien hallinto sekä toimivaltaisten kansallisten elinten välinen yhteistyö
- tärkeimpiä yhteisen edun mukaisia Euroopan laajuisia liikenneyhteyksiä ja alueellisesti tärkeitä väyliä palvelevien maantie- ja rautatieliikenneverkostojen sekä satamien ja lentoasemien perusrakenteiden nykyaikaistaminen ja navigointilaitteet
- teknisten laitteiden ja varusteiden uusiminen maantie- ja rautatieliikenteeseen, intermodaalikuljetuksiin, konttikuljetukseen ja uudelleenlastaukseen sovellettavien yhteisön standardien mukaisesti
- tekninen apu ja koulutus.

60 ARTIKLA

Televiestintä ja tietoyhteiskunta

Tämän alan yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin asioihin:

- tietoyhteiskunnan eri näkökohtia koskevaan vuoropuheluun, televiestintäpolitiikka mukaan luettuna
- tieto- ja televiestintätekniikoiden sääntelyä, standardointia sekä vaatimustenmukaisuustestejä ja varmentamista koskevaan tiedonvaihtoon ja niiden yhteydessä tarvittavaan tekniseen apuun
- uusien tieto- ja televiestintätekniikoiden, satelliittitekniikat mukaan luettuna, ja näiden alojen palvelujen levittämiseen
- yhteisten tutkimusta sekä teknologista ja teollista kehittämistä koskevien hankkeiden edistämiseen ja toteuttamiseen uuden tieto-, viestintä- ja telematiikkateknologian sekä tietoyhteiskuntaan liittyvän uuden teknologian alalla
- Algerian laitosten mahdollisuuteen osallistua kokeiluhankkeisiin ja yhteisön ohjelmiin kyseisillä aloilla sovellettavien järjestelyjen mukaisesti
- yhteisön ja Algerian verkkojen yhteenliittämiseen ja telematiikan palvelujen yhteentoimivuuteen
- tekniseen apuun radiotaajuusalueiden käytön suunnittelua ja hallintaa varten, jotta radioviestinnän käyttö Euro-Välimeri-alueella olisi yhteensovittettua ja tehokasta.

61 ARTIKLA

Energia ja kaivostoiminta

Yhteistyön tavoitteet energian ja kaivostoiminnan alalla ovat seuraavat:

a) instituutioiden, lainsäädännön ja sääntelyn kehittäminen toimien sääntelyn ja sijoitusten edistämisen varmistamiseksi,

b) teknisen ja teknologisen tason nostaminen energia- ja kaivosyritysten valmistelemiseksi selviytymään markkinatalouden vaatimuksista ja kilpailusta,

c) algerialaisten ja eurooppalaisten yritysten kumppanuuden kehittäminen energia- ja kaivosteollisuuden etsintä-, tuotanto-, jalostus- ja jakelutoiminnassa sekä palveluissa.

Tähän liittyen yhteistyön ensisijaiset alat ovat seuraavat:

- energia- ja kaivosalaa koskevan institutionaalisen, lainsäädännöllisen ja sääntelykehityksen mukauttaminen markkinatalouden sääntöihin antamalla hallintoon ja sääntelyyn liittyvää teknistä apua
- energia- ja kaivosalan julkisten yritysten uudelleenjärjestelyn tukeminen
- kumppanuuden kehittäminen seuraavissa asioissa:
  - hiilivetyjen etsinnässä, tuotannossa ja jalostuksessa
  - sähköntuotannossa
  - öljytuotteiden jakelussa
  - energiatuotteiden tuotannossa tarvittavien laitteiden ja palvelujen tuotannossa
  - kaivosteollisuuden potentiaalın hyödyntämisessä ja jalostamisessa
- kaasun, öljyn ja sähkön kauttakuljetuksen kehittäminen
- energiaverkkojen nykyaikaistaminen ja kehittäminen sekä niiden liittäminen Euroopan yhteisön verkkoihin

- tietokantojen perustaminen energian ja kaivostoiminnan alalla
- yksityisten investointien tukeminen ja edistäminen energia- ja kaivosalalla
- ympäristö, uusiutuvien energialähteiden kehittäminen ja energiatehokkuus
- teknologian siirron edistäminen energian ja kaivostoiminnan alalla.

62 ARTIKLA

Matkailu ja käsiteollisuus

Tämän alan yhteistyöllä pyritään erityisesti

- lisäämään tiedonvaihtoa matkailijavirroista sekä matkailua, kylpylätoimintaa ja käsiteollisuutta koskevista poliittikoista
- tehostamaan koulutustoimia hotellien johtamisen ja hallinnon alalla sekä koulutusta muihin matkailu- ja hotellialan ammatteihin
- edistämään kokemusten vaihtoa matkailun tasapainoisen ja kestävä kehityksen varmistamiseksi
- rohkaisemaan nuorten matkailua
- avustamaan Algeriaa sen matkailun, kylpylätoiminnan ja käsiteollisuuden mahdollisuuksien hyödyntämisessä
- tukemaan yksityistämistä.

63 ARTIKLA

Yhteistyö tulliasioissa

1. Yhteistyöllä pyritään takaamaan vapaa-kauppajärjestelmän kunnioittaminen. Se koskee erityisesti

a) tavaroiden tulliselvitykseen liittyvien tarkastusten ja menettelyjen yksinkertaistamista,

b) yhteisön yhtenäistä hallinnollista asiakirjaa vastaavan asiakirjan soveltamista ja mahdollisuutta luoda yhteys yhteisön ja Algerian passitusjärjestelmien välille.

Teknistä apua voidaan antaa tarvittaessa.

2. Osapuolten hallintoviranomaiset antavat toisilleen keskinäistä apua pöytäkirjan n:o 7 määräysten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita tässä sopimuksessa määrättyjä yhteistyön muotoja, jotka liittyvät erityisesti huumausaineiden ja rahanpesun vastaiseen toimintaan.

64 ARTIKLA

Tilastoyhteistyö

Tämän alan yhteistyön päätavoitteena olisi oltava varmistaa, erityisesti osapuolten käyttämien menetelmien lähentämisellä, muun muassa ulkomaankauppaa, julkista taloutta ja maksutasetta, väestönkehitystä, muuttoliikkeitä, liikennettä ja viestintää sekä yleisemmin kaikkia muitakin tämän sopimuksen kattamia aloja koskevien tilastojen vertailukelpoisuus ja käyttö. Teknistä apua voidaan antaa tarvittaessa.

65 ARTIKLA

Yhteistyö kuluttajansuojan alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä on pyrittävä kehittämään niiden kuluttajansuojajärjestelmien yhteensopivuutta.

2. Yhteistyötä toteutetaan pääasiallisesti seuraavilla aloilla:

a) tietojenvaihto lainsäädäntötoimista ja asiantuntijoiden toiminnasta, erityisesti kuluttajien etuja edustajien välillä,

b) seminaarien ja koulutusjaksojen järjestäminen,

c) vaarallisia tuotteita, jotka muodostavat riskin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle, koskevien pysyvien vastavuoroisen tiedottamisen järjestelmien perustaminen,

d) kuluttajille annettavien, tuotteiden ja tarjottujen palvelujen hintaa ja ominaisuuksia koskevien tietojen parantaminen,

e) institutionaaliset uudistukset,

f) teknisen avun antaminen,

g) analyysejä ja vertailutestejä suorittavien algerialaisten laboratoriodien kehittäminen ja kuluttajien hyödyksi tarkoitettujen hajautettujen tiedotusjärjestelmän luomisessa avustaminen,

h) avustaminen eurooppalaiseen verkkoon liitettävän hälytysverkon luomisessa ja käytössä.

66 ARTIKLA

Osapuolet määrittelevät Algerian taloudelle ominaiset tekijät huomioon ottaen tässä osastossa sovittujen taloudellisen yhteistyön toimien toteuttamiskeinot ja toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt tukeakseen Algerian talouden nykyaikaistamista ja vapaakauppa-alueen perustamista.

Tarpeiden määrittämistä ja arviointia sekä taloudellisen yhteistyön toimien toteuttamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä tarkastellaan tämän sopimuksen 98 artiklan mukaisesti toteutettavalla tavalla.

Osapuolet sopivat ensisijaisesti toteuttavista toimista edellä tarkoitettussa menettelyssä.

VI OSASTO

YHTEISTYÖ SOSIAALI- JA KULTTUURIALALLA

1 LUKU

TYÖNTEKIJÖIHIN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

67 ARTIKLA

1. Kukin jäsenvaltio myöntää työntekijöille, jotka ovat Algerian kansalaisia ja työskentelevät sen alueella, sellaisen työoloja, palkkaa ja irtisanomista koskevan järjestelyn, jossa näitä työntekijöitä ei millään tavalla syrjitä sen oman maan kansalaisiin nähden.

2. Edellä 1 kohdan määräykset työolosuhteiden ja palkkauksen osalta koskevat kaikkia algerialaisia työntekijöitä, joilla on lupa tilapäisesti harjoittaa palkallista ammatillista toimintaa jonkin jäsenvaltion alueella.

3. Algeria myöntää saman järjestelyn sen alueella työskenteleville jäsenvaltioiden kansalaisille.

68 ARTIKLA

1. Jollei seuraavien kohtien määräyksistä muuta johdu, saavat kansalaisuudeltaan algerialaiset työntekijät ja heidän kanssaan asuvat perheenjäsenet sosiaaliturvan alalla hyväksyen järjestelyn, jossa näitä työntekijöitä ei syrjitä millään tavalla sen jäsenvaltion omiin kansalaisiin nähden, jonka alueella he työskentelevät.

Sosiaaliturvan käsite sisältää sosiaaliturvan alat, jotka koskevat sairaus-, äitiys-, työkyvyttömyys- ja vanhuusetuuksia, jälkeenjääneille maksettavia etuuksia, työtapaturma- ja ammattitautietuuksia, kuolemantapauksen johdosta annettavia avustuksia, työttömyys-etuuksia ja perhe-etuuksia.

Tämä määräys ei kuitenkaan voi johtaa muiden yhteistoimintasääntöjen, joista määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 42 artiklaan perustuvassa yhteisön lainsäädännössä, soveltamiseen, muuten kuin tämän sopimuksen 70 artiklassa vahvistetuilla edellytyksillä.

2. Näiden työntekijöiden eri jäsenvaltioissa kertyneet vakuutus-, työskentely- ja asumiskaudet lasketaan yhteen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden, perhe-etuuksien, sairaus- ja äitiysetuuksien sekä heille ja heidän yhteisön alueella asuville perheenjäsenille annettavien terveydenhuoltopalvelujen myöntämistä varten.

3. Näiden työntekijöiden yhteisön alueella asuvat perheenjäsenet saavat perhe-etuudet.

4. Nämä työntekijät saavat siirtää vapaasti Algeriaan, suoritukseen velvollisen olevan jäsenvaltion tai velallisia olevien jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti sovelletta-vaan kurssiin, vanhuus- ja perhe-eläkkeet sekä työtapaturman tai ammattitaudin ja työtaturmasta tai ammattitaudista aiheutuneen työkyvyttömyyden perusteella maksettavat eläkkeet, ei kuitenkaan maksuihin perustuttomia erityisuuksia.

5. Algeria myöntää työntekijöille, jotka ovat jäsenvaltioiden kansalaisia ja työskentelevät sen alueella, sekä heidän perheenjäsenilleen 1, 3 ja 4 artiklassa määrättyä järjestelyä vastaavan järjestelyn.

69 ARTIKLA

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan vastaanottajamaan alueella laillisesti oleskele- viin tai työssä oleviin sopimuspuolen kansa- laisiin.

70 ARTIKLA

1. Assosiaationeuvosto antaa tämän sopi- muksen voimaantuloa seuraavan ensimmäi- sen vuoden loppuun mennessä määräykset, joilla varmistetaan 68 artiklassa esitettyjen periaatteiden soveltaminen.

2. Assosiaationeuvosto vahvistaa yksityis- kohtaiset säännöt hallinnollisesta yhteistyös- tä, jolla varmistetaan 1 kohdassa tarkoitettu- jen määräysten soveltamiseksi tarvittavat hal- linnolliset ja valvonnalliset takeet.

71 ARTIKLA

Assosiaationeuvoston 70 artiklan mukai- sesti antamat määräykset eivät vaikuta oike- uksiin ja velvollisuuksiin, jotka perustuvat Algerian ja jäsenvaltioiden välisiin kahden-

välisiin sopimuksiin, jos näissä sopimuksissa määrätään Algerian tai jäsenvaltioiden kansa- laisille edullisemmasta järjestelystä.

2 LUKU

VUOROPUHELU SOSIAALIALALLA

72 ARTIKLA

1. Osapuolet aloittavat säännöllisen vuoro- puhelun kaikista niiden etua koskevista sosi- aalialaan kuuluvista aiheista.

2. Sen avulla selvitetään vastaanottajavalti- oiden alueella laillisesti oleskelevien Algeri- an ja yhteisön kansalaisuutta olevien työntekijöiden vapaata liikkumista, tasa-arvoista kohtelua ja sosiaalista sopeutumista edistäviä keinoja ja edellytyksiä.

3. Vuoropuheluun sisältyvät erityisesti kaikki ongelmat, jotka liittyvät

a) työntekijöiden ja heidän perheenjäsen- tensä elin- ja työolosuhteisiin,

b) maahanmuuttoon,

c) luvattomaan siirtolaisuuteen ja sellaisten henkilöiden paluun edellytyksiin, jotka eivät täytä vastaanottajavaltion oleskelua ja sijoit- tautumista koskevan lainsäädännön vaati- muksia,

d) Algerian ja yhteisön kansalaisten tasa- arvoista kohtelua, molemminpuolista kulttuu- rin ja sivistyksen tuntemusta, suvaitsevaisuu- den kehitystä ja syrjinnän poistamista edistä- vään toimintaan ja ohjelmiin.

73 ARTIKLA

Vuoropuhelua sosiaalialalla käydään tämän sopimuksen I osastossa määrättyä vuoropu- helua vastaavilla tasoilla ja vastaavien yksi- tyiskohtaisten sääntöjen mukaisesti; mainitun osaston määräykset voivat toimia myös vuoro- puhelun kehyksenä.

3 LUKU

**YHTEISTYÖTOIMET SOSIAALI-
ALALLA**

74 ARTIKLA

1. Osapuolet tunnustavat sosiaalisen kehityksen merkityksen ja sen, että tämän kehityksen on edettävä samaa tahtia taloudellisen kehityksen kanssa. Ne pitävät erityisen tärkeänä sosiaalisten perusoikeuksien kunnioittamista.

2. Osapuolten sosiaalialan yhteistyön vahvistamiseksi toteutetaan kaikkiin niiden etua koskeviin asioihin liittyviä toimia ja ohjelmia.

Seuraavat toimet ovat ensisijaisessa asemassa:

a) elinolosuhteiden parantaminen, työpaikkojen luominen ja koulutuksen kehittäminen erityisesti alueilla, joilta lähtee paljon siirtolaisia,

b) asianomaisen valtion lainsäädännön mukaan laittoman aseman vuoksi kotimaahan palautettujen uudelleen sijoittaminen,

c) laillisesti yhteisöön asettuneiden algerialaisten työntekijöiden tuottavat investoinnit Algeriaan tai yritysten perustaminen sinne heidän toimestaan,

d) naisten aseman edistäminen taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä, erityisesti koulutuksen ja joukkoviestimien avulla ja asiaa koskevan Algerian toimintapolitiikan osana,

e) Algerian perhesuunnittelua sekä äitien ja lasten suojelua koskevien ohjelmien tukeminen,

f) sosiaaliturvajärjestelmän ja terveydenhuoltoalan parantaminen,

g) vaihto- ja vapaa-ajanvietto-ohjelmien rahoitus ja toteuttaminen eurooppalaista ja algerialaista syntyperää olevien jäsenvaltiois-

sa asuvien nuorten yhteisille ryhmille molemminpuolisen kulttuurin tuntemuksen ja suvaitsevaisuuden edistämiseksi,

h) elinolosuhteiden parantaminen epäsuotuisilla alueilla,

i) yhteiskunta- ja ammattiryhmien vuoropuhelun edistäminen,

j) ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistäminen työelämässä,

k) asuntoalan kehittämisen tukeminen erityisesti vähävaraisten asumismahdollisuuksien osalta,

l) taloudellisten ja sosiaalisten rakenteiden uudistamisen kielteisten seurauksien lieventäminen,

m) ammatillisen koulutuksen järjestelmän parantaminen.

75 ARTIKLA

Yhteistyötoimia voidaan toteuttaa jäsenvaltioiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen yhteistoiminnalla.

76 ARTIKLA

Assosiaationeuvosto perustaa työryhmän vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta. Työryhmän tehtävänä on arvioida jatkuvasti ja säännöllisesti 1—3 luvun määräysten täytäntöönpanoa.

4 LUKU

**YHTEISTYÖ KULTTUURIN JA KOULU-
TUKSEN ALOILLA**

77 ARTIKLA

Jäsenvaltioiden kahdenväliset toimet huomioon ottaen tämän sopimuksen tavoitteena on edistää tietojenvaihtoa ja kulttuurialan yhteistyötä.

Yhteistyöllä pyritään osapuolten kulttuurien vastavuoroisen tuntemuksen ja ymmärryksen edistämiseen.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä yhteisten toimien edistämiseen eri aloilla, kuten lehdistö- ja audiovisuaalialalla, ja nuorisovaihdon rohkaiseminen.

Yhteistyö voi kattaa seuraavat alat:

- kirjallisuuden kääntäminen
- kulttuurihistoriallisten kohteiden ja monumenttien säilyttäminen ja kunnostaminen
- kulttuurialalla työskentelevien henkilöiden kouluttaminen
- taiteilijoiden ja taide-esineiden vaihto
- kulttuuritapahtumien järjestäminen
- molemminpuolinen valistus ja tärkeistä kulttuuritapahtumista tiedottaminen
- yhteistyön rohkaiseminen audiovisuaalialalla, erityisesti koulutuksessa ja yhteistuotannossa
- kirjallisuutta, tekniikkaa ja tieteitä käsittelevien aikakauslehtien ja teosten levittäminen.

78 ARTIKLA

Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla tehtävällä yhteistyöllä pyritään

- a) tukemaan koulutusjärjestelmän kehittämistä, ammatillinen koulutus mukaan luettuna,
- b) rohkaisemaan erityisesti naisten pääsyä koulutukseen, mukaan lukien tekninen ja korkea-asteen koulutus sekä ammatillinen koulutus,
- c) kehittämään julkisella ja yksityisellä sektorilla johtavassa asemassa olevien asiantuntemuksen tasoa,

d) kannustamaan kestävien yhteyksien luomista osapuolten erityisyksikköjen välille tarkoituksena yhteinen toiminta sekä kokemusten ja keinojen vaihto.

VII OSASTO

RAHOITUSYHTEISTYÖ

79 ARTIKLA

Tämän sopimuksen tavoitteiden täydelliseksi saavuttamiseksi toteutetaan rahoitusyhteistyötä Algerian hyväksi asianmukaisten rahoitusta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen ja keinojen avulla.

Nämä yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan osapuolten yhteisellä sopimuksella sopivimpien välineiden avulla tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen.

Tämän yhteistyön soveltamisalat tämän sopimuksen V ja VI osastoon kuuluvien aiheiden lisäksi ovat erityisesti seuraavat:

- talouden nykyaikaistamiseen tähtäävien uudistusten edistäminen, maaseudun kehittäminen mukaan luettuna
- taloudellisen infrastruktuurin parantaminen
- yksityisten investointien ja työpaikkoja luovien toimien edistäminen

— vapaakauppa-alueen asteittaisen luomisen Algerian taloudelle aiheuttamien vaikutusten huomioon ottaminen, erityisesti teollisuuden ajan tasalle saattamisen ja uudelleen suuntautumisen kannalta

— sosiaalialalla toteutettujen politiikkojen tukeminen.

80 ARTIKLA

Välimeren maiden rakenneuudistusohjelmien tukemiseksi tarkoitettujen yhteisön välineiden avulla ja tiiviissä yhteistyössä muiden avunantajien, erityisesti kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa, yhteisö ja Algeria

pyrkivät mukauttamaan välineitään kehitystä ja Algerian talouden vapauttamista edistävien politiikkojen tukemiseksi, tavoitteena rahoitustasapainon palauttaminen sekä talouskasvun nopeuttamiselle ja Algerian väestön hyvinvoinnin lisäämiselle suotuisan taloudellisen ilmapiirin luominen.

81 ARTIKLA

Sen varmistamiseksi, että yhteensovitettua lähestymistapaa noudatetaan poikkeuksellisissa makrotaloudellisissa ja rahoitusta koskevissa ongelmissa, jotka saattavat aiheutua tämän sopimuksen asteittaisesta soveltamisesta, osapuolet kiinnittävät V osastossa määrätyn säännöllisen taloudellisen vuoropuhelun yhteydessä erityistä huomiota yhteisön ja Algerian välisen kaupan ja rahoituksen kehityssuuntausten seuraamiseen.

VIII OSASTO

YHTEISTYÖ OIKEUS- JA SISÄASIOISSA

82 ARTIKLA

Instituutioiden ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen

Yhteistyössään oikeus- ja sisäasioiden alalla osapuolet kiinnittävät erityistä huomiota lainsäädännön soveltamisesta vastaavien instituutioiden vahvistamiseen ja oikeuslaitoksen toimintaan. Tähän sisältyy myös oikeusvaltion vahvistaminen.

Tähän liittyen osapuolet valvovat myös, että niiden kansalaisten oikeuksia kunnioitetaan toisen osapuolen alueella ilman minäänlaista syrjintää.

Tämän artiklan määräykset eivät koske kansalaisuuteen perustuvaa erilaista kohtelua.

83 ARTIKLA

Henkilöiden liikkuvuus

Osapuolet haluavat helpottaa henkilöiden liikkumista osapuolten välillä ja pyrkivät voimassa olevan yhteisön lainsäädännön sekä

kansallisten lainsäädäntöjen mukaisesti hoitamaan viisumien myöntämismuodollisuudet joutuisasti, ja ne sopivat tarkastelevansa toimivaltansa rajoissa viisumien myöntämismenettelyjen yksinkertaistamista ja nopeuttamista, kun kyse on tämän sopimuksen täytäntöönpanoon osallistuvista henkilöistä. Assosiaatiokomitea tarkastelee säännöllisin väliajoin tämän artiklan täytäntöönpanoa.

84 ARTIKLA

Yhteistyö laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi sekä takaisinotto

1. Osapuolet vahvistavat pitävänsä tärkeänä vastavuoroisen ja suotuisan yhteistyön kehittämistä laitonta maahanmuuttoa koskevien tietojen vaihtamiseksi, ja ne päättävät toimia yhteistyössä laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Tätä varten

- Algeria ja kaikki yhteisön jäsenvaltiot suostuvat ottamaan takaisin toisen osapuolen alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa tarvittavien tunnistamismenettelyjen jälkeen
- Algeria ja yhteisön jäsenvaltiot myöntävät kansalaisilleen tätä varten tarvittavat henkilöllisyystodistukset.

2. Osapuolet haluavat helpottaa kansalaistensa laillista liikkumista ja oleskelua, ja ne sopivat neuvottelevansa jommankumman osapuolen pyynnöstä sopimuksia laittoman maahanmuuton torjumiseksi ja sopimuksia takaisinotosta. Viimeksi mainitut sopimukset koskevat myös, jos jompikumpi osapuolista pitää sitä tarpeellisena, jommankumman osapuolen alueelta suoraan tulevien muiden maiden kansalaisten takaisinottoa. Osapuolet määrittelevät tarvittaessa näiden sopimusten täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt joko itse sopimuksissa tai niiden täytäntöönpanoa koskevissa pöytäkirjoissa.

3. Assosiaationeuvosto tarkastelee muita yhteisiä ponnisteluja, joilla voitaisiin ehkäistä ja rajoittaa laitonta maahanmuuttoa, esimerkkinä väärennettyjen asiakirjojen havaitseminen.

85 ARTIKLA

Oikeudellinen yhteistyö

1. Osapuolet myöntävät, että oikeudellinen yhteistyö on olennaisen tärkeää ja tarpeellinen lisä muulle tässä sopimuksessa määrätyle yhteistyölle.

2. Tähän yhteistyöhön voi liittyä tarvittaessa sopimusten neuvottelemisen tällä alalla.

3. Siviilioikeudellinen yhteistyö koskee erityisesti

- keskinäisen avunannon vahvistamista yhteistyön tekemiseksi siviili-, kauppa- tai perheoikeuteen liittyvien riitojen tai oikeustapausten käsittelyssä
- kokemusten vaihtoa siviilioikeuden hallinnon kehittämiseksi.

4. Rikosoikeudellinen yhteistyö koskee erityisesti

- nykyisten keskinäistä avunantoa tai rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien järjestelyjen vahvistamista
- vaihtojen kehittämistä, erityisesti rikosoikeudellisen yhteistyön harjoittamisen, yksilön oikeuksien ja vapauksien suojelemisen, järjestäytyneen rikollisuuden torjumisen ja rikoslainkäytön tehostamisen alalla.

5. Yhteistyöhön sisältyy muun muassa erityisten koulutusjaksojen luominen.

86 ARTIKLA

Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäiseminen ja torjuminen

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, erityisesti ihmiskaupan, seksuaalisiin tarkoituksiin tapahtuvan hyväksikäytön, kiellettyjen, väärennettyjen tai lait-

tomasti valmistettujen tuotteiden kaupan ja esimerkiksi teollisuusjätteitä tai radioaktiivisia aineita koskevien laittomien liiketoimien, korruption, varastettujen autojen kaupan, tuliaseiden ja räjähteiden laittoman kaupan, tietokonerikollisuuden ja kulttuuriesineiden laittoman kaupan alalla.

Osapuolet toimivat tiiviissä yhteistyössä ottaakseen käyttöön asianmukaiset menettelyt ja normit.

2. Tämän alan tekniseen ja hallinnolliseen yhteistyöhön voi sisältyä koulutusta, rikollisuuden torjunnasta ja ehkäisemisestä vastaavien viranomaisten ja rakenteiden tehokkuuden lisäämistä sekä rikosten ehkäisemistä koskevien toimenpiteiden kehittämistä.

87 ARTIKLA

Rahanpesun torjuminen

1. Osapuolet katsovat tarpeelliseksi työkennellä ja tehdä yhteistyötä sen välttämiseksi, että niiden rahoitusjärjestelmiä käytetään rikollisesta toiminnasta ja erityisesti huumausaineiden laittomasta kaupasta peräisin olevien pääomien pesemiseen.

2. Tämän alan yhteistyöhön sisältyy erityisesti hallinnollinen ja tekninen apu, jonka tarkoituksena on antaa ja panna täytäntöön rahanpesun estämiseksi asianmukaisia säännöksiä, jotka vastaavat samaa asiaa koskevia yhteisön ja kyseisen alan kansainvälisten elinten, erityisesti rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF), säännöksiä.

3. Yhteistyön tavoitteena on

a) rahanpesun ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja torjumisesta vastaavien virkailijoiden sekä oikeuslaitoksen virkailijoiden kouluttaminen,

b) asianmukainen tuki tähän asiaan erikoistuneiden instituutioiden luomiseksi ja olemassa olevien instituutioiden vahvistamiseksi.

88 ARTIKLA

Rasismien ja muukalaisvihan torjuminen

Osapuolet sopivat toteuttavansa aiheelliset toimenpiteet kaikenlaisten rotuun, etniseen alkuperään tai uskontoon perustuvien syrjinnän muotojen ja ilmentymien ehkäisemiseksi ja torjumiseksi erityisesti koulutuksen, työelämän ja asuntopolitiikan aloilla.

Tätä varten kehitetään tiedotus- ja valistus-toimia.

Tässä yhteydessä osapuolet valvovat erityisesti, että kaikki edellä kuvatun syrjinnän kohteeksi mielestään joutuneet henkilöt voivat turvautua oikeudellisiin tai hallinnollisiin menettelyihin.

Tämän artiklan määräykset eivät koske kansalaisuuteen perustuvaa erilaista kohtelua.

89 ARTIKLA

Huumausaineiden ja niiden väärinkäytön torjuminen

1. Yhteistyön tavoitteena on

a) tehostaa toimintapolitiikkaa ja toimenpiteitä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden viljelyn, tuotannon, tarjonnan, koulutuksen ja laittoman kaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi,

b) poistaa näiden tuotteiden laitton käyttö.

2. Osapuolet määrittävät yhdessä lainsäädäntönsä mukaisesti näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat strategiat ja yhteistyömenetelmät. Niiden muista kuin yhteisesti toteutetuista toimenpiteistä käydään neuvotteluja ja ne sovitaan tarkoin yhteen.

Toimintaan voivat osallistua toimivaltaiset julkiset ja yksityiset laitokset, kansainväliset järjestöt yhteistyössä Algerian hallituksen kanssa sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden asianomaiset tahot.

3. Yhteistyötä tehdään erityisesti seuraavilla aloilla:

a) perustetaan tai laajennetaan sosiaali- ja terveydenhuoltoalan laitoksia ja tiedotuskeskuksia huumausaineista riippuvaisille henkilöille tarjottavaa hoitoa ja kuntoutusta varten,

b) toteutetaan ennaltaehkäisyyn, tiedotukseen, koulutukseen ja epidemiologiseen tutkimukseen liittyviä hankkeita,

c) vahvistetaan sellaisia sääntöjä huumausaineiden esiasteiden sekä muiden huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomassa valmistuksessa keskeisten aineiden kulkeutumisen estämiseksi, jotka vastaavat yhteisön ja asiasta vastaavien kansainvälisten elinten hyväksymiä sääntöjä,

d) tuetaan huumausaineiden laittoman kaupan torjumiseksi toimivien erityisyksiköiden perustamista.

4. Osapuolet edistävät alueellista ja sitä pienempien yksiköiden sisällä toteutettavaa yhteistyötä.

90 ARTIKLA

Terrorismin torjunta

Osapuolet sopivat toimivansa yhteistyössä terroritekojen ehkäisemiseksi ja tukahduttamiseksi, kunnioittaen kansainvälisiä yleissopimuksia, joiden osapuolia ne ovat, sekä omaa lainsäädäntöään ja määräyksiään

— osana turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1373 ja muiden asiaa koskevien päätöslauselmien täysimääräistä täytäntöönpanoa

— vaihtamalla tietoja terroristiryhmistä ja niiden tukiverkostoista kansainvälisen oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti

— vaihtamalla kokemuksia keinoista ja menetelmistä terrorismin torjumiseksi sekä tekniikkaan ja koulutukseen liittyviä kokemuksia.

91 ARTIKLA

Korruption torjunta

1. Osapuolet sopivat toimivansa yhteistyössä voimassa olevien asiaa koskevien kansainvälisten oikeudellisten välineiden pohjalta torjuakseen korruptiota kansainvälisissä liiketoimissa

- toteuttamalla tehokkaita ja konkreettisia toimenpiteitä kaikkia kansainvälisissä liiketoimissa esiintyviä, joko yksityishenkilöiden tai oikeushenkilöiden harjoittamia korruption ja lahjonnan muotoja sekä kaikenlaisia laittomia käytäntöjä vastaan
- antamalla keskinäistä apua korruptiota koskevissa rikostutkimuksissa.

2. Yhteistyön tarkoituksena on myös antaa teknistä apua korruption ehkäisemisestä ja torjunnasta vastaavien virkailijoiden ja tuomareiden kouluttamisessa sekä tukea aloitteita, joilla pyritään järjestämään toimintaa tätä rikollisuuden muotoa vastaan.

IX OSASTO

INSTITUTIONAALISET, YLEISET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

92 ARTIKLA

Perustetaan assosiaationeuvosto, joka kokoontuu ministeritasolla mikäli mahdollista kerran vuodessa, puheenjohtajansa aloitteesta työjärjestyksessään määrättyin edellytyksin.

Se tarkastelee tähän sopimukseen liittyviä keskeisiä ongelmia sekä kaikkia muita yhteistä etua koskevia kahdenvälisiä tai kansainvälisiä kysymyksiä.

93 ARTIKLA

1. Assosiaationeuvosto muodostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä Algerian hallituksen jäsenistä.

2. Assosiaationeuvoston jäsenet voivat käyttää edustajaa sen työjärjestyksessä määrättävin edellytyksin.

3. Assosiaationeuvosto vahvistaa työjärjestyksensä.

4. Assosiaationeuvoston puheenjohtajana toimii vuorotellen Euroopan unionin neuvoston jäsen ja Algerian hallituksen jäsen assosiaationeuvoston työjärjestyksessä määrättyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

94 ARTIKLA

Assosiaationeuvosto käyttää päätösvaltaa tässä sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja siinä määrättyissä tapauksissa.

Tehdyt päätökset sitovat osapuolia, joiden on toteutettava päätösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Assosiaationeuvosto voi myös antaa tarvittavia suosituksia.

Assosiaationeuvosto tekee päätöksensä ja antaa suosituksensa osapuolten yhteisellä sopimuksella.

95 ARTIKLA

1. Perustetaan assosiaatiokomitea, jonka tehtävänä on tämän sopimuksen hallinnointi, jollei assosiaationeuvostolle annetusta toimivallasta muuta johdu.

2. Assosiaationeuvosto voi siirtää assosiaatiokomitealle toimivaltansa kokonaan tai osittain.

96 ARTIKLA

1. Assosiaatiokomitea, joka kokoontuu virkamiestasolla, muodostuu Euroopan unionin neuvoston jäsenten ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenten edustajista sekä Algerian edustajista.

2. Assosiaatiokomitea vahvistaa työjärjestyksensä.

3. Assosiaatiokomitea kokoontuu yhteisön alueella tai Algeriassa.

97 ARTIKLA

Assosiaatiokomitealla on päätösvalta tämän sopimuksen hallinnoinnissa sekä niillä aloilla, joilla assosiaationeuvosto on siirtänyt sille toimivaltansa.

Päätökset tehdään osapuolten yhteisellä sopimuksella ja ne sitovat osapuolia, joiden on toteutettava niiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

98 ARTIKLA

Assosiaationeuvosto voi päättää tämän sopimuksen täytäntöönpanossa tarvittavan työryhmän tai elimen perustamisesta.

99 ARTIKLA

Assosiaationeuvosto toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet yhteistyön ja yhteyksien helpottamiseksi Euroopan parlamentin ja Algerian parlamentin välillä sekä yhteisön talous- ja sosiaalikomitean ja vastaavan Algerian elimen välillä.

100 ARTIKLA

1. Kumpikin osapuoli voi saattaa tämän sopimuksen soveltamisesta tai tulkinnasta johtuvan riidan assosiaationeuvoston käsiteltäväksi.

2. Assosiaationeuvosto voi ratkaista riidan päätöksellään.

3. Osapuolten on toteutettava 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

4. Jos riitaa ei voida ratkaista tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti, osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle välimiehen nimeämisestä; tällöin toisen osapuolen on kahden kuukauden kuluessa nimettävä toinen välimies. Tätä menettelyä sovellettaessa pidetään yhteisöä ja jäsenvaltioita yhteisesti yhtenä riidan osapuolena.

Assosiaationeuvosto nimeää kolmannen välimiehen.

Välimiehet tekevät päätöksensä enemmistöllä.

Riidan osapuolen on toteutettava välimiesten päätöksen soveltamiseksi vaaditut toimenpiteet.

101 ARTIKLA

Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä,

a) joita se pitää tarpeellisina estääkseen sen keskeisten turvallisuusetujen vastaisten tietojen levittämisen,

b) jotka liittyvät aseiden, ammusten tai sotatarvikkeiden tuotantoon tai kauppaan taikka puolustuksen kannalta välttämättömien tuotteiden tutkimus- tai kehitystyöhön tai tuotantoon, jos nämä toimenpiteet eivät heikennä sellaisten tuotteiden kilpailun edellytyksiä, joita ei ole tarkoitettu nimenomaan sotilaalliseen käyttöön,

c) joita se pitää oman turvallisuutensa kannalta keskeisinä yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa sisäisissä levottomuuksissa, sotatilanteessa tai sodan uhkaa merkitsevässä vakavassa kansainvälisessä jännitystilassa, tai täyttääkseen velvoitteet, joihin se on sitoutunut rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden ylläpitämiseksi.

102 ARTIKLA

Tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla ja rajoittamatta siihen sisältyviä erityismääräyksiä

- Algerian yhteisöön soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään jäsenvaltioiden, niiden kansalaisten tai niiden yhtiöiden tai yritysten välillä
- yhteisön Algeriaan soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään Algerian kansalaisten tai sen yhtiöiden tai yritysten välillä.

103 ARTIKLA

Mikään tämän sopimuksen määräys ei

- laajenna verotukseen liittyviä etuja, joita osapuoli on sitä sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tai järjestelyssä myöntänyt
- estä osapuolta hyväksymästä tai soveltamasta veropetoksen tai veronkierron estämiseen tarkoitettuja toimenpiteitä
- rajoita osapuolen oikeutta soveltaa asianmukaisia verolainsäädäntönsä määräyksiä verovelvollisiin, jotka eivät ole samanlaisessa asemassa erityisesti asuinpaikkansa vuoksi.

104 ARTIKLA

1. Osapuolet toteuttavat kaikki yleiset ja erityiset toimenpiteet, jotka ovat asianmukaisia niiden tästä sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi. Ne huolehtivat siitä, että tämän sopimuksen tavoitteet saavutetaan.

2. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on laiminlyönyt jonkin tästä sopimuksesta johtuvan velvoitteen täyttämisen, se voi toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä. Ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista, paitsi erityisen kiireellisissä tapauksissa, sen on ilmoitettava assosiaationeuvostolle kaikki asiaa koskevat tiedot tilanteen perusteellista tarkastelua varten osapuolten kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Ensisijaisesti on valittava sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa tämän sopimuksen toiminnalle. Toimenpiteistä ilmoitetaan viipymättä assosiaationeuvostolle ja niistä neuvotellaan osapuolen pyynnöstä assosiaationeuvostossa.

105 ARTIKLA

Pöytäkirjat n:ot 1—7 ja liitteet 1—6 ovat tämän sopimuksen erottamaton osa.

106 ARTIKLA

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan 'osapuolilla' toisaalta yhteisöä tai jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja jäsenvaltioita, niiden toimivallan mukaisesti, ja toisaalta Algeriaa.

107 ARTIKLA

Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.

Osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle osapuolelle. Tämän sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisesta ilmoituksesta.

108 ARTIKLA

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamis sopimusta kyseisen sopimuksen määräysten mukaisesti, sekä Algerian alueeseen.

109 ARTIKLA

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen, tanskan ja arabian kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

110 ARTIKLA

1. Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti.

Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

2. Tämä sopimus korvaa heti voimaan tultaan Alger'issa 26 päivänä huhtikuuta 1976 allekirjoitetun Euroopan talousyhteisön ja Algerian demokraattisen kansantasavallan yhteistyösopimuksen sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön jäsenvaltioiden ja Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen sopimuksen.

PÄÄTÖSASIAKIRJA

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö',

sekä

ALGERIAN DEMOKRAATTISEN KANSANTASAVALLAN, jäljempänä 'Algeria', täysivaltaiset edustajat,

jotka kokoontuivat Valenciassa 22 päivänä huhtikuuta kuuta vuonna kaksituhattakaksi allekirjoittaakseen Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro-Välimeri-sopimuksen, jäljempänä 'sopimus',

OVAT SEN ALLEKIRJOITTAESSAAN HYVÄKSYNEET SEURAAVAT ASIAKIRJAT:

sopimus,

sen liitteet 1—6:

LIITE 1	Luettelo 7 ja 14 artiklassa tarkoitetuista harmonoidun järjestelmän (HS) 25—97 ryhmään kuuluvista maataloustuotteista ja jalostetuista maataloustuotteista
LIITE 2	Luettelo 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tuotteista
LIITE 3	Luettelo 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista tuotteista
LIITE 4	Luettelo 17 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tuotteista
LIITE 5	Sopimuksen 41 artiklan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt
LIITE 6	Henkinen omaisuus sekä teollinen ja kaupallinen omaisuus

ja pöytäkirjat N:ot 1—7:

Pöytäkirja N:o 1	Algeriasta peräisin olevien maataloustuotteiden tuontiin yhteisössä sovellettavista järjestelyistä
Pöytäkirja N:o 2	Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuontiin Algeriassa sovellettavista järjestelyistä
Pöytäkirja N:o 3	Algeriasta peräisin olevien kalastustuotteiden tuontiin yhteisössä sovellettavista järjestelyistä
Pöytäkirja N:o 4	Yhteisöstä peräisin olevien kalataloustuotteiden tuontiin Algeriassa sovellettavista järjestelyistä

- Pöytäkirja N:o 5 Algerian ja yhteisön välisestä jalostettujen maataloustuotteiden kaupasta
- Pöytäkirja N:o 6 Käsitteen "peräisin olevat tuotteet" (alkuperätuotteet) määrittelystä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä
- Pöytäkirja N:o 7 Hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa

Jäsenvaltioiden ja yhteisön sekä Algerian täysivaltaiset edustajat ovat hyväksyneet myös seuraavat tähän päätösasiakirjaan liitetyt julistukset:

YHTEISET JULISTUKSET

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 44 ARTIKLASTA

Osapuolet sopivat, että tässä sopimuksessa teollis- ja tekijänoikeuksiin ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvat erityisesti tekijänoikeudet, myös tietokoneohjelmien tekijänoikeudet, ja niiden lähioikeudet, oikeudet tietokantoihin, tavaramerkit ja kaupalliset merkit, maantieteelliset merkinnät mukaan luettuina alkuperänimitykset, teollismallit ja -piirustukset, patentit, integroitujen piirien piirimallit, julkistamattomien tietojen suoja sekä teollisoikeuden suojelemista koskevan Pariisin yleissopimuksen 10 a artiklan mukaisesti (Tukholman asiakirja 1967) suoja vilpillistä kilpailua vastaan ja taitotietoon liittyvien luottamuksellisten tietojen suoja.

YHTEINEN JULISTUS HENKILÖVAIHDOSTA

Osapuolet selvittävät mahdollisuuksia neuvotella sopimuksia, joiden perusteella algerialaisia työntekijöitä voitaisiin lähettää tilapäisiin työtehtäviin.

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 84 ARTIKLASTA

Osapuolet julistavat, että ilmausta "jommankumman osapuolen alueelta suoraan tulevat muiden maiden kansalaiset" tarkennetaan 84 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa sopimuksissa.

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 104 ARTIKLASTA

- Osapuolet sopivat, että tulkittaessa ja sovellettaessa sopimuksen 104 artiklaa tarkoitetaan siinä olevalla ilmaisulla "erityisen kiireelliset tapaukset" tilanteita, joissa osapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusta. Sopimuksen olennainen rikkominen käsittää
  - sopimuksen irtisanomisen, joka ei ole kansainvälisen lainsäädännön yleisten sääntöjen mukainen,
  - sopimuksen 1 artiklassa määrättyjen sopimuksen olennaisten osien rikkomisen.
- Osapuolet sopivat, että sopimuksen 104 artiklassa mainitut asianmukaiset toimenpiteet ovat kansainvälisen oikeuden mukaisesti toteutettuja toimenpiteitä. Jos osapuoli toteuttaa 104 artiklan nojalla toimenpiteen erityisen kiireellisessä tapauksessa, toinen osapuoli voi turvautua riitojenratkaisumenetelyyn.

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 110 ARTIKLASTA

Sopimuksessa otetaan huomioon Ranskan hyväksymistä järjestelyistä Algerialle koituvat edut; kyseiset järjestelyt perustuvat Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyyn pöytäkirjaan, joka koskee tietyistä maista peräisin olevia ja niistä tulevia ja jo-

honkin jäsenvaltioon tuotaessa erityisjärjestelyn perusteella etuuskohtelun alaisia tuotteita. Tämä erityisjärjestely on tämän vuoksi katsottava kumotuksi sopimuksen voimaantulosta lähtien.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUKSET

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS TURKISTA

Yhteisö muistuttaa, että sen ja Turkin välillä voimassa olevan tulliliiton perusteella Turkki on suhteissaan yhteisön ulkopuolisiin maihin velvollinen soveltamaan yhteistä tullitariffia ja ottamaan vähitellen käyttöön yhteisön tullietuusjärjestelmän toteuttamalla

tarvittavat toimenpiteet ja neuvottelemalla asianomaisten maiden kanssa molemminpuolisen edun mukaiset sopimukset. Tämän vuoksi yhteisö kehottaa Algeriaa aloittamaan Turkin kanssa neuvottelut mahdollisimman pian.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS ALGERIAN LIITTYMISESTÄ MAAILMAN KAUPPAJÄRJESTÖÖN (WTO)

Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmaisevat tukensa Algerian pikaiselle liittymiselle Maailman kauppajärjestöön ja lupaavat toi-

mittaa tätä varten mahdollisesti tarvittavan avun.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS SOPIMUKSEN 41 ARTIKLASTA

Yhteisö julistaa, että tulkitessaan sopimuksen 41 artiklan 1 kohtaa se arvioi kaikki kyseisen artiklan sisällön vastaiset toimintatavat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81

ja 82 artiklassa annettujen sääntöjen mukaisilla arviointiperusteilla, joihin sisältyy myös johdettu oikeus.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS SOPIMUKSEN 84 ARTIKLAN 1 KOHDAN ENSIMMÄISESTÄ LUETELMAKOHDASTA

Euroopan unionin jäsenvaltioiden osalta sopimuksen 84 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa tarkoitettu velvoite

koskee ainoastaan henkilöitä, jotka on katsottava kyseisten maiden kansalaisiksi yhteisön tarkoituksia varten.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS SOPIMUKSEN 88 ARTIKLASTA (RASISMI JA MUUKALAVISIHA)

Sopimuksen 88 artiklan määräykset eivät rajoita kolmansien maiden kansalaisten ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella olevien kansalaisuudettomien henkilöiden maahanpääsyyn ja oleskeluun liittyvien mää-

räysten ja edellytysten soveltamista eivätkä kolmansien maiden kansalaisten ja asianomaisten kansalaisuudettomien henkilöiden oikeusasemaan liittyvää kohtelua.

ALGERIAN JULISTUKSET

ALGERIAN JULISTUS SOPIMUKSEN 9 ARTIKLASTA

Algeria katsoo, että Euroopasta Algeriaan suuntautuvan suorien sijoitusten virran kasvu on yksi assosiaatiosopimuksen keskeisistä tavoitteista. Se toivoo yhteisöltä ja sen jäsenvaltioilta tukea tämän tavoitteen saavuttami-

seksi erityisesti kaupan vapauttamisen ja tulien poistamisen muodossa. Assosiaationeuvosto tarkastelee kysymystä tarvittaessa.

ALGERIAN JULISTUS EUROOPAN YHTEISÖN JA TURKIN TULLILIITOSTA

Algeria panee merkille Euroopan yhteisön julistuksen Turkista. Algeria toteaa kyseisen julistuksen perusteeksi sen, että asianomais-

ten osapuolten välillä on olemassa tulliliitto, ja aikoo ottaa julistuksen huomioon asiaankuuluvana ajankohtana.

ALGERIAN JULISTUS SOPIMUKSEN 41 ARTIKLASTA

Soveltaessaan omaa kilpailulakiaan Algeria ottaa huomioon Euroopan unionin poliittiset suuntaviivat kilpailualalla.

ALGERIAN JULISTUS SOPIMUKSEN 91 ARTIKLASTA

Algeria pitää pankkisalaisuuden poistamista eräänä olennaisen tärkeänä tekijänä korruption torjunnassa.

LIITE 1

LUETTELO 7 JA 14 ARTIKLASSA TARKOITETUISTA HARMONOIDUN JÄRJESTELMÄN (HS) 25—97 RYHMÄÄN KUULUVISTA MAATALOUSTUOTTEISTA JA JALOSTETUISTA MAATALOUSTUOTTEISTA

LIITE 2

LUETTELO 9 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUISTA TUOTTEISTA

LIITE 3

LUETTELO 9 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETUISTA TUOTTEISTA

LIITE 4

LUETTELO 17 ARTIKLAN 4 KOHDASSA TARKOITETUISTA TUOTTEISTA

LIITE 5

SOPIMUKSEN 41 ARTIKLAN SOVELTAMISTA KOSKEVAT YKSITYISKOHTAISET SÄÄNNÖT

I LUKU

Yleiset määräykset

1. Tavoitteet

Tapaukset, joissa on kyse tämän sopimuksen 41 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan vastaisista käytännöistä, ratkaistaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti niin, että voidaan välttyä kaikenlaisilta kauppaan ja talouden kehitykseen kohdistuvilta haitallisilta vaikutuksilta sekä sellaisilta kielteisiltä vaikutuksilta, joita tällaisilla käytännöillä voi olla toisen osapuolen keskeisiin etuihin.

Osapuolten kilpailuviranomaisten toimivalta ratkaista tällaisia tapauksia perustuu niiden kilpailulainsäädännön voimassa oleviin sääntöihin, myös niissä tapauksissa, joissa kyseisiä sääntöjä sovelletaan niiden alueen ulkopuolella sijaitseviin yrityksiin, joiden toiminnan vaikutukset kohdistuvat kyseiseen alueeseen.

Tämän liitteen määräysten tarkoituksena on edistää osapuolten välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista niiden soveltaessa kilpailulainsäädäntöään, jotta välttyttäisiin siltä, että kilpailunrajoituksilla estetään tai mitätöidään ne suotuisat vaikutukset, jotka Euroopan yhteisön ja Algerian välisen kaupan asteittaisesta vapauttamisesta olisi seurattava.

2. Määritelmät

Näissä säännöissä tarkoitetaan

- a) 'kilpailulainsäädännöllä'
  - i) Euroopan yhteisön, jäljempänä 'yhteisö', osalta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa, asetusta (ETY) N:o 4064/89 ja asianomaista yhteisön johdettua oikeutta;
  - ii) Algerian osalta kilpailuasetusta N:o 95-06, annettu päivänä 23 Chaâbane 1415 (vastaa 25 päivää tammikuuta 1995), ja sen soveltamissäännöksiä;

iii) kaikkia edellä mainittuihin määräyksiin ja säännöksiin mahdollisesti tehtäviä muutoksia tai niiden kumoamisia;

b) 'kilpailuviranomaisella'

i) yhteisön osalta Euroopan yhteisöjen komissiota sen käyttäessä sille yhteisön kilpailulainsäädännön nojalla kuuluvia toimivaltuuksia, ja

ii) Algerian osalta kilpailuneuvostoa;

c) 'täytäntöönpanotoimenpiteillä' kaikkea kilpailulainsäädännön soveltamista, joka tapahtuu osapuolen kilpailuviranomaisen toteuttaman tutkimuksen tai menettelyn muodossa ja joka voi johtaa sakkoihin tai korjaustoimenpiteiden käyttöönottoon;

d) 'kilpailunvastaisella toiminnalla' ja 'kilpailua rajoittavalla toiminnalla ja menettelytavalla' kaikkea toimintaa ja kaikkia toimia, jotka eivät ole sallittuja osapuolen kilpailulainsäädännön nojalla ja jotka voivat johtaa sakkoihin tai korjaustoimenpiteiden käyttöönottoon.

II LUKU

Yhteistyö ja yhteensovittaminen

3. Ilmoittaminen

3.1 Kummankin osapuolen kilpailuviranomainen ilmoittaa toisen osapuolen kilpailuviranomaiselle täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka se toteuttaa, jos

a) ilmoittava osapuoli katsoo, että ne ovat hyödyllisiä toisen osapuolen täytäntöönpanotoimenpiteiden kannalta;

b) ne saattavat vaikuttaa merkittävästi toisen osapuolen keskeisiin etuihin;

c) ne liittyvät kilpailunrajoituksiin, joilla saattaa olla suoria ja huomattavia vaikutuksia toisen osapuolen alueella;

d) ne koskevat kilpailuvastaista toimintaa, jota harjoitetaan pääasiassa toisen osapuolen alueella; ja

e) niillä asetetaan tiettyjä ehtoja toisen osapuolen alueella toteutettavalle toimelle tai kielletään se.

3.2 Ilmoitus tehdään mahdollisuuksien mukaan menettelyn alkuvaiheessa edellyttäen, ettei se ole osapuolten kilpailulainsäädännön vastaista ja ettei vaaranneta käynnissä olevaa tutkimusta; ilmoituksen saavalle kilpailuviranomaiselle suodaan näin mahdollisuus ilmaista näkökantansa asiasta. Tämä kilpailuviranomainen ottaa päätöksenteossaan asianmukaisesti huomioon saamansa lausunnot.

3.3 Tämän luvun 3.1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta toisen osapuolen edut voidaan arvioida.

3.4 Osapuolet sitoutuvat mahdollisuuksien mukaan antamaan edellä mainitut ilmoitukset niiden käytettävissä olevien hallinnollisten voimavarojen rajoissa.

4. Tietojen vaihto ja luottamuksellisuus

4.1 Osapuolet vaihtavat sellaisia tietoja, jotka ovat omiaan helpottamaan niiden kilpailulainsäädännön moitteetonta soveltamista ja edistämään niiden tuntemusta toistensa oikeusjärjestelmistä.

4.2 Tietojen vaihtoon sovelletaan osapuolten lainsäädäntöön perustuvia luottamuksellisuutta koskevia normeja. Luottamuksellisia tietoja, joiden levittäminen on nimenomaisesti kielletty tai joiden levittäminen voisi vahingoittaa osapuolia, ei anneta tiedoksi ilman tietolähteen antamaa nimenomaista suostumusta. Kummankin osapuolen kilpailuviranomainen pitää mahdollisimman täydellisesti salassa toisen kilpailuviranomaisen sille sääntöjen nojalla luottamuksellisina toimittamat tiedot ja torjuu mahdollisuuksien mukaan kaikki kolmannen osapuolen pyynnöt saada kyseisiä tietoja, jollei tällä ole tiedot toimittaneen kilpailuviranomaisen valtuutusta.

5. Täytäntöönpanotoimenpiteiden yhteensovittaminen
  - 5.1 Kumpi tahansa kilpailuviranomainen voi ilmoittaa toiselle halukkuudestaan sovittaa yhteen täytäntöönpanotoimenpiteitä jossakin määrättyssä asiassa. Tällainen yhteensovittaminen ei estä kilpailuviranomaisia tekemästä yksipuolisia päätöksiä.
  - 5.2 Yhteensovittamisen laajuutta määritellään kilpailuviranomaiset ottavat huomioon
    - a) yhteensovittamisella mahdollisesti saatuttavat tulokset;
    - b) lisätietojen tarpeen;
    - c) kilpailuviranomaisille ja asianomaisille talouden toimijoille aiheutuvien kustannusten alenemisen; ja
    - d) niiden lainsäädännön nojalla sovellettavat määräajat.
6. Neuvottelut siinä tapauksessa, että toisen osapuolen keskeisiä etuja loukataan toisen osapuolen alueella
  - 6.1 Jos kilpailuviranomainen katsoo, että yhden tai useamman, jommankumman osapuolen alueella sijaitsevan yrityksen harjoittama kilpailunvastainen toiminta sen alkuperästä riippumatta vaikuttaa kielteisellä tavalla huomattavasti sen edustaman osapuolen etuihin, se voi pyytää neuvottelujen aloittamista toisen osapuolen kilpailuviranomaisen kanssa, jolloin neuvottelujen aloittaminen ei rajoita sen kilpailulainsäädäntöön perustuvia toimia eikä kyseisen kilpailuviranomaisen vapautta tehdä asiassa lopullinen päätös. Kilpailuviranomainen, jolta neuvottelujen aloittamista on pyydetty, voi toteuttaa asianmukaiset korjaustoimenpiteet voimassa olevan lainsäädäntönsä puitteissa.
  - 6.2 Kumpikin osapuoli ottaa täytäntöönpanotoimenpiteitä toteuttaessaan mahdollisuuksien mukaan ja oman lainsäädäntönsä mukaisesti huomioon toisen osapuolen keskeiset edut. Jos kilpailuviranomainen katsoo, että toisen osapuolen kilpailuviranomaisen kilpailulainsäädäntönsä nojalla toteuttama täytäntöönpanotoimenpide voi vahingoittaa ensiksi mainitun edustaman osapuolen keskeisiä etuja, se toimittaa näkökantansa asiasta toiselle kilpailuviranomaiselle tai pyytää neuvottelujen aloittamista tämän kanssa. Näin lähestytty kilpailuviranomainen tutustuu huolellisesti ja myötämielisesti tätä lähestyneen kilpailuviranomaisen näkökantoihin sekä kaikkiin ehdotuksiin muista mahdollisista keinoista täyttää kyseisen täytäntöönpanotoimenpiteen tarpeet ja tavoitteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sen kilpailulainsäädäntöön perustuvien toimien jatkamista tai vapautta tehdä asiassa lopullinen päätös.
7. Tekninen yhteistyö
  - 7.1 Osapuolet tekevät tarvittavaa teknistä yhteistyötä käytettävissään olevien voimavarojen puitteissa voidakseen hyödyntää kokemustaan ja tehostakseen kilpailulainsäädäntönsä ja politiikkansa soveltamista.
  - 7.2. Yhteistyö kattaa seuraavat toimet:
    - a) virkamiehille suunnatut koulutustoimet käytännön kokemuksen hankkimiseksi;
    - b) seminaarit, erityisesti virkamiehille suunnatut; ja
    - c) kilpailulainsäädäntöä ja -politiikkaa koskevat selvitykset niiden kehittämiseksi.
8. Sääntöjen muuttaminen ja ajan tasalle saattaminen

Assosiaatiokomitea voi muuttaa näitä yksityiskohtaisia soveltamissääntöjä.

LIITE 6

HENKINEN OMAISUUS SEKÄ TEOLLINEN JA KAUPALLINEN OMAISUUS

1. Algeria sekä Euroopan yhteisöt ja/tai niiden jäsenvaltiot liittyvät, jos ne eivät jo ole sitä tehneet, ennen neljännen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden päättymistä seuraaviin monenvälisiin sopimuksiin ja takaavat niistä johtuvien velvoitteiden asianmukaisen ja tehokkaan noudattamisen:

- kansainvälinen yleissopimus esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyrietysten suojaamisesta (Rooma, 1961), tunnettu nimellä Rooman yleissopimus;
- Budapestin sopimus mikro-organismien tallettamisen kansainvälisestä tunnustamisesta patentinhakumenettelyä varten (1977, muutettu 1980), tunnettu nimellä Budapestin sopimus;
- WTO-sopimuksen liitteenä oleva sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (Marra-kech, 15. huhtikuuta 1994), ottaen huomioon sen 65 artiklassa tarkoitettu kehitysmaille varattu siirtymäkausi;
- tavaramerkkien kansainvälisestä rekisteröinnistä tehdyn Madridin sopimuksen pöytäkirja (1989), tunnettu nimellä Madridin sopimuksen pöytäkirja;
- tavaramerkkilainsäädäntöä koskeva yleissopimus (Geneve, 1994);
- WIPO:n tekijänoikeussopimus (Geneve, 1996);
- WIPO:n esitys- ja äänitesopimus (Geneve, 1996).

2. Osapuolet takaavat edelleen seuraavista monenvälisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden asianmukaisen ja tehokkaan noudattamisen:

- tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskeva Nizzan sopimus (Geneve, 1977), tunnettu nimellä Nizzan sopimus;
- patenttiyhteistyösopimus (1970, tarkistettu vuonna 1979 ja muutettu vuonna 1984);
- Tukholman asiakirjaan vuodelta 1967 sisältyvä yleissopimus teollisoikeuden suojelemisesta, 'Pariisin liitto';
- Pariisin sopimuskirjaan 24 päivältä huhtikuuta 1971 sisältyvä Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta, tunnettu nimellä Bernin yleissopimus;
- Tukholman asiakirjaan vuodelta 1969 sisältyvä tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröintiä koskeva Madridin sopimus (Madridin liitto), tunnettu nimellä 'Madridin sopimus'; ja

sillä välin osapuolet ilmaisevat pitävänsä kiinni edellä mainituista monenvälisistä sopimuksista johtuvista velvollisuuksista. Assosiaatiokomitea voi päättää, että tätä kohtaa sovelletaan muihinkin alan kansainvälisiin sopimuksiin.

3. Algeria sekä Euroopan yhteisö ja/tai sen jäsenvaltiot liittyvät, jos ne eivät jo ole sitä tehneet, viidennen tämän sopimuksen voi-

maantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen (Geneven sopimuskirja, 1991), tunnettu nimellä UPOV, ja takaavat siitä johtuvien velvoitteiden asianmukaisen ja tehokkaan noudattamisen.

Liittyminen tähän yleissopimukseen voidaan molempien osapuolten suostumuksella korvata soveltamalla asianmukaista ja tehokasta uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskevaa sui generis järjestelmää.

PÖYTÄKIRJA N:o 1

ALGERIASTA PERÄISIN OLEVIENTEN MAATALOUSTUOTTEIDEN TUONTIIN
YHTEISÖSSÄ SOVELLETTAVISTA JÄRJESTELYISTÄ

PÖYTÄKIRJA N:o 2

YHTEISÖSTÄ PERÄISIN OLEVIENTEN MAATALOUSTUOTTEIDEN TUONTIIN
ALGERIASSA SOVELLETTAVISTA JÄRJESTELYISTÄ

PÖYTÄKIRJA N:o 3

ALGERIASTA PERÄISIN OLEVIENTEN KALASTUSTUOTTEIDEN TUONTIIN
YHTEISÖSSÄ SOVELLETTAVISTA JÄRJESTELYISTÄ

PÖYTÄKIRJA N:o 4

YHTEISÖSTÄ PERÄISIN OLEVIENTEN KALASTUSTUOTTEIDEN TUONTIIN
ALGERIASSA SOVELLETTAVISTA JÄRJESTELYISTÄ

PÖYTÄKIRJA N:o 5

ALGERIAN JA YHTEISÖN VÄLISESTÄ JALOSTETTUIJEN MAATALOUSTUOTTEI-
DEN KAUPASTA

PÖYTÄKIRJA N:o 6

KÄSITTEEN "PERÄISIN OLEVAT TUOTTEET" (ALKUPERÄTUOTTEET)
MÄÄRITTELYSTÄ JA HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMISTÄ

SISÄLLYSLUETTELO

I OSASTO	YLEISET MÄÄRÄYKSET
— 1 artikla	Määritelmät
II OSASTO	KÄSITTEEN "PERÄISIN OLEVAT TUOTTEET" (ALKUPERÄTUOTTEET) MÄÄRITTELY
— 2 artikla	Yleiset vaatimukset
— 3 artikla	Kahdenvälinen alkuperäkumulaatio
— 4 artikla	Kumulaatio Marokon ja Tunisian alkuperäainesten kanssa
— 5 artikla	Valmistusta tai käsittelyä koskeva kumulaatio
— 6 artikla	Kokonaan tuotetut tuotteet
— 7 artikla	Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet
— 8 artikla	Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet
— 9 artikla	Kelpuuttamisen yksikkö
— 10 artikla	Tarvikkeet, varaosat ja työkalut
— 11 artikla	Sarjat
— 12 artikla	Neutraalit tekijät
III OSASTO	ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET
— 13 artikla	Alueperiaate
— 14 artikla	Suora kuljetus
— 15 artikla	Näyttelyt
IV OSASTO	TULLINPALAUTUS TAI TULLEISTA VAPAUTTAMINEN
— 16 artikla	Tullinpalautuksen tai tulleista vapauttamisen kieltäminen
V OSASTO	ALKUPERÄSELVITYS
— 17 artikla	Yleiset vaatimukset
— 18 artikla	EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely
— 19 artikla	Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset

- 20 artikla EUR.1-tavaratodistusten kaksoiskappaleen antaminen
- 21 artikla EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella
- 22 artikla Kauppalaskuilmoituksen laatimista koskevat edellytykset
- 23 artikla Valtuutettu viejä
- 24 artikla Alkuperäselvityksen voimassaolo
- 25 artikla Alkuperäselvityksen esittäminen
- 26 artikla Tuonti osalähetyksinä
- 27 artikla Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä
- 28 artikla Hankkijan ilmoitus ja tiedotustodistus
- 29 artikla Todistusasiakirjat
- 30 artikla Alkuperäselvitysten ja muiden todistusasiakirjojen säilyttäminen
- 31 artikla Poikkeavuudet ja muotovirheet
- 32 artikla Euroina ilmaistut määrät

VI OSASTO HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

- 33 artikla Keskinäinen avunanto
- 34 artikla Alkuperäselvitysten tarkastaminen
- 35 artikla Riitojen ratkaiseminen
- 36 artikla Seuraamukset
- 37 artikla Vapaa-alueet

VII OSASTO CEUTA JA MELILLA

- 38 artikla Pöytäkirjan soveltaminen
- 39 artikla Erityisedellytykset

VIII OSASTO LOPPUMÄÄRÄYKSET

- 40 artikla Pöytäkirjan muuttaminen
- 41 artikla Tulliyhteistyökomitea
- 42 artikla Pöytäkirjan täytäntöönpano
- 43 artikla Järjestelyt Marokon ja Tunisian kanssa
- 44 artikla Kauttakuljetettavat tai varastoitavat tavarat

LIITTEET

- Liite I Alkuhuomautukset liitteessä II olevaan luetteloon
- Liite II Luettelo ei-alkuperäaineisiin sovellettavista valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman
- Liite III EUR.1-tavaratodistus ja EUR.1-tavaratodistuksen hakemus
- Liite IV Kauppalaskuilmoitus
- Liite V Hankkijan ilmoituksen malli
- Liite VI Tiedotustodistus
- Liite VII Yhteiset julistukset

I OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Määritelmät

Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa tarkoitetaan:

a) 'valmistuksella' kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, myös kokoamista tai erityistoimia,

b) 'aineksella' kaikkia aineosia, raaka-aineita, komponentteja, osia jne., joita käytetään tuotteen valmistuksessa,

c) 'tuotteella' valmista tuotetta, vaikka se olisi tarkoitettu käytettäväksi myöhemmin toisessa valmistustoitossa,

d) 'tavaroilla' sekä aineksia että tuotteita,

e) 'tullausarvolla' tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta 1994 tehdyn sopimuksen (WTO:n sopimus tullausarvosta) mukaisesti määritettyä arvoa;

f) 'vapaasti tehtaalla -hinnalla' sille yhteisössä tai Algeriassa olevalle valmistajalle, jonka yrityksessä viimeinen valmistus tai käsittely on suoritettu, tuotteesta maksettua vapaasti tehtaalla -hintaa, johon sisältyy kaikkien valmistuksessa käytettyjen aineiden arvo ja josta on vähennetty sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa valmista tuotetta vietäessä;

g) 'ainesten arvolla' valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten tullausarvoa maahan tuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä tai voida todeta, ensimmäistä todettavissa olevaa aineksista yhteisössä tai Algeriassa maksettua hintaa,

h) 'alkuperäainesten arvolla' tällaisten aineiden arvoa määriteltynä soveltuvin osin sovelletun g alakohdan mukaisesti,

i) 'arvonlisäyksellä' tuotteiden vapaasti tehtaalla -hintaa, josta on vähennetty kaikkien sellaisten käytettyjen aineiden tullausarvo, jotka eivät ole sen maan alkuperä tuotteita, jossa nämä tuotteet on valmistettu,

j) 'ryhmillä' ja 'nimikkeillä' harmonoidun tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmän, jäljempänä tässä pöytäkirjassa 'harmonoitu järjestelmä' tai 'HS', muodostavan nimikkeistön ryhmiä ja nimikkeitä (nelinumeroiset koodit);

k) ilmaisulla 'luokitellaan' tuotteen tai aineksen luokittelua tiettyyn nimikkeeseen,

l) 'lähetyksellä' tuotteita, jotka lähetetään samanaikaisesti yhdeltä viejältä yhdelle vastaanottajalle tai kuljetetaan yhdellä kuljetusasiakirjalla taikka, jos tällaista asiakirjaa ei ole, yhdellä kauppalaskulla viejältä vastaanottajalle,

m) 'alueilla' myös aluevesiä.

II OSASTO

KÄSITTEEN "PERÄISIN OLEVAT TUOTTEET" (ALKUPERÄTUOTTEET) MÄÄRITTELY

2 ARTIKLA

Yleiset vaatimukset

1. Tätä sopimusta sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään yhteisön alkuperä tuotteina:

a) 6 artiklan mukaiset yhteisössä kokonaan tuotetut tuotteet;

b) yhteisössä tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on suoritettu yhteisössä 7 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely;

2. Tätä sopimusta sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään Algerian alkuperä tuotteina:

a) 6 artiklan mukaiset Algeriassa kokonaan tuotetut tuotteet;

b) Algeriassa tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on suoritettu Algeriassa 7 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely.

3 ARTIKLA

Kahdenvälinen alkuperäkumulaatio

1. Yhteisön alkuperäaineksia pidetään Algerian alkuperäaineiksina, jos ne sisältyvät siellä valmistettuun tuotteeseen. Näiden ainesten ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niitä on valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.

2. Algerian alkuperäaineksia pidetään yhteisön alkuperäaineiksina, jos ne sisältyvät siellä valmistettuun tuotteeseen. Näiden ainesten ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niitä on valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.

4 ARTIKLA

Kumulaatio Marokon ja Tunisian alkuperä- ainesten kanssa

1. Sen estämättä, mitä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätään, ja rajoittamatta tämän artiklan 3 ja 4 kohdan määräysten soveltamista, aineksia, jotka ovat yhteisön ja Marokon tai Tunisian välisiin sopimuksiin liitettyssä pöytäkirjassa n:o 4 tarkoitettuja Marokon tai Tunisian alkuperäaineksia, pidetään yhteisön alkuperäaineiksina eikä näiden ainesten tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niitä on valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.

2. Sen estämättä, mitä 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määrätään, ja rajoittamatta tämän artiklan 3 ja 4 kohdan määräysten soveltamista, aineksia, jotka ovat yhteisön ja Ma-

rokon tai Tunisian välisiin sopimuksiin liitettyssä pöytäkirjassa n:o 4 tarkoitettuja Marokon tai Tunisian alkuperäaineksia, pidetään Algerian alkuperäaineiksina eikä näiden ainesten tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niitä on valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.

3. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan määräyksiä sovelletaan Tunisian alkuperäaineisiin vain, jos kauppaa yhtäältä yhteisön ja Tunisian ja toisaalta Algerian ja Tunisian välillä säännellään samanlaisilla alkuperäsäännöillä.

4. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan määräyksiä sovelletaan Marokon alkuperäaineisiin vain, jos kauppaa yhtäältä yhteisön ja Marokon ja toisaalta Algerian ja Marokon välillä säännellään samanlaisilla alkuperäsäännöillä.

5 ARTIKLA

Valmistusta tai käsittelyä koskeva kumulaatio

1. Edellä olevan 2 artiklan 1 kohdan b alakohtaa sovellettaessa valmistusta ja käsittelyä, joka on suoritettu Algeriassa tai, jos 4 artiklan 3 ja 4 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, Marokossa tai Tunisiassa, pidetään yhteisössä suoritettuna, jos valmiille tuotteille suoritetaan myöhemmin valmistus tai käsittely yhteisössä.

2. Edellä olevan 2 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovellettaessa valmistusta ja käsittelyä, joka on suoritettu yhteisössä tai, jos 4 artiklan 3 ja 4 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, Marokossa tai Tunisiassa, pidetään Algeriassa suoritettuna, jos valmiille tuotteille suoritetaan myöhemmin valmistus tai käsittely Algeriassa.

3. Jos, 1 ja 2 kohdan määräyksiä sovellettaessa, alkuperätuotteet on tuotettu kahdessa tai useammassa kyseisissä määräyksissä tarkoitetuista valtioista tai yhteisössä, niitä pidetään tällaisen valtion tai yhteisön alkuperätuotteina sen mukaan, missä niitä on viimeksi valmistettu tai käsitelty enemmän kuin 8 artiklassa tarkoitetaan.

6 ARTIKLA

Kokonaan tuotetut tuotteet

1. Seuraavia tuotteita pidetään joko yhteisössä tai Algeriassa kokonaan tuotettuina:

a) niiden maaperästä tai merenpohjasta louhitut kivennäistuotteet,

b) siellä korjatut kasvituotteet,

c) siellä syntyneet ja kasvatetut elävät eläimet,

d) siellä kasvatetuista elävistä eläimistä saadut tuotteet,

e) siellä metsästämyllä tai kalastamalla saadut tuotteet,

f) yhteisön ja Algerian alusten niiden aluevesien ulkopuolelta pyytämät merikalastustuotteet ja muut niiden merestä saamat tuotteet,

g) niiden tehdasaluksilla ainoastaan f alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tuotteet,

h) siellä kerätyt yksinomaan raaka-aineiden talteenottoon soveltuvat käytetyt tavarat, myös yksinomaan uudelleen pinnoitettaviksi tai jätekäyttöön soveltuvat käytetyt ulkorenkkaat,

i) siellä suoritetuista valmistustoimista syntyneet jätteet ja romu,

j) niiden aluevesien ulkopuolisesta merenpohjasta tai merenpohjan alaisista kerrostumista saadut tuotteet, jos niillä on yksinoikeus hyödyntää tätä merenpohjaa tai sen alaisia kerrostumia,

k) siellä yksinomaan a—j alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tavarat.

2. Edellä 1 kohdan f ja g alakohdassa käytettyjä ilmaisuja "niiden alukset" ja "niiden tehdasalukset" sovelletaan ainoastaan aluksiin ja tehdasaluksiin:

a) jotka on merkitty tai ilmoitettu yhteisön jäsenvaltion tai Algerian alusrekisteriin,

b) jotka purjehtivat yhteisön jäsenvaltion tai Algerian lipun alla,

c) jotka vähintään puoliksi ovat yhteisön jäsenvaltion tai Algerian kansalaisten tai sellaisen yhtiön omistuksessa, jonka kotipaikka sijaitsee jossakin näistä valtioista ja jonka johtaja tai johtajat, hallituksen tai hallintoneuvoston puheenjohtaja ja näiden elinten jäsenten enemmistö ovat yhteisön jäsenvaltion tai Algerian kansalaisia ja jonka pääomasta lisäksi henkilöyhtiöiden ja yhtiöiden, joiden osakkaiden vastuu on rajoitettu, osalta vähintään puolet kuuluu näille valtioille tai niiden julkisille laitoksille taikka kansalaisille,

d) joiden päällystö koostuu yhteisön jäsenvaltioiden tai Algerian kansalaisista, ja

e) joiden miehistöstä vähintään 75 prosenttia on yhteisön jäsenvaltion tai Algerian kansalaisia.

7 ARTIKLA

Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet

1. Sovellettaessa 2 artiklan määräyksiä pidetään tuotteita, jotka eivät ole kokonaan tuotettuja, riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä, jos liitteessä II olevassa luettelossa määrätyt edellytykset täyttyvät.

Näissä edellytyksissä ilmoitetaan kaikkien tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta valmistus tai käsittely, joka on suoritettava valmistuksessa käytetyille ei-alkuperäaineksille, ja niitä sovelletaan ainoastaan tällaisiin aineksiin. Siten jos tuotetta, joka on saanut alkuperäaseman, koska se täyttää luettelossa määrätyt edellytykset, käytetään toisen tuotteen valmistuksessa, siihen ei sovelleta sitä tuotetta koskevia edellytyksiä, jonka valmistuksessa sitä käytetään, eikä sen valmistuksessa mahdollisesti käytettyjä ei-alkuperäaineita oteta huomioon.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, ei-alkuperäaineita, joita tiettyä tuotetta

koskevien luettelon edellytysten mukaan ei saisi käyttää tämän tuotteen valmistuksessa, saa kuitenkin käyttää, jos:

a) niiden yhteisarvo on enintään 10 prosenttia tuotteen vapaasti tehtaalla -hinnasta,

b) mitään niistä prosenttimääristä, jotka luettelossa annetaan ei-alkuperäainesten enimmäisarvoksi, ei ylitetä tätä kohtaa sovellettaessa.

Tätä kohtaa ei sovelleta harmonoidun järjestelmän 50—63 ryhmän tuotteisiin.

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei 8 artiklassa toisin määrätä.

8 ARTIKLA

Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet

1. Seuraavia valmistus- tai käsittelytoimia pidetään riittämättöminä antamaan alkuperä asema riippumatta siitä, täyttyvätkö 7 artiklan vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista:

a) toimenpiteet tuotteiden kunnon säilymistä varmistamiseksi kuljetuksen ja varastoinnin aikana (tuuletus, ripustus, kuivaus, jäähdytys, suolaveteen, rikkihapokkeeseen tai muuhun liuokseen upottaminen, vahingoittuneiden osien poistaminen ja niiden kaltaiset toimet);

b) yksinkertainen pölyn poisto, seulonta, lajittelu, luokittelu, yhteensovitus (myös tavaroitten järjestäminen sarjoiksi), pesu, maalaus, paloittelu;

c) i) uudelleen pakkaaminen ja kollojen jakaminen ja yhdistäminen,

ii) yksinkertainen pullotus, pussitus, koteloihin tai rasioihin pakkaaminen, kartongille tai levyille kiinnittäminen jne. ja kaikki muut yksinkertaiset pakkaustoimenpiteet;

d) merkkien, nimilappujen tai muiden vastaavien tunnusten kiinnittäminen tuotteisiin tai niiden pakkauksiin;

e) erilaistenkin tuotteiden yksinkertainen sekoittaminen, jos yksi tai useampi seoksen aineosista ei täytä tässä pöytäkirjassa määrättyjä edellytyksiä, jotta niitä voitaisiin pitää yhteisön tai Algerian alkuperätuotteina;

f) osien yksinkertainen yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi;

g) kahden tai useamman a—f alakohdassa mainitun toimenpiteen toteuttaminen yhdessä;

h) eläinten teurastus.

2. Kaikki tietyille tuotteelle joko yhteisössä tai Algeriassa suoritettavat toimenpiteet on otettava kokonaisuutena huomioon määritettäessä, pidetäänkö tälle tuotteelle suoritettua valmistusta tai käsittelyä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla riittämättömänä.

9 ARTIKLA

Kelpuuttamisen yksikkö

1. Kelpuuttamisen yksikkö tämän pöytäkirjan määräyksiä sovellettaessa on se tuote, jota pidetään perusyksikkönä määritettäessä nimike harmonoidun järjestelmän nimikkeistön mukaan.

Tästä seuraa, että:

a) kun tavararyhmästä tai -yhdistelmästä koostuva tuote luokitellaan harmonoidun järjestelmän mukaan yhteen ainoaan nimikkeeseen, tämä kokonaisuus muodostaa kelpuuttamisen yksikön;

b) kun lähetys koostuu useasta samanlaisesta tuotteesta, jotka luokitellaan samaan harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen, tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan kuhunkin tuotteeseen erikseen.

2. Jos harmonoidun järjestelmän 5 yleisen tulkintasäännön mukaan pakkausta pidetään luokiteltaessa tuotteeseen kuuluvana, sitä on pidettävä tuotteeseen kuuluvana myös alkuperää määritettäessä.

10 ARTIKLA

Tarvikkeet, varaosat ja työkalut

Tarvikkeiden, varaosien ja työkalujen, jotka toimitetaan yhdessä laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa, jotka kuuluvat tavanomaisena varustuksena tähän laitteistoon, koneeseen, laitteeseen tai ajoneuvoon ja jotka sisältyvät sen hintaan taikka joita ei laskuteta erikseen, katsotaan muodostavan kyseisen laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa yhden kokonaisuuden.

11 ARTIKLA

Sarjat

Harmonoidun järjestelmän 3 yleisen tulkintasäännön mukaisia sarjoja pidetään alkuperä tuotteina, jos kaikki sarjaan kuuluvat tuotteet ovat alkuperä tuotteita. Jos sarja koostuu sekä alkuperä tuotteista että ei-alkuperä tuotteista, sitä on kuitenkin kokonaisuutena pidettävä alkuperä tuotteena, jos ei-alkuperä tuotteiden arvo on enintään 15 prosenttia sarjan vapaasti tehtaalla -hinnasta.

12 ARTIKLA

Neutraalit tekijät

Määritettäessä, onko tuote alkuperä tuote, ei ole tarpeen todeta seuraavien tuotteen valmistuksessa käytettyjen tuotteiden alkuperää:

- a) energia ja polttoaineet,
- b) laitokset ja laitteistot,
- c) koneet ja työkalut,

d) tavarat, jotka eivät sisälly ja joiden ei ole tarkoitus sisällyä tuotteen lopulliseen koostumukseen.

III OSASTO

ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

13 ARTIKLA

Alueperiaate

1. Edellä II osastossa alkuperä aseman saamiselle määrättyjen edellytysten on täyttyvä keskeytyksettä yhteisössä tai Algeriassa, jollei 4 ja 5 artiklassa toisin määrätä.

2. Jos yhteisöstä tai Algeriasta johonkin muuhun maahan vietyt alkuperä tuotteet palautetaan, niitä on, jollei 4 ja 5 artiklassa toisin määrätä, pidettävä ei-alkuperä tuotteina, jollei tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voida osoittaa, että:

a) palautetut tavarat ovat samoja kuin maastaviedyt tavarat, ja

b) niille ei ole suoritettu kyseisessä maassa tai viennin aikana muita kuin niiden kunnan säilyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

14 ARTIKLA

Suora kuljetus

1. Tämän sopimuksen mukaista etuuskohdeltua sovelletaan ainoastaan tämän pöytäkirjan vaatimukset täyttäviin tuotteisiin, joiden kuljetus tapahtuu suoraan yhteisön ja Algerian välillä tai 4 ja 5 artiklassa mainittujen muiden maiden alueiden kautta. Yhden lähtö tuotteen muodostavat tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden alueiden kautta, tarvittaessa uudelleenlastaten tai väliaikaisesti varastoiden näillä alueilla, jos tuotteet pysyvät kauttakuljetus- tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa ja niille ei suoriteta muita toimenpiteitä kuin purkaminen tai uudelleenlastaus tai niiden kunnan säilyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Alkuperä tuotteet voidaan kuljettaa putki johdoissa muiden kuin yhteisön tai Algerian alueiden kautta.

2. Edellä 1 kohdassa määrättyjen edellytysten täyttyminen osoitetaan esittämällä tuojamaan tulliviranomaisille:

a) yksi ainoa kuljetusasiakirja, jolla tavarat on kuljetettu viejämaasta kauttakuljetusmaan kautta, tai

b) kauttakuljetusmaan tulliviranomaisten antama todistus, jossa:

i) on tarkka kuvaus tuotteista,

ii) ilmoitetaan tuotteiden purkamisen ja uudelleenlastauksen päivämäärät ja tarvittaessa käytettyjen alusten tai muiden kuljetusvälineiden nimet ja

iii) vahvistetaan ne olosuhteet, joissa tavarat ovat olleet kauttakuljetusmaassa,

c) jos edellä mainittuja ei ole, muita asian kannalta olennaisia asiakirjoja.

15 ARTIKLA

Näyttelyt

1. Alkuperä tuotteille, jotka on lähetetty muuhun kuin 4 ja 5 artiklassa tarkoitettuun maassa pidettävään näyttelyyn ja jotka myydään näyttelyn jälkeen yhteisöön tai Algeriaan tuotaviksi, myönnetään tuonnissa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että:

a) viejä on lähettänyt nämä tuotteet yhteisöstä tai Algeriasta maahan, jossa näyttely pidetään, ja pitänyt niitä siellä näytteillä;

b) kyseinen viejä on myynyt tai muuten luovuttanut tuotteet yhteisössä tai Algeriassa olevalle vastaanottajalle;

c) tuotteet on lähetetty näyttelyn aikana tai välittömästi sen jälkeen siinä tilassa, jossa ne lähetettiin näyttelyä varten; ja

d) sen jälkeen kun tuotteet on lähetetty näyttelyyn, niitä ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tässä näytelyssä esittelyyn.

2. Alkuperäselvitys on annettava tai laadittava V osaston määräysten mukaisesti ja esitettävä tavanomaisella tavalla tuojamaan tulliviranomaisille. Siinä on ilmoitettava näyttelyn nimi ja osoite. Tarvittaessa voidaan vaatia kirjallinen lisäselvitys tuotteiden luonteesta ja olosuhteista, joissa niitä on pidetty näytteillä.

3. Edellä olevan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan kaikkiin kaupan, teollisuuden, maatalouden ja käsiteollisuuden näyttelyihin, messuihin tai niiden kaltaisiin julkisiin esittelytilaisuuksiin, joita ei ole järjestetty yksityisiin tarkoituksiin kaupoissa tai liiketiloissa ulkomaisten tuotteiden myymiseksi ja joiden aikana tuotteet pysyvät tullivalvonnassa.

IV OSASTO

TULLINPALAUTUS TAI TULLEISTA VAPAUTTAMINEN

16 ARTIKLA

Tullinpalautuksen tai tulleista vapauttamisen kieltäminen

1. Ei-alkuperäaineiksi, joita on käytetty sellaisten tuotteiden valmistuksessa, jotka ovat yhteisön, Algerian tai jonkin muun 4 ja 5 artiklassa tarkoitettun maan alkuperä tuotteita ja joille on annettu tai laadittu alkuperäselvitys V osaston määräysten mukaisesti, ei myönnetä yhteisössä tai Algeriassa tullinpalautusta tai vapautusta tulleista missään muodossa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa sovelletaan kaikkiin tullien tai vaikutukseltaan niitä vastaavien maksujen osittaista tai täydellistä palauttamista tai peruuttamista tai niistä vapauttamista koskeviin järjestelyihin, joita yhteisö tai Algeria soveltaa valmistuksessa käytettyihin aineksiin, kun tällaista palauttamista, peruuttamista tai vapauttamista nimenomaisesti tai tosiasiallisesti sovelletaan siinä tapauksessa, että näistä aineksista valmistetut tuotteet viedään maasta, mutta ei siinä tapauksessa, että ne on tarkoitettu kotimaiseen käyttöön siellä.

3. Alkuperäselvityksessä tarkoitettujen tuotteiden viejän on oltava valmis milloin tahansa tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan, että tuotteiden valmistuksessa käytetyistä ei-alkuperäaineksista ei ole saatu tullinpalautusta ja että kaikki tällaisiin aineksiin sovellettavat tullit tai vaikutukseltaan niitä vastaavat maksut on tosiasiallisesti maksettu.

4. Edellä 1—3 kohdan määräyksiä sovelletaan ei-alkuperätuotteiden osalta myös 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin pakkauksiin, 10 artiklassa tarkoitettuihin tarvikkeisiin, varaosiin ja työkaluihin ja 11 artiklassa tarkoitettuihin sarjaan kuuluviin tuotteisiin.

5. Edellä olevien 1—4 kohdan määräykset koskevat ainoastaan aineksia, jollaisiin tätä sopimusta sovelletaan. Näissä määräyksissä ei liioin estetä soveltamasta maataloustuotteisiin viennin yhteydessä tämän sopimuksen määräysten mukaista vientitukijärjestelmää.

6. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavien kuuden vuoden aikana.

7. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, Algeria voi soveltaa tämän artiklan määräysten tultua voimaan sellaisia tullien tai vaikutukseltaan niitä vastaavien maksujen palautusta tai niistä vapautusta koskevia järjestelyjä, joita sovelletaan alkuperätuotteiden valmistuksessa käytettyihin aineksiin, ottaen huomioon seuraavat määräykset:

a) harmonoidun järjestelmän 25—49 ja 64—97 ryhmään kuuluvista tuotteista kannetaan edelleen viiden prosentin tulli tai Algeriassa mahdollisesti sovellettava tätä alempi tulli;

b) harmonoidun järjestelmän 50—63 ryhmään kuuluvista tuotteista kannetaan edelleen kymmenen prosentin tulli tai Algeriassa mahdollisesti sovellettava tätä alempi tulli.

Tämän kohdan määräyksiä tarkastellaan uudelleen ennen sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettua siirtymäkauden päättymistä.

V OSASTO

ALKUPERÄSELVITYS

17 ARTIKLA

Yleiset vaatimukset

1. Yhteisön alkuperä tuotteet saavat Algeriaan tuotaessa ja Algerian alkuperä tuotteet yhteisöön tuotaessa tämän sopimuksen mukaiset etuudet, jos niistä esitetään joko:

a) liitteessä III esitetyn mallin mukainen EUR.1-tavaratodistus tai

b) 22 artiklan 1 kohdassa mainituissa tapuksissa ilmoitus, jäljempänä 'kauppalaskuilmoitus', jonka viejä antaa kauppalaskussa, lähetysluettelossa tai muussa sellaisessa kauppallisessa asiakirjassa, jossa tuotteiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi; kauppalaskuilmoituksen teksti on liitteessä IV.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, tämän pöytäkirjan mukaiset alkuperä tuotteet saavat 27 artiklassa eritellyissä tapuksissa tämän sopimuksen mukaiset etuudet ilman, että on tarpeen esittää mitään edellä tarkoitetuista asiakirjoista.

18 ARTIKLA

EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely

1. Viejään tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen viejän tai tämän valtuuttaman edustajan viejän vastuulla tekemästä kirjallisesta hakemuksesta.

2. Tätä varten viejä tai tämän valtuuttama edustaja täyttää tämän pöytäkirjan liitteessä III esitettyjen mallien mukaiset EUR.1-tavaratodistuksen ja hakemuslomakkeen. Nämä lomakkeet täytetään jollakin niistä kielistä, joilla tämä sopimus on tehty, ja viejään sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Jos ne täytetään käsin, ne on täytettävä musteella painokirjaimin. Tuotteiden kuvaus on merkit-

tävä sille varattuun kohtaan jättämättä väliin tyhjiä rivejä. Jos kohtaa ei täytetä kokonaan, kuvauksen viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva ja täyttämätön tila on suljettava viivalla.

3. EUR.1-tavaratodistusta hakevan viejän on oltava valmis milloin tahansa sen viejään tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EUR.1-tavaratodistus annetaan, esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema sekä tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täytyminen.

4. Yhteisön jäsenvaltion tai Algerian tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen, jos kyseisiä tuotteita voidaan pitää yhteisön, Algerian tai jonkin muun 4 ja 5 artiklassa tarkoitettun maan alkuperätuotteina ja jos ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

5. EUR.1-tavaratodistuksen antavien tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tuotteiden alkuperäaseman ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi. Tätä tarkoitusta varten ne voivat vaatia mitä tahansa todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeellisia pitämiään tarkastuksia. Niiden on valvottava myös, että 2 kohdassa tarkoitettujen lomakkeiden täytetään asianmukaisesti. Ne tarkastavat erityisesti, että tuotekuvaukselle varattu kohta on täytetty siten, että siihen on mahdollista tehdä vilpillisiä lisäyksiä.

6. EUR.1-tavaratodistuksen antamispäivä merkitään tavaratodistuksen 11 kohtaan.

7. Tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen, ja se annetaan viejän käyttöön heti, kun vienti on tosiasiallisesti tapahtunut tai varmistunut.

19 ARTIKLA

Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset

1. Sen estämättä, mitä 18 artiklan 7 kohdassa määrätään, EUR.1-tavaratodistus voi-

daan poikkeuksellisesti antaa siihen merkittyjen tuotteiden viennin jälkeen, jos:

a) sitä ei ole annettu vientihetkellä erehdysten, tahattomien laiminlyöntien tai erityisolosuhteiden vuoksi, tai

b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että EUR.1-tavaratodistus on annettu, mutta sitä ei ole tuonnissa hyväksytty teknisistä syistä.

2. Sovellettaessa 1 kohdan määräyksiä viejän on ilmoitettava hakemuksessaan EUR.1-tavaratodistukseen merkittyjen tuotteiden vientipaikka ja -päivä sekä perusteet pyynnölleen.

3. Tulliviranomaiset voivat antaa EUR.1-tavaratodistuksen jälkikäteen vasta todettuun viejän hakemuksessa annettujen tietojen olevan vastaavien asiakirjojen mukaisia.

4. Jälkikäteen annettuihin EUR.1-tavaratodistuksiin on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä:

ES	"EXPEDIDO A POSTERIORI"
DA	"UDSTEDT EFTERFØLGENDE"
DE	"NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT"
EL	"ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ"
EN	"ISSUED RETROSPECTIVELY"
FR	"DÉLIVRÉ A POSTERIORI"
IT	"RILASCIATO A POSTERIORI"
NL	"AFGEGEVEN A POSTERIORI"
PT	"EMITIDO A POSTERIORI"
FI	"ANNETTU JÄLKIKÄTEEN"
SV	"UTFÄRDAT I EFTERHAND"
DZ	(arabiankielinen teksti)

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan "Huomautuksia".

20 ARTIKLA

EUR.1-tavaratodistusten kaksoiskappaleen antaminen

1. Jos EUR.1-tavaratodistus varastetaan tai se katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen antaneilta tulliviranomaisilta kaksoiskappaleen, joka laaditaan niiden hallussa olevien vientiasiakirjojen perusteella.

2. Näin annettuun kaksoiskappaleeseen on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä:

ES	"DUPLICADO"
DA	"DUPLIKAT"
DE	"DUPLIKAT"
EL	"ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ"
EN	"DUPLICATE"
FR	"DUPLICATA"
IT	"DUPLICATO"
NL	"DUPLICAAT"
PT	"SEGUNDA VIA"
FI	"KAKSOISKAPPALE"
SV	"DUPLIKAT"
DZ	(arabiankielinen teksti)

3. Edellä 2 kohdassa esitetty merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen kohtaan "Huomautuksia".

4. Kaksoiskappale, johon on merkittävä alkuperäisen EUR.1-tavaratodistuksen antamispäivämäärä, on voimassa kyseisestä päivästä alkaen.

21 ARTIKLA

EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella

Kun alkuperätuotteet asetetaan yhteisössä tai Algeriassa tullitoimipaikan valvontaan, alkuperäinen alkuperäselvitys voidaan korvata yhdellä tai useammalla EUR.1-tavaratodistuksella kaikkien näiden tuotteiden tai niistä osan lähettämiseksi muualle yhteisöön tai Algeriaan. Korvaavat EUR.1-tavaratodistukset antaa se tullitoimipaikka, jonka valvontaan kyseiset tuotteet asetetaan.

22 ARTIKLA

Kauppalaskuilmoituksen laatimista koskevat edellytykset

1. Edellä 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kauppalaskuilmoituksen voivat laatia:

a) jäljempänä 23 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä tai

b) kuka tahansa viejä yhdestä tai useammasta kollista muodostuvalle, yhteensä enintään 6 000 euron arvosta alkuperätuotteita sisältävälle lähetykselle.

2. Kauppalaskuilmoitus voidaan laatia, jos tuotteita voidaan pitää yhteisön, Algerian tai muun 4 ja 5 artiklassa mainitun maan alkuperätuotteina ja jos ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

3. Viejän, joka laatii kauppalaskuilmoituksen, on oltava valmis milloin tahansa viejään tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täytyminen.

4. Viejä laatii kauppalaskuilmoituksen kirjoittamalla koneella, leimaamalla tai painamalla kauppalaskuun, lähetysluetteloon tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan liitteessä IV olevan tekstin mukaisen ilmoituksen käyttäen yhtä mainitussa liitteessä annetuista erikieli-

sistä toisoinnoista ja viejämään sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Jos ilmoitus kirjoitetaan käsin, se on kirjoitettava musteella painokirjaimin.

5. Kauppalaskuilmoituksissa on oltava viejän käsin kirjoittama alkuperäinen allekirjoitus. Jäljempänä 23 artiklassa tarkoitettua valtuutettua viejää ei kuitenkaan vaadita allekirjoittamaan tällaisia ilmoituksia, jos hän antaa viejämään tulliviranomaisille kirjallisen sitoumuksen, että hän ottaa jokaisesta kauppalaskuilmoituksesta, josta hänet voidaan tunnistaa, täyden vastuun, niin kuin hän olisi käsin allekirjoittanut sen.

6. Viejä voi laatia kauppalaskuilmoituksen, kun siinä tarkoitetut tuotteet viedään maasta tai viennin jälkeen, jos se esitetään tuojamaassa enintään kahden vuoden kuluessa siitä, kun siinä tarkoitetut tuotteet on tuotu maahan.

23 ARTIKLA

Valtuutettu viejä

1. Viejävaltion tulliviranomaiset voivat antaa sellaiselle viejälle, jäljempänä 'valtuutettu viejä', joka harjoittaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden usein tahtuvaa vientiä ja joka antaa kaikki tulliviranomaisten tarpeellisina pitämät takeet tuotteiden alkuperäaseman ja muiden tässä pöytäkirjassa asetettujen vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi, luvan laatia kauppalaskuilmoituksia näiden tuotteiden arvosta riippumatta.

2. Tulliviranomaiset voivat asettaa valtuutetun viejän aseman myöntämiselle kaikki tarpeellisina pitämänsä edellytykset.

3. Tulliviranomaiset antavat valtuutetulle viejälle tullin lupanumeron, joka merkitään kauppalaskuilmoitukseen.

4. Tulliviranomaiset valvovat valtuutetun viejän luvankäyttöä.

5. Tulliviranomaiset voivat milloin tahansa peruuttaa luvan. Niiden on tehtävä näin sil-

loin, kun valtuutettu viejä ei enää anna 1 kohdassa tarkoitettuja takeita, ei enää täytä 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä tai muutoin käyttää lupaa väärin.

24 ARTIKLA

Alkuperäselvityksen voimassaolo

1. Alkuperäselvitys on voimassa neljä kuukautta siitä päivästä, jona se on annettu viejämaassa, ja se on esitettävä mainitun ajan kuluessa tuojamaan tulliviranomaisille.

2. Alkuperäselvitykset, jotka esitetään tuojamaan tulliviranomaisille 1 kohdassa mainitun esittämismääräajan päätyttyä, voidaan hyväksyä etuuskohtelun soveltamista varten, jos nämä asiakirjat ovat jääneet esittämättä ennen määräajan päättymistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

3. Muissa myöhästymistapauksissa tuojamaan tulliviranomaiset voivat hyväksyä alkuperäselvitykset, jos tuotteet on esitetty niille ennen mainitun määräajan päättymistä.

25 ARTIKLA

Alkuperäselvityksen esittäminen

Alkuperäselvitys on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille kyseisessä maassa sovellettavien menettelyjen mukaisesti. Mainitut viranomaiset voivat vaatia alkuperäselvityksen käännöksen. Ne voivat lisäksi vaatia, että tuontitavarailmoitusta täydennetään tuojan vakuutuksella siitä, että tuotteet täyttävät tämän sopimuksen soveltamiseksi vaadittavat edellytykset.

26 ARTIKLA

Tuonti osalähetyksinä

Jos tuojan pyynnöstä harmonoidun järjestelmän XVI ja XVII jaksoon tai nimikkeisiin 7308 ja 9406 kuuluva harmonoidun järjestelmän yleisessä tulkintasäännössä 2 a tarkoitettu osiin purettu tai kokoamaton tuote tuodaan maahan osalähetyksinä tuojavaltion tul-

liviranomaisten määrään edellytyksin, tulliviranomaisille esitetään tällaisesta tuotteesta yksi alkuperäselvitys ensimmäistä osalähetystä tuotaessa.

27 ARTIKLA

Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämistä

1. Yksityishenkilöiden yksityishenkilöille pikkulähetyksinä lähettämät tuotteet ja matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvät tuotteet voidaan tuoda maahan alkuperätuotteina ilman, että alkuperäselvityksen esittämistä vaaditaan, jos kyseessä ei ole kaupallinen tuonti ja tuotteiden on ilmoitettu täyttävän tässä pöytäkirjassa määrätty vaatimukset ja kun ei ole syytä epäillä annetun ilmoituksen todenmukaisuutta. Jos tuotteet lähetetään postitse, tämä ilmoitus voidaan tehdä tulliluetteloon CN22/CN23 tai kyseiseen asiakirjaan liitettävälle erilliselle paperille.

2. Tuontia, joka on satunnaista ja muodostuu ainoastaan vastaanottajien tai matkustajien tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tuotteista, ei pidetä kaupallisena, jos näiden tuotteiden luonne tai määrä ei viittaa mihinkään kaupalliseen tarkoitukseen.

3. Näiden tuotteiden yhteisarvo ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 500 euroa pikkulähetysten osalta eikä suurempi kuin 1 200 euroa matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tuotteiden osalta.

28 ARTIKLA

Hankkijan ilmoitus ja tiedotustodistus

1. Kun annetaan EUR.-todistus tai laaditaan kauppalaskuilmoitus alkuperätuotteille, joiden valmistuksessa on käytetty tavaroita, joita on valmistettu tai käsitelty yhdessä tai useammassa 5 artiklassa tarkoitettussa maassa ilman, että ne ovat saaneet alkuperäaseman, otetaan huomioon näitä tavaroita koskevat

hankkijan ilmoitukset tämän artiklan määräysten mukaisesti. Hankkijan ilmoituksen, jonka malli esitetään liitteessä V, toimittaa tavaroiden lähtövaltion viejä joko näihin tuotteisiin liittyvässä kauppalaskussa tai sen liitteenä.

2. Asianomainen tullitoimipaikka voi kuitenkin pyytää viejää esittämään 3 kohdassa mainittujen edellytysten mukaisesti annetun tiedotustodistuksen, jonka malli esitetään tämän pöytäkirjan liitteessä VII, joko tarkastukseen 1 kohdassa tarkoitettussa ilmoituksessa annettujen tietojen aitouden ja oikeisuuden tai saadakseen lisätietoja.

3. Valmistuksessa käytettyihin tuotteisiin liittyvän tiedotustodistuksen antaa näiden tuotteiden viejän pyynnöstä sen valtion toimivaltainen tullitoimipaikka, josta tuotteet on viety, joko 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa tai asianomaisen viejän aloitteesta. Se laaditaan kahtena kappaleena; yksi kappale toimitetaan hakijalle, jonka on toimitettava se edelleen joko valmiiden tuotteiden viejälle tai sille tullitoimipaikalle, jolta on haettu EUR.1-todistusta kyseisiä tuotteita varten. Toinen kappale säilytetään todistuksen antaneessa tullitoimipaikassa vähintään kolme vuotta.

29 ARTIKLA

Todistusasiakirjat

Edellä 18 artiklan 3 kohdassa ja 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat, joita käytetään todisteena siitä, että EUR.1-tavaratodistuksessa tai kauppalaskuilmoituksessa tarkoitettuja tuotteita voidaan pitää yhteisön, Algerian tai jonkin muun 4 ja 5 artiklassa mainitun maan alkuperätuotteina ja että ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset, voivat olla muun muassa seuraavia:

a) esimerkiksi viejän tai hankkijan tileihin tai sisäiseen kirjanpitoon sisältyvät välittömät todisteet toimista, jotka tämä on suorittanut tavaroiden tuottamiseksi,

b) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen ainesten alkuperä-

räasema ja jotka on annettu tai laadittu yhteisössä tai Algeriassa, jossa näitä asiakirjoja käytetään sisäisen lainsäädännön mukaisesti,

c) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden valmistus tai käsittely yhteisössä tai Algeriassa ja jotka on annettu tai laadittu yhteisössä tai Algeriassa, jossa näitä asiakirjoja käytetään sisäisen lainsäädännön mukaisesti,

d) EUR.1-tavaratodistukset tai kauppalakuilmoitukset, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu yhteisössä tai Algeriassa tämän pöytäkirjan mukaisesti tai jossakin muussa 4 ja 5 artiklassa mainitussa maassa alkuperäsääntöjen mukaisesti, jotka ovat samanlaiset kuin tämän pöytäkirjan säännöt.

e) hankkijan ilmoitukset ja tiedotustodistukset, joissa ilmoitetaan kyseisten tavaroiden valmistuksessa käytetyille aineksille suoritettavat valmistus- tai käsittelytoimet ja jotka on laadittu 4 artiklassa mainituissa maissa tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

30 ARTIKLA

Alkuperäselvitysten ja muiden todistusasiakirjojen säilyttäminen

1. Viejän, joka hakee EUR.1-tavaratodistusta, on säilytettävä 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme vuotta.

2. Viejän, joka laatii kauppalaskuilmoituksen, on säilytettävä mainitun kauppalaskuilmoituksen jäljennös ja 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme vuotta.

3. Viejamaan tulliviranomaisten, jotka antavat EUR.1-tavaratodistuksen, on säilytettävä 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hake-muslomake vähintään kolme vuotta.

4. Tuojamaan tulliviranomaisten on säilytettävä niille esitetyt EUR.1-tavaratodistukset ja kauppalaskuilmoitukset vähintään kolme vuotta.

31 ARTIKLA

Poikkeavuudet ja muotovirheet

1. Pienet poikkeavuudet alkuperäselvityksen merkintöjen ja tuotteiden tuontimuodollisuksien täyttämiseksi tullitoimipaikassa esitettyjen asiakirjojen merkintöjen välillä eivät sinänsä tee alkuperäselvityksestä mitätöntä, jos asianmukaisesti osoitetaan, että se vastaa tulliviranomaisille esitettyjä tuotteita.

2. Alkuperäselvityksessä olevat selvät muotovirheet kuten lyöntivirheet eivät saa johtaa asiakirjan hylkäämiseen, elleivät nämä virheet ole sellaisia, että ne antavat aiheen epäillä kyseisessä asiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuutta.

32 ARTIKLA

Euroina ilmaistut määrät

1. Tämän pöytäkirjan 22 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 27 artiklan 3 kohdan määräysten soveltamiseksi tapauksissa, joissa tuotteet laskutetaan muuna valuuttana kuin euroina, yhteisön jäsenvaltiot, Algeria ja muut 4 ja 5 artiklassa mainitut maat vahvistavat euroina ilmaistuja määriä vastaavat määrät vuosittain omana kansallisena valuuttanaan.

2. Lähetukseen sovelletaan 22 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 27 artiklan 3 kohdan määräyksiä sen valuutan perusteella, jona kauppalasku on laadittu, asianomaisen maan vahvistaman määrän mukaisesti.

3. Kansallisena valuuttana käytettävät määrät ovat euroina ilmaistujen määrien vasta-arvot kyseisenä valuuttana euron lokakuun ensimmäisen työpäivän kurssin mukaisesti. Määrät ilmoitetaan Euroopan yhteisöjen komissiolle 15 päivään lokakuuta mennessä, ja niitä sovelletaan seuraavan vuoden tammikuun 1 päivästä. Euroopan yhteisöjen komissio ilmoittaa kaikille asianomaisille maille kyseisistä määristä.

4. Maa voi pyöristää ylöspäin tai alaspäin määrää, joka saadaan muunnettaessa euroina

ilmaistu määrä sen kansalliseksi valuutaksi. Pyörityksen tuloksena saatu määrä voi poiketa muuntamisen tuloksena saadusta määrästä enintään 5 prosenttia. Maa voi pitää euroina ilmaistun määrän kansallisena valuuttana ilmaistun vasta-arvon muuttumattomana, jos kyseisen määrän muuntaminen 3 kohdassa määrätynä vuotuisen tarkistuksen ajankohtana ilman mahdollista pyöritystä korottaisi kansallisena valuuttana ilmaistua vasta-arvoa vähemmän kuin 15 prosenttia. Kansallisena valuuttana ilmaistu vasta-arvo voidaan pitää samana, jos kyseinen vasta-arvo alenisi muuntamisen tuloksena.

5. Assosiaatiokomitea tarkastelee yhteisön tai Algerian pyynnöstä euroina ilmaistuja määriä. Tätä tarkastelua tehdessään assosiaatiokomitea harkitsee, onko aiheellista säilyttää näiden arvorajojen reaali vaikutus entisellään. Tätä tarkoitusta varten se voi päättää euroina ilmaistujen määrien muuttamisesta.

VI OSASTO

HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

33 ARTIKLA

Keskinäinen avunanto

1. Yhteisön jäsenvaltioiden ja Algerian tulliviranomaiset toimittavat toisilleen Euroopan yhteisöjen komission välityksellä tullitoimipaikkojensa EUR.1-tavaratodistusten antamiseen käyttämien leimasinten leimanäytteet ja niiden tulliviranomaisten osoitteet, jotka vastaavat EUR.1 tavaratodistusten ja kauppalaskuilmoitusten tarkastamisesta.

2. Sen varmistamiseksi, että tätä pöytäkirjaa sovelletaan oikein, yhteisö ja Algeria avustavat toisiaan toimivaltaisten tullihallintojen välityksellä tarkastettaessa EUR.1-tavaratodistusten ja kauppalaskuilmoitusten aitoutta sekä näissä asiakirjoissa annettujen tietojen oikeellisuutta.

34 ARTIKLA

Alkuperäselvitysten tarkastaminen

1. Alkuperäselvityksen jälkitarkastus suoritetaan pistokokein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aihetta epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäsemaa tai muiden tässä pöytäkirjassa määrättyjen vaatimusten täyttymistä.

2. Sovellettaessa 1 kohdan määräyksiä tuojamaan tulliviranomaiset palauttavat viejään tulliviranomaisille EUR.1-tavaratodistuksen ja kauppalaskun, jos se on esitetty, kauppalaskuilmoituksen tai näiden asiakirjojen jäljennökset ja esittävät tarvittaessa perusteet tiedustelun tekemiseen. Jälkitarkastuspyynnön tueksi toimitetaan kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella alkuperäselvityksessä olevia tietoja voidaan epäillä virheellisiksi.

3. Tarkastuksen suorittavat viejään tulliviranomaiset. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.

4. Jos tuojamaan tulliviranomaiset päättävät lykätä etuuskohtelun myöntämistä kyseisille tuotteille siihen asti, kun tarkastuksen tulokset on saatu, ne voivat luovuttaa tuotteet tuojalle, edellyttäen että tarpeelliseksi katsotut varmuustoimenpiteet toteutetaan.

5. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille niin pian kuin mahdollista. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko asiakirjat aitoja ja voidaanko kyseisiä tuotteita pitää yhteisön, Algerian tai jonkin muun 4 artiklassa tarkoitettun maan alkuperätuotteina ja täyttävätkö ne tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

6. Jos perustellun epäilyn tapauksessa vastausta ei ole saatu kymmenen kuukauden kuluessa tarkastuspyynnön päivämäärästä tai saadussa vastauksessa ei ole riittävästi tietoja sen ratkaisemiseksi, ovatko kyseiset asiakirjat aitoja tai mikä on tavaroiden tosiasiallinen

alkuperä, tarkastusta pyytäneet tulliviranomaiset epäävät etuuskohtelun, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa.

7. Edellä 28 artiklassa tarkoitettujen tiedotustodistusten jälkitarkastus suoritetaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ja 2—6 kohdassa kuvattujen menetelmien kaltaisten menetelmien mukaisesti.

35 ARTIKLA

Riitojen ratkaiseminen

Jos 34 artiklassa määrättyistä tarkastusmenettelyistä syntyy riita, jota tarkastusta pyytävät ja sen suorittamisesta vastuussa olevat tulliviranomaiset eivät pysty keskenään sopimaan, tai jos syntyy kysymys tämän pöytäkirjan tulkinnasta, asia saatetaan tulliyhteistyökomitean ratkaistavaksi.

Tuojan ja tuojamaan tulliviranomaisten väliset riidat ratkaistaan aina kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti.

36 ARTIKLA

Seuraamukset

Seuraamuksia määrätään jokaiselle, joka laatii tai laadituttaa vääriä tietoja sisältävän asiakirjan saadakseen tuotteille etuuskohtelun.

37 ARTIKLA

Vapaa-alueet

1. Yhteisö ja Algeria toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet taatakseen, että kaupan kohteena olevia tuotteita, joihin liittyy alkuperäselvitys ja joita kuljetuksen aikana pidetään niiden alueella sijaitsevilla vapaa-alueilla, ei vaihdeta toisiin tavaroihin ja että niille ei suoriteta muita toimenpiteitä kuin niiden kunnan säilyttämiseksi tarkoitetut tavanomaiset toimenpiteet.

2. Poiketen 1 kohdan määräyksistä, kun yhteisön tai Algerian alkuperä tuotteita, joihin liittyy alkuperäselvitys, tuodaan vapaa-

alueelle ja niitä valmistetaan tai käsitellään siellä, kyseisten viranomaisten on viejän pyynnöstä annettava uusi EUR.1-tavaratodistus, jos suoritettu valmistus tai käsittely on tämän pöytäkirjan mukaista.

VII OSASTO

CEUTA JA MELILLA

38 ARTIKLA

Pöytäkirjan soveltaminen

1. Edellä 2 artiklassa käytettyyn ilmaisuun "yhteisö" ei sisälly Ceutaa ja Melillaa.

2. Ceutaan ja Melillaan vietäviin Algerian alkuperä tuotteisiin sovelletaan samaa tullikohtelua, jota sovelletaan yhteisön tullialueen alkuperä tuotteisiin Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan Euroopan yhteisöihin liittymisestä tehdyn asiakirjan pöytäkirjan n:o 2 mukaisesti. Algeria soveltaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien sellaisten tuotteiden tuontiin, jotka ovat Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteita, samaa tullikohtelua kuin yhteisöstä tuotaviin yhteisön alkuperä tuotteisiin.

3. Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteita koskevaa 2 kohtaa sovellettaessa tätä pöytäkirjaa sovelletaan soveltuvin osin 39 artiklassa asetettujen erityisedellytysten mukaisesti.

39 ARTIKLA

Erytisedellytykset

1. Jos seuraavat tuotteet on kuljetettu suoraan 14 artiklan määräysten mukaisesti, pidetään:

1) Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteina:
a) Ceutassa ja Melillassa kokonaan tuotettuja tuotteita,

b) Ceutassa ja Melillassa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos:

i) näille tuotteille on suoritettu 7 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely tai jos

ii) nämä tuotteet ovat Algerian tai yhteisön alkuperä tuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 8 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän,

2) Algerian alkuperä tuotteina:

a) Algeriassa kokonaan tuotettuja tuotteita,

b) Algeriassa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohtassa tarkoitettuja tuotteita, jos:

i) näille tuotteille on suoritettu 7 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely tai jos

ii) nämä tuotteet ovat tämän pöytäkirjan mukaisia Ceutan ja Melillan tai yhteisön alkuperä tuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän.

2. Ceutaa ja Melillaa on pidettävä yhtenä alueena.

3. Viejän tai tämän valtuuttaman edustajan on tehtävä merkintä "Algeria" sekä "Ceuta ja Melilla" EUR.1-tavaratodistuksen 2 kohtaan tai kauppalaskuilmoitukseen. Kun kyseessä ovat Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteet, on lisäksi tehtävä alkuperä asemaa koskeva merkintä EUR.1 tavaratodistuksen 4 kohtaan tai kauppalaskuilmoitukseen.

4. Espanjan tulliviranomaiset vastaavat tämän pöytäkirjan soveltamisesta Ceutassa ja Melillassa.

VIII OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

40 ARTIKLA

Pöytäkirjan muuttaminen

Assosiaationeuvosto voi päättää tämän

pöytäkirjan määräysten muuttamisesta joko toisen osapuolen tai tulliyhteistyökomitean pyynnöstä.

41 ARTIKLA

Tulliyhteistyökomitea

1. Perustetaan tulliyhteistyökomitea, jonka tehtävänä on varmistaa hallinnollinen yhteistyö tämän pöytäkirjan moitteettomaksi ja yhtenäiseksi soveltamiseksi sekä suorittaa muita sille annettavia tullialan tehtäviä.

2. Komitea muodostuu jäsenvaltioiden tulliasiantuntijoista ja Euroopan yhteisöjen komission tulliasioista vastuussa olevista virkamiehistä sekä Algerian tulliasiantuntijoista.

42 ARTIKLA

Pöytäkirjan täytäntöönpano

Yhteisö ja Algeria toteuttavat kumpikin osaltaan tarvittavat toimet tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi.

43 ARTIKLA

Järjestelyt Marokon ja Tunisian kanssa

Sopimuspuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet sopiakseen Marokon ja Tunisian kanssa järjestelyistä, joilla voidaan varmistaa tämän pöytäkirjan soveltaminen. Ne ilmoittavat toisilleen tätä varten toteutetuista toimenpiteistä.

44 ARTIKLA

Kauttakuljetettavat tai varastoitavat tavarat

Tätä sopimusta voidaan soveltaa tavaroihin, jotka täyttävät tämän pöytäkirjan määräykset ja jotka tämän sopimuksen voimaantulo päivänä ovat joko matkalla taikka yhteisössä tai Algeriassa väliaikaisesti varastoituina, tullivarastoissa tai vapaa-alueilla, jos neljän

kuukauden kuluessa sopimuksen voimaantuloapäivästä tuojavaltion tulliviranomaisille esitetään viejävaltion toimivaltaisten viran-

omaisten jälkikäteen vahvistama EUR.1-todistus ja asiakirjat, joilla osoitetaan, että tavarat on kuljetettu suoraan.

LIITE I

ALKUHUOMAUTUKSET LIITTEESSÄ II OLEVAAN LUETTELOON

LIITE II

LUETTELO EI-ALKUPERÄAINEKSIIN SOVELLETTAVISTA VALMISTUS- TAI KÄSITTELYTOIMISTA, JOTKA ON TEHTÄVÄ, JOTTA VALMISTETTU TUOTE VOI SAADA ALKUPERÄASEMAN

LIITE III

EUR.1-TAVARATODISTUS JA EUR.1-TAVARATODISTUKSEN HAKEMUS

Paino-ohjeet

1. Kummankin lomakkeen koon on oltava 210 x 297 mm; lomakkeen pituus saa kuitenkin olla enintään 5 mm määrämittaa pienempi tai enintään 8 mm sitä suurempi. Käytettävän paperin on oltava valkoista, liimakäsittelyä, hiokkeetonta kirjoituspaperia, joka painaa vähintään 25 g/m². Siinä on oltava vihreä painettu aaltomainen taustakuvio, joka tekee kaikki mekaanisin tai kemiallisin keinoin tehdyt väärennykset havaittaviksi.

2. Yhteisön jäsenvaltioiden ja Algerian tavallan toimivaltaiset viranomaiset voivat pitää itselleen lomakkeiden paino-oikeuden tai antaa niiden painamisen hyväksymiensä kirjapainojen tehtäväksi. Jälkimmäisessä tapauksessa jokaisessa lomakkeessa on oltava maininta tästä hyväksymisestä. Jokaisessa lomakkeessa on oltava kirjapainon nimi ja osoite tai merkki, josta kirjapaino voidaan tunnistaa. Siinä on lisäksi oltava painettu tai muulla tavoin tehty sarjanumero, josta se voidaan tunnistaa.

TAVARATODISTUS

1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)	EUR.1 N:o A 000.000	
	Lukekaa kääntöpuolella olevat huomautukset ennen lomakkeen täyttämistä	
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakollinen)	2. Todistus, jota käytetään etuuskohteluun oikeutussa kaupassa	
	..... ja ..... välillä (mainitkaa asianomaiset maat, maaryhmät tai alueet)	
6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)	4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkupe- rää tavaroiden katsotaan olevan	5. Määrämaa, -maa ryhmä tai -alue
	7. Huomautuksia	
8. Järjestysnumero ; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji ⁽¹⁾ ; tavar in kuvaus	9. Bruttopaino (kg) tai muu mitta (l, m³ jne.)	10. Kauppalaskut (merkintä ei pakollinen)
11. TULLIVIRANOMAISEN TODISTUS <i>Ilmoitus vahvistetaan oikeaksi</i> Vientiasiakirja ⁽²⁾ Laji ..... N:o ..... Tullitoimipaikka ..... Antamismaa tai -alue: .... Paikka ja päiväys:..... ..... (Allekirjoitus)	Leima	12. VIEJÄN ILMOITUS Allekirjoittanut ilmoittaa, että yllä mainitut tavarat täyttävät tämän todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset. Paikka ja päiväys..... ..... (Allekirjoitus)

13. TARKASTUSPYYNTÖ, lähetetään osoitteeseen :	14. TARKASTUKSEN TULOS Suoritettu tarkastus on osoittanut, että tämä todistus ⁽¹⁾ ☐ on mainitun tullitoimipaikan antama ja että siinä olevat tiedot ovat oikeita. ☐ ei vastaa vaadittuja aitous- ja oikeellisuusedellytyksiä (katso oheisia huomautuksia)
Pyydetään tarkastamaan tämän todistuksen aitous ja oikeellisuus. ..... (Paikka ja päiväys) Leima ..... (Allekirjoitus)	..... (Paikka ja päiväys) Leima ..... (Allekirjoitus) _____ (1) Merkitään rasti asianomaiseen kohtaan.

HUOMAUTUKSIA

1. Todistuksesta ei saa pyyhkiä pois merkintöjä eikä siihen saa tehdä uusia merkintöjä vanhojen päälle. Mahdolliset muutokset on tehtävä viivaamalla yli virheelliset merkinnät ja tarvittaessa lisäämällä halutut merkinnät. Lomakkeen täyttäneen on varmennettava näin tehdyt muutokset ja antamismaan tai -alueen tulliviranomaisen on vahvistettava ne.

2. Tavarat on merkittävä tähän todistukseen jättämättä väliin tyhjää riviä, ja kunkin tavaratieteen eteen on merkittävä järjestysnumero. Väliin jättämättä viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva. Käyttämättömät tilat on viivattava siten, että niihin on mahdotonta tehdä myöhemmin lisäyksiä.

3. Tavarat ilmaistaan tavanomaisin kauppanimityksin ja riittävän yksityiskohtaisesti, että ne voidaan tunnistaa.

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappale määrä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".

⁽²⁾ Täytetään vain mikäli viejämään tai -alueen määräykset sitä vaativat.

EUR.1-TAVARATODISTUSHAKEMUS

1. Viejä (nimi, täydellinen osoite, maa)	EUR.1 N:o A 000.000		
	Luekaa kääntöpuolella olevat huomautukset ennen lomakkeen täyttämistä		
3. Vastaanottaja (nimi, täydellinen osoite, maa) (merkintä ei pakollinen)	2. Hakemus todistusta varten, jota käytetään etuuskohteluun oikeutetussa kaupassa		
	..... ja ..... välillä		
6. Kuljetusta koskevat tiedot (merkintä ei pakollinen)	4. Maa, maaryhmä tai alue, jonka alkuperää tavaroiden katsotaan olevan	5. Määrämaa, -maaryhmä tai -alue	
	7. Huomautuksia		
8. Järjestysnumero; kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji⁽¹⁾; tavaran kuvaus	9. Bruttopaino (kg) tai muu mitta (l, m³ jne.)	10. Kauppalakut (merkintä ei pakollinen)	

⁽¹⁾ Pakkaamattomien tavaroiden osalta ilmoitetaan kappalemäärä tai tehdään merkintä "irtotavaraa".

VIEJÄN ILMOITUS

Allekirjoittanut kääntöpuolella mainittujen tavaroiden viejä

ILMOITTAAN, että nämä tavarat täyttävät oheisen todistuksen saamiseksi vaadittavat edellytykset;

MAINITSEEN seuraavassa seikat, joiden nojalla nämä tavarat täyttävät mainitut edellytykset:

.....
 .....
 .....

ESITTÄÄN seuraavat todistusasiakirjat ⁽¹⁾:

.....
 .....
 .....

SITOUTUUN esittämään asianomaisten viranomaisten pyynnöstä kaiken sen lisätodistusaineiston, jonka ne mahdollisesti katsovat tarpeelliseksi oheisen todistuksen antamiseksi, sekä tarvittaessa hyväksymään kaikki mainittujen viranomaisten suorittamat, kirjanpitoonsa ja yllä mainittujen tavaroiden valmistusolosuhteisiin kohdistuvat tarkastukset;

PYYTÄÄN että näille tavaroille annettaisiin oheinen todistus.

Paikka ja päiväys ....., ...

.....
 (Allekirjoitus)

⁽¹⁾ Esimerkiksi: tuontiasiakirjat, tavaratodistukset, kauppalaskut, valmistajan ilmoitukset jne., jotka koskevat valmistuksessa käytettyjä tuotteita tai samassa tilassa jälleenvietyjä tavaroita.

LIITE IV

KAUPPALASKUILMOITUS

Kauppalaskuilmoitus, jonka teksti on jäljempänä, on laadittava alaviitteiden mukaisesti. Alaviitteitä ei kuitenkaan tarvitse sisällyttää ilmoitukseen.

Suomenkielinen toisinto

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa nro ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperä tuotteita⁽²⁾.

Ruotsinkielinen toisinto

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kun kauppalaskuilmoituksen laatii tämän pöytäkirjan 23 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä, tähän kohtaan on merkittävä valtuutetun viejän lupanumero. Kun kauppalaskuilmoitusta ei laadi valtuutettu viejä, suluisissa olevat sanat jätetään pois tai kohta jätetään tyhjäksi.

⁽²⁾ Merkittävä tuotteiden alkuperä. Kun kauppalaskuilmoitus liittyy kokonaan tai osittain tämän pöytäkirjan 38 artiklassa tarkoitettuihin Ceutan ja Melillan alkuperätuotteisiin, viejän on selvästi osoitettava ne tunnuksella "CM" asiakirjassa, johon ilmoitus laaditaan.

LIITE V

HANKKIJAN ILMOITUKSEN MALLI

Allekirjoittanut ilmoittaa, että tässä kauppalaskussa luetellut tavarat on tuotettu

.....

ja (tapauksen mukaan)

a) ⁽¹⁾ ne ovat "kokonaan tuotettujen tuotteiden" määritelmää koskevien sääntöjen mukaiset tai

b) ⁽¹⁾ ne on valmistettu seuraavista tuotteista:

Kuvaus	Alkuperämaa ² (2)	Arvo (1)
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ja niille on suoritettu seuraavat käsittelyt:

..... (käsittely)

(käsittelypaikka)

.....

(paikka)....., (päiväys) .....

(Allekirjoitus)

¹ Täytetään tarvittaessa.

² Täytetään tarvittaessa. Jos tällöin:

— tavarat ovat peräisin asianomaisessa sopimuksessa tarkoitettusta maasta, ilmoitetaan kyseinen maa;

— tavarat ovat peräisin jostain muusta maasta, ilmoitetaan "kolmas maa".

LIITE VI

1. Hankkija ⁽¹⁾		TIEDOTUSTODISTUS seuraavien osapuolten välistä kauppaa sääntelevien määräysten mukaista TAVARATODISTUSTA varten:	
2. Vastaanottaja ⁽¹⁾		EUROOPAN YHTEISÖ ja ..... (painokirjaimin)	
3. Käsittelyn on suorittanut ⁽¹⁾		4. Valtio, jossa valmistus tai käsittely on suoritettu	
6. Tuontitullitoimipaikka ⁽²⁾		5. Viranomainen täyttää	
7. Tuontiasiakirja ⁽²⁾ Laji..... nro..... Sarja..... Päiväys			
MÄÄRÄVALTIOON LÄHETETYT TAVARAT			
8. Kollien merkit, numerot, lukumäärä ja laji	9. Harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän nimike/alanimike (HS-koodi)	10. Määrä ⁽³⁾	
		11. Arvo ⁽⁴⁾	
KÄYTETYT MAAHAN TUODUT TAVARAT			
12. Harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän nimike/alanimike (HS-koodi)	13. Alkuperämaa ⁽⁵⁾	14. Määrä ⁽³⁾	15. Arvo ⁽²⁾⁽⁶⁾
16. Suoritetun valmistuksen tai käsittelyn luonne			
17. Huomautuksia			
18. TULLIVIRANOMAISEN TODISTUS Ilmoitus vahvistetaan oikeaksi: Asiakirja Laji..... nro..... Tullitoimipaikka..... Päiväys..... (Allekirjoitus)		19. HANKKIJAN ILMOITUS Allekirjoittanut ilmoittaa, että tässä todistuksessa esitetyt tiedot ovat oikeita. Paikka ja päiväys..... ..... (Allekirjoitus)	

TARKASTUSPYYNTÖ Allekirjoittanut tullivirkailija pyytää, että tämän tiedotustodistuksen aitous ja oikeellisuus tarkastetaan. Paikka ja päiväys..... Tullitoimipaikan leima ..... (Virkailijan allekirjoitus)	TARKASTUKSEN TULOS Allekirjoittaneen tullivirkailijan suorittama tarkastus on osoittanut, että tämä tiedotustodistus: on mainitun tullitoimipaikan antama ja siinä olevat tiedot ovat oikeita. (*) ei vastaa aitous- ja oikeellisuusvaatimuksia (katso oheiset huomautukset). (*) Paikka ja päiväys..... Tullitoimipaikan leima ..... (Virkailijan allekirjoitus) (*) Tarpeeton yliviivataan.

ETUSIVUN ALAVIITTEET

- (1) Henkilön tai yrityksen nimi ja täydellinen osoite.
- (2) Merkintä ei pakollinen.
- (3) Kilogrammoina, hehtolitroina, kuutiometreinä tai muina mittayksikköinä.
- (4) Pakkausten katsotaan kuuluvan niiden sisältämiin tavaroihin. Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta pakkauksiin, joiden käyttö kyseisen tuotteen pakkaamisessa on epätavanomaista ja joilla on pakkauskäytöstä riippumatta pysyvä käyttöarvo.
- (5) Täytetään tarvittaessa. Jos tällöin:
  - tavarat ovat jonkin kyseisessä sopimuksessa tarkoitetun maan alkuperätuotteita, ilmoitetaan tämä maa;
  - tavarat ovat jonkun muun maan alkuperätuotteita, ilmoitetaan "kolmas maa".
- (6) Arvo on ilmoitettava alkuperäsääntöjen mukaisesti.

LIITE VII

YHTEISET JULISTUKSET

Yhteinen julistus Andorran ruhtinaskunnasta

1. Algeria hyväksyy Andorran ruhtinaskunnan alkuperätuotteet, jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 25—97 ryhmään, tämän sopimuksen mukaisiksi yhteisön alkuperätuotteiksi.
2. Pöytäkirjaa n:o 6 sovelletaan soveltuvien osin edellä mainittujen tuotteiden alkuperäseman määrittämiseksi.

Yhteinen julistus San Marinon tasavallasta

1. Algeria hyväksyy San Marinon alkuperätuotteet tämän sopimuksen mukaisiksi yhteisön alkuperätuotteiksi.
2. Pöytäkirjaa n:o 6 sovelletaan soveltuvien osin edellä mainittujen tuotteiden alkuperäseman määrittämiseksi.

Yhteinen julistus alkuperäkumulaatiosta

Yhteisö ja Algeria tunnustavat alkuperäkumulaation tärkeyden ja vahvistavat sitoutuneensa ottamaan käyttöön diagonaalisen alkuperäkumulaatiojärjestelmän niiden kumppanien kanssa, jotka sopivat soveltavansa samanlaisia alkuperäsääntöjä. Diagonaalinen kumulaatio otetaan käyttöön joko kaikkien Barcelonan prosessiin osallistuvien Välimeren alueen kumppanien välillä tai sekä niiden että paneurooppalaiseen kumu-

laatiojärjestelmään osallistuvien kumppanien välillä alkuperäsääntöjä käsittelevän EURO—MED-työryhmän työn tuloksista riippuen.

Tätä varten yhteisö ja Algeria aloittavat mahdollisimman pian neuvottelut, jotta voidaan vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt Algerian liittymiselle diagonaaliseen kumulaatiojärjestelmään, josta on ensin sovittava. Pöytäkirja n:o 6 muutetaan tämän mukaisesti.

PÖYTÄKIRJA N:o 7

HALLINTOVIRANOMAISTEN KESKINÄISESTÄ AVUNANNOSTA TULLIASIOISSA

1 ARTIKLA

Määritelmät

Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa tarkoitetaan:

a) 'tullilainsäädännöllä' sopimuspuolten alueilla sovellettavia säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat tavaroiden tuontia, vientiä, kauttakuljetusta ja asettamista mihin tahansa tullimenettelyyn mukaan luettuina kielto-, rajoitus- ja valvontatoimenpiteet;

b) 'pyynnön esittävällä/esittäneellä viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka sopimuspuoli on nimennyt tähän tarkoitukseen ja joka pyytää avunantoa tämän pöytäkirjan mukaisesti;

c) 'pyynnön vastaanottavalla/vastaanottaneella viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka sopimuspuoli on nimennyt tähän tarkoitukseen ja joka vastaanottaa pyynnön avunannosta tämän pöytäkirjan mukaisesti;

d) 'henkilötiedoilla' kaikkia tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa yksilöä koskevia tietoja;

e) 'tullilainsäädännön vastaisella toimella' mitä tahansa tullilainsäädännön rikkomista tai yritystä rikkoa kyseistä lainsäädäntöä.

2 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen apua toimivaltaansa kuuluvilla aloilla tässä pöytäkirjassa määrättyjen yksityiskohtaisten sääntöjen ja edellytysten mukaisesti varmistaak-

seen erityisesti ehkäisemällä, tutkimalla ja torjumalla tullilainsäädäntöä rikkovia toimia, että tätä lainsäädäntöä sovelletaan oikein.

2. Tässä pöytäkirjassa tarkoitettu avunanto tulliasioissa koskee niitä sopimuspuolten hallintoviranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan tätä pöytäkirjaa. Se ei rajoita rikosasioissa annettavaa keskinäistä avunantoa koskevien sääntöjen soveltamista. Avunannon piiriin eivät myöskään kuulu tiedot, jotka on saatu oikeusviranomaisten pyynnöstä käytettyjen valtuuksien perusteella, elleivät nämä viranomaiset ole ennakolta hyväksyneet kyseisten tietojen luovuttamista.

3. Tämän pöytäkirjan soveltamisalaan ei kuulu tullien, verojen ja sakkojen kantamisessa annettava avunanto.

3 ARTIKLA

Pyynnöstä annettava apu

1. Pynnön vastaanottanut viranomainen toimittaa pyynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pyynnöstä kaikki tarvittavat tiedot, jotta tämä voi varmistua siitä, että tullilainsäädäntöä sovelletaan oikein, mukaan luettuina tiedot havaituista tai suunnitelluista toimista, jotka ovat tai saattavat olla tullilainsäädännön vastaisia.

2. Pynnön vastaanottanut viranomainen ilmoittaa pyynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pyynnöstä:

a) onko toisen sopimuspuolen alueelta vietyt tavarat tuotu asianmukaisesti toisen sopimuspuolen alueelle, ja yksilöi tarvittaessa tavaroihin sovelletun tullimenettelyn,

b) onko toisen sopimuspuolen alueelle tuodut tavarat viety asianmukaisesti toisen sopimuspuolen alueelta, ja yksilöi tarvittaessa tavaroihin sovelletun tullimenettelyn.

3. Pyynnön vastaanottanut viranomaisen toteuttaa pyynnön esittäneen viranomaisen pyynnöstä tarvittavat säännösten mukaiset toimenpiteet varmistaakseen, että valvonta kohdistetaan:

a) luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, joiden perustellusti uskotaan osallistuvan tai osallistuneen tullilainsäädännön vastaisiin toimiin;

b) paikkoihin, joihin tavaroita on koottu tai voidaan koota varastoitaviksi siten, että on perusteltua uskoa, että ne on tarkoitettu käytettäväksi tullilainsäädännön vastaisissa toimissa;

c) tavaroihin, joita kuljetetaan tai voidaan kuljettaa siten, että on perusteltua uskoa, että ne on tarkoitettu käytettäväksi tullilainsäädännön vastaisissa toimissa;

d) kuljetusvälineisiin, joita käytetään tai voidaan käyttää siten, että on perusteltua uskoa, että ne on tarkoitettu käytettäväksi tullilainsäädännön vastaisissa toimissa.

4 ARTIKLA

Oma-aloitteinen avunanto

Sopimuspuolet antavat omasta aloitteestaan toisilleen apua lainsäädäntönsä mukaisesti, jos ne pitävät sitä tullilainsäädännön oikean soveltamisen kannalta tarpeellisena, erityisesti välittämällä saamiaan tietoja seuraavista asioista:

- toimet, jotka ovat tai näyttävät olevan tullilainsäädännön vastaisia ja joilla saattaa olla merkitystä toiselle sopimuspuolelle,
- tullilainsäädännön vastaisissa toimissa käytettävät uudet keinot tai menetelmät,

— tavarat, joiden tiedetään olevan tullilainsäädännön vastaisten toimien kohteena,

— luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden perustellusti uskotaan osallistuvan tai osallistuneen tullilainsäädännön vastaisiin toimiin,

— kulkuvälineet, joita perustellusti uskotaan käytetyn tai käytettävän tai voitavan käyttää tullilainsäädännön vastaisissa toimissa.

5 ARTIKLA

Tiedoksiannot

Pyynnön vastaanottanut viranomaisen toteuttaa pyynnön esittäneen viranomaisen pyynnöstä oman lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet:

— kaikkien sellaisten asiakirjojen toimittamiseksi tai

— kaikkien sellaisten päätösten tiedoksi antamiseksi,

jotka kuuluvat tämän pöytäkirjan soveltamisalaan, sen alueella asuvalle tai sinne sijoittautuneelle vastaanottajalle.

Asiakirjojen toimittamista tai päätösten ilmoittamista koskevat pyynnot on tehtävä kirjallisesti jollakin pyynnön vastaanottavan viranomaisen virallisella kielellä tai tämän hyväksymällä kielellä.

6 ARTIKLA

Avunantoa koskevien pyyntöjen muoto ja sisältö

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetut pyynnot tehdään kirjallisesti. Pyyntöön liitetään sen täyttämiseksi tarvittavat asiakirjat. Myös suulliset pyynnot voidaan hyväksyä asian kiireellisyyden perusteella, mutta ne on viipymättä vahvistettava kirjallisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa pyynnöissä on esitettävä seuraavat tiedot:

- a) pyynnön esittävä viranomainen,
- b) pyydetty toimenpide,
- c) pyynnön tarkoitus ja aihe,
- d) asiaan liittyvä lainsäädäntö ja muu oikeudellinen aineisto,
- e) mahdollisimman tarkat ja laajat tiedot tutkimuksen kohteena olevista luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä,

f) yhteenveto asiaa koskevista merkityksellisistä seikoista ja jo suoritetuista tiedusteluista.

3. Pyyntö on tehtävä pyynnön vastaanottavan viranomaisen virallisella kielellä tai jollakin sen hyväksymällä kielellä. Tätä vaatimusta ei sovelleta asiakirjoihin, jotka seuraavat 1 kohdan mukaista pyyntöä.

4. Jos pyyntö ei täytä edellä määrättyjä muotovaatimuksia, voidaan vaatia sen korjaamista tai täydentämistä, ja tällä välin voidaan määrätä toteutettaviksi varotoimenpiteitä.

7 ARTIKLA

Pyyntöjen täyttäminen

1. Pyyntöön vastaanottanut viranomainen toimii avunpyynnön täyttämiseksi toimivaltansa ja käytävissä olevien voimavarojensa mukaan samalla tavoin kuin se toimisi omaan lukuunsa tai saman sopimuspuolen muiden viranomaisten pyynnöstä ja toimittaa sillä jo olevia tietoja sekä tekee tai teettää tarkoitukseenmukaisia tutkimuksia. Tätä määräystä sovelletaan myös muihin viranomaisiin, joille pyynnön vastaanottanut viranomainen on tämän pöytäkirjan soveltamisen yhteydessä välittänyt pyyntönsä, kun se ei voi toimia itse.

2. Avunantopyyntö täytetään pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

3. Sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat toisen sopimuspuolen suostumuksella ja sen määräämin edellytyksin saada pyynnön vastaanottaneelta tai 1 kohdan mukaisesti valtuutetulta muulta viranomaiselta näiden toimipaikassa tietoja, jotka koskevat tullilainsäädäntöä tosiasiallisesti tai mahdollisesti rikkovia toimia ja joita pyynnön esittänyt viranomainen tarvitsee tämän pöytäkirjan soveltamiseksi.

4. Sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat toisen sopimuspuolen suostumuksella ja sen määräämin edellytyksin olla läsnä tämän alueella suoritettavissa tutkimuksissa.

8 ARTIKLA

Tietojen toimittaminen

1. Pyyntöön vastaanottanut viranomainen ilmoittaa tiedustelujen tulokset pyynnön esittäneelle viranomaiselle kirjallisesti ja liittää mukaan tarvittavat asiakirjat, oikeaksi todistetut asiakirjajäljennökset tai muut vastaavat asiakirjat.

2. Nämä tiedot voidaan toimittaa sähköisessä muodossa.

3. Asiakirjojen alkuperäiskappaleita voidaan toimittaa pyynnöstä ainoastaan tapauksissa, joissa oikeiksi todistetut jäljennökset eivät riitä. Alkuperäiskappaleet on palautettava mahdollisimman pian.

9 ARTIKLA

Poikkeukset velvollisuudesta antaa apua

1. Avunannosta voidaan kieltäytyä tai sen antamiselle voidaan asettaa edellytyksiä tai vaatimuksia, jos sopimuspuoli katsoo, että tämän sopimuksen mukainen avunanto:

- a) todennäköisesti vaarantaisi Algerian tai yhteisön sellaisen jäsenvaltion täysivaltaisuuden, jolta on tämän pöytäkirjan mukaisesti pyydetty apua; tai

b) todennäköisesti uhkaa yleistä järjestystä, turvallisuutta tai muita keskeisiä etuja erityisesti 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; tai

c) loukkaa elinkeino-, liike- tai ammatillisaisuutta.

2. Pyynnön vastaanottanut viranomainen voi lykätä avun antamista, jos se katsoo avunannon häiritsevän meneillään olevia tutkimuksia, syytetoimia tai oikeuskäsittelyjä. Pynnön vastaanottaneen viranomaisen on tällöin neuvoteltava pyynnön esittäneen viranomaisen kanssa sen selvittämiseksi, voidaan apua antaa sen tarpeellisina pitämiä edellytyksiä tai vaatimuksia noudattaen.

3. Jos pyynnön esittävä viranomainen pyytää apua, jota se ei itse voisi pyydettyä antaa, se huomauttaa tästä seikasta pyynnösään. Pynnön vastaanottanut viranomainen saa tällöin päättää, miten se vastaa tällaiseen pyyntöön.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa pyynnön vastaanottaneen viranomaisen päätös ja sen perustelut on ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle viipymättä.

10 ARTIKLA

Tietojen vaihto ja luottamuksellisuus

1. Kaikki tiedot, jotka annetaan missä tahansa muodossa tämän pöytäkirjan mukaisesti, ovat luonteeltaan luottamuksellisia tai rajoitettuun käyttöön tarkoitettuja riippuen kunkin sopimuspuolen alueella sovellettavista säännöistä. Niihin sovelletaan virallista salassapitovelvollisuutta ja niille on taattava tiedot vastaanottaneen sopimuspuolen asiaa koskevassa lainsäädännössä sekä yhteisön toimielimiin sovellettavissa vastaavissa säännöksissä samanlaisille tiedoille säädetty suoja.

2. Henkilötietoja saa toimittaa ainoastaan, jos ne vastaanottava sopimuspuoli sitoutuu

suojaamaan niitä vähintään samalla tavalla kuin tiedot toimittava sopimuspuoli suojaisi niitä kyseisessä tapauksessa. Tätä varten sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen voimassa olevat sääntönsä, tarvittaessa mukaan luetuina yhteisön jäsenvaltioissa voimassa olevat säännökset.

3. Saatuja tietoja saa käyttää yksinomaan tässä sopimuksessa määrättyihin tarkoituksiin. Jos toinen sopimuspuoli haluaa käyttää tietoja muihin tarkoituksiin, sen on hankittava tiedot toimittaneelta tulliviranomaiselta kirjallinen ennakkosuostumus. Tietojen käytössä on noudatettava kyseisen viranomaisen asettamia rajoituksia.

4. Tämän pöytäkirjan mukaisesti saatujen tietojen käytön tullilainsäädännön rikkomista koskevista oikeudenkäynti- tai hallintomenettelyissä katsotaan olevan tämän pöytäkirjan mukaista. Tästä syystä sopimuspuolet voivat käyttää tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti saatuja tietoja ja tutkittuja asiakirjoja näyttönä todistusasiakirjoissa, kertomuksissa ja lausunnoissa sekä oikeudelle esitettyjen kanteiden ja syytteiden yhteydessä. Tällaisesta käytöstä ilmoitetaan viipymättä tiedot toimittaneelle tai asiakirjat käyttöön antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle.

11 ARTIKLA

Asiantuntijat ja todistajat

Pyynnön vastaanottaneen viranomaisen virkailija voidaan valtuuttaa annetussa valtuutuksessa olevin rajoituksin esiintymään asiantuntijana tai todistajana oikeudenkäynti- tai hallintomenettelyissä, jotka koskevat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuja asioita, sekä esittämään näissä menettelyissä mahdollisesti tarvittavia esineitä ja asiakirjoja tai niiden virallisesti oikeaksi todistettuja jäljennöksiä. Todistamis- tai kuulemispyynnössä on ilmoitettava selvästi, minkä oikeus- tai hallintoviranomaisen edessä, minkä asian johdosta ja minkä aseman tai ominaisuuden perusteella virkailijaa kuullaan.

12 ARTIKLA

Avunannosta aiheutuvat kustannukset

Sopimuspuolet eivät vaadi toisiltaan korvausta tämän pöytäkirjan soveltamisesta aiheutuvista kustannuksista lukuun ottamatta kustannuksia, jotka aiheutuvat tapauksen mukaan asiantuntijoiden ja todistajien käytöstä, sekä julkishallinnon ulkopuolisten tulkkien ja kääntäjien työn kustannuksia.

13 ARTIKLA

Täytäntöönpano

1. Tämän pöytäkirjan täytäntöönpano annetaan Algerian tulliviranomaisten ja Euroopan yhteisöjen komission toimivaltaisten yksiköiden sekä soveltuvin osin yhteisön jäsenvaltioiden tulliviranomaisten tehtäväksi. Ne päättävät kaikista pöytäkirjan soveltamisessa tarvittavista käytännön toimenpiteistä ja järjestelyistä ottaen huomioon voimassa olevat säännöt erityisesti tietosuojan osalta. Ne voivat suositella toimivaltaisille elimille muutoksia, joita niiden käsityksen mukaan pitäisi tehdä tähän pöytäkirjaan.

2. Sopimuspuolet neuvottelevat keskenään ja ilmoittavat sen jälkeen toisilleen yksityiskohtaisista täytäntöönpanosäännöistä, jotka vahvistetaan tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

14 ARTIKLA

Muut sopimukset

1. Euroopan yhteisön toimivallan ja sen jäsenvaltioiden toimivallan huomioon ottaen tämän sopimuksen määräyksistä voidaan todeta seuraavaa:

- ne eivät vaikuta kansainvälisistä yleis-sopimuksista tai muista sopimuksista johtuviin sopimuspuolten velvollisuuksiin,
- niitä pidetään yksittäisten jäsenvaltioiden ja Algerian välillä tehtyjä tai mahdollisesti tehtäviä keskinäistä avunantoa koskevia sopimuksia täydentävinä, ja
- ne eivät vaikuta niiden yhteisön säännösten ja määräysten soveltamiseen, jotka koskevat tämän pöytäkirjan perusteella saatujen, yhteisölle mahdollisesti merkityksellisten tietojen toimitamista komission toimivaltaisten yksiköiden ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välillä.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan tapauksissa, joissa yhteisön yksittäisten jäsenvaltioiden ja Algerian mahdollisten kahdenvälisen keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten määräykset ovat ristiriidassa tämän pöytäkirjan määräysten kanssa.

3. Sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan tämän pöytäkirjan soveltamista koskevat kysymykset assosiaatiosopimuksen pöytäkirjan nro 6 41 artiklalla perustetun yhteistyökomitean piirissä.